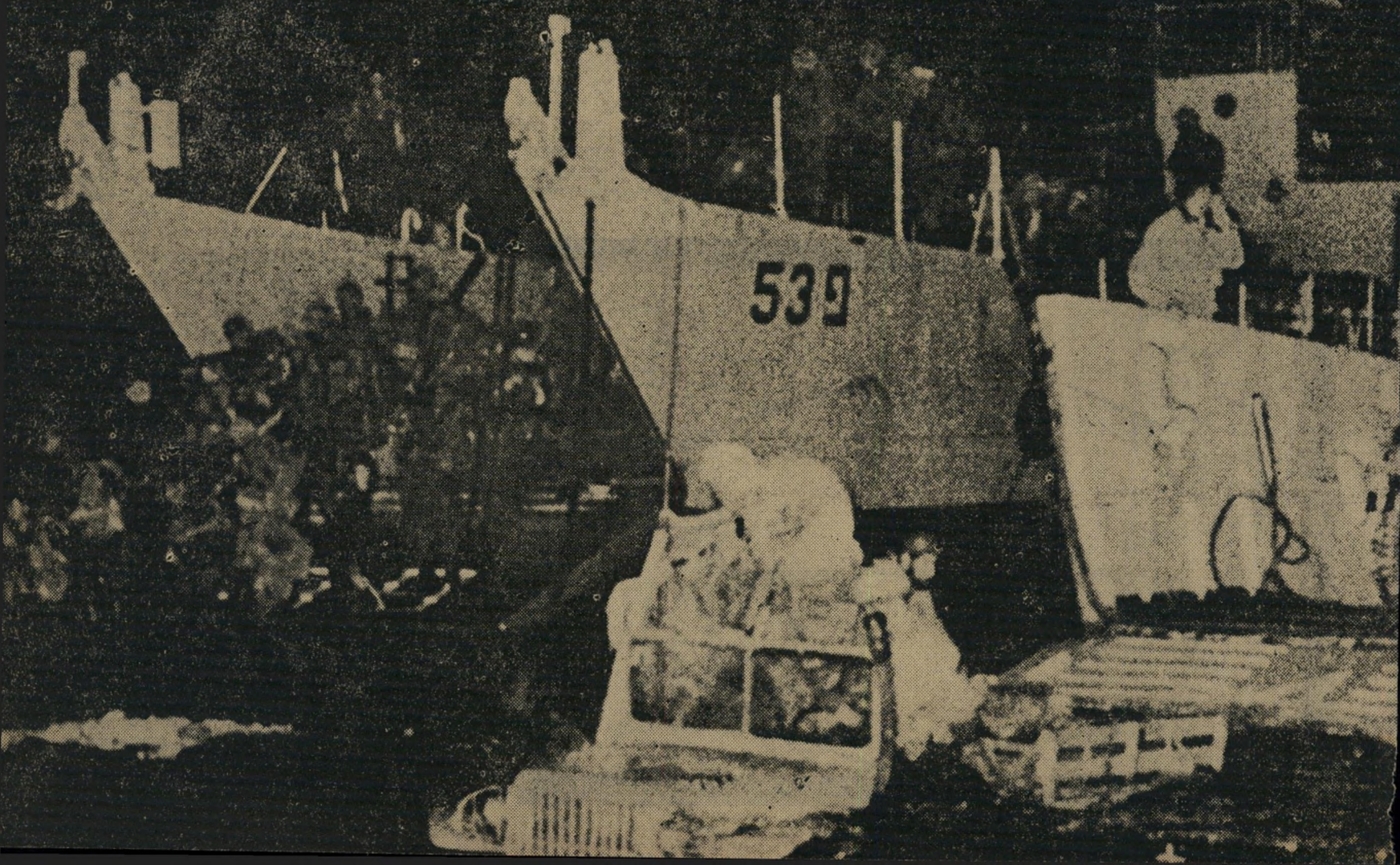

העולם הזה

מהו סוד ההפתעה שהשיג צה"ל בפשיטה בסואץ?

סיים
סוען: צה"ל הפעיל מנקים ומצדיים

מלחמת 10 השעות

לכתייהמשפט של המדינה, כאשר הוא עלול לקפח פרנסתם של חברי מפלגות מסוימות.

שילטון אל-ג'עברי מתערער

מעמדו של שיין מוחמד עלי אל-ג'עברי, ראש עריית חברון ואחד השליטים החזקים ביותר בגדה המערבית — מתערער.

אחרי התרבות מיקרי החבלה באזור הר חברון, הגני חתה על אל-ג'עברי מכה מכיוון בלתי צפוי: מותם של חמישה מבני כפר חרבת ערדס, שהורעלו מפאראליון, אחרי ששתו מים מן הבאר המקומית.

שמועה שהופצה ביישובי ההר אמרה, כי היו אלה יהודים אשר הרעילו את הבארות, כדי לחסל את האוכלוסייה ולרשת את אדמותיה. שמועות אלה הצביעו על אלי ג'עברי כעל שותפם של הישראלים במזימה זו.

הגילוי, כי הבאר לא הורעלה וכי הקורבנות שאבי מים בקופסה שהכילה את הרעל, הרגיע רס חלקית את הרוחות. כל תקרית חדשה תפגע מחדש במעמדו של השיין המזוקן.

חברות ביטוח סרבו לבטח הסרטת טלוויזיה בביקעה

אף אחת מחברות הביטוח הלונדוניות הגדולות לא הסכימה לבטח את ציוד הטי לווזיה בו עמדו להפיק אמנים בפני חיילי צה"ל בביקעת-הירדן.

לצורך ההסדרה תוכננה הטלוויזיה הישראלית להיריף למקום את האולפן הנייד שלה, שערכו 3 מיליון ל"י. אולם אחרי שחברות הביטוח סרבו לבטח את הציוד, צולם המופע במצלמות של 16 מ"מ. בסופו של דבר צולם המופע והוצג בטלוויזיה ללא שום תקלה, וחברות הביטוח הפסידו את דמי הביטוח הגבוהים שיכלו לקבל.

בית-ספר לקולנוע יוקם בהרצליה

בית-ספר למיקצועות הקולנוע, שתכליתו להכשיר עובדי הסרטה מיקצועיים בכל שיטות הקולנוע, יוקם ליד אולפני ההסרטה בהרצליה.

בשבועות הקרובים עומדים אולפני הרצליה להשלים את התקנת פיתוח הסרטים הציבעוניים, שיאפשרו, לראש שונה בארץ, לפתח תוך 24 שעות סרטי קולנוע ציב עונים שיצולמו בארץ. התקנתן של מעבדות אלה תגרום לכך שמרבית הסרטים הישראליים שיצולמו בי שנים הקרובות בארץ, יהיו סרטים ציבעוניים.

כותו על הנשק שקיבלו מברית-המועצות, כיון שה סובייטים שלחו לארצות-ערב נשק באיכות גבוהה מזו שסיפקו לרומנים לפי אמנת וארשה.

לדעת העיתון היו אלה הרוסים שעודדו את הערבים לנתק את יחסיהם עם רומניה, וזאת כדי ליצור מחלוקת בין רומניה לבין יוגוסלביה, המדינה העצמאית השנייה בגוש הקומוניסטי, שמנהיגיה תומכים בערבים.

מוצרים חיוניים

יתייקרו אחרי הבחירות

שורה שלמה של מוצרי-צריכה חיוניים יתייקרו בשנה שאחרי הבחירות, כתוצאה מהטלת המסעליהערי-המוסף, שיבוא כמי קום מסייהקנייה הקיים.

מוצרים אלה, שמחירם הוזליחסיס נשמר משום שלא הוטל עליהם מס קנייה, ייכללו במוצרים החייבים במס הערך המוסף, שיהיה בעיקרו מס על רווחי המתחרים. כיום, הטלת מס זה, שנועדה להכביל את המס שגובה כיום האוצר ממסיקנייה, תפגע בעיקר במיעוטי האמצעים.

כדי למנוע פגיעה כזו ייתנו כנראה הקר לות ניכרות במסייהכנסה לבעלי משכורות נמוכות.

מציעים לשנות

את שיטת-הגבייה של

המס הפוליטי בהסתדרות

תוצאות הבחירות להעידה ה-11 של ההסתדרות עוררו מבוכה בקרב עסקני המערך, בייחוד לאור ה עובדה שעתה יהיה עליהם לחלק בצורה שונה את מס המפלגות הניגבה מחברי ההסתדרות.

כישלוננו של המערך בבחירות לא ישפיע אומנם על שילטוננו המוחלט בהסתדרות, אולם הוא יתבטא בהפסד של הרבה מיני יונים מכספי מסייהמפלגות.

אנשי המערך טוענים, כי כיוון שהמס הפוליטי הוא מסירות ולא חובה, וכיוון שתועכי מפלגות אחרות מסרבים לשלם את המס, הרי יצטרכו חברי המערך לממן את המפלגות האחרות.

לאור זאת נדונה עתה הצעתו של חבר הוועדה המרכזת מפעם אחדות-העבודה, נתן אלמחלינו, לשנות את שיטת-הגבייה ולהייב כל חבר המוכן לשלם את המס להצהיר לאיזו מפלגה הוא רוצה לתרום את כספו.

באמצעות שיטה זו מתכוון המערך לה טיל פיקוח על ההשתייכות המפלגתית של חברי ההסתדרות, דבר שיגרוור פניות רבות

תשקיף

גולדה תחזור

בידיים מלאות

יועציה של גולדה מפורים לאחרונה רמזים, כי ראשי הממשלה תשוב מביקורה אצל נשיא ארצות-הברית "בידיים מלאות".

על רמזים אלה בנוי חלק מן התיקוחת של קברניטי המערך להינצל מתבוסה בבחירות לכנסת. כדי להגביר את הרושם של מסעה בארצות-הברית, הוכנה לגולדה קבלת-פנים מלכותית עלידי הקהילות היהודיות בי ניו-יורק.

דיין מחרים

את מסע הבחירות

משה דיין אינו מראה כל סימן שהוא מתכוון לעזור למערך במסע-הבחירות לכנסת. למרות שבעת השגת ההסכם שאיפשר לו להישאר בתוך המפלגה הודיע ש הוא יטול חלק במסע-ההסברה, ועל סמך הבטחה זו אף תוכננו שלוש עצרות-עם גדולות בהשתתפותו — חזר בו עתה מהבטחה זו. הוא הודיע שלא יופיע באסיפות אלה, תירץ זאת בעובדה שמפ"ם הסתייגה מסעיף ה התנחלות במצע הבחירות.

ההערכה בצמרת מע"י: דיין לא יעשה דבר שיפריע לגח"ל ולממשכיו רפ"י לצבור קולות בבחירות. החשבון: כדי שיוכל ל הישען עליהם, במיקרה שירצה לאיים כי פרישה ממע"י, אחרי הבחירות.

החליטו:

ההסברה אשמה

מסקנה כימעט-רשמית של מע"י: אחת הסיבות העיקריות לכישלון המערך בבחירות ההסתדרות היתה מע"י רכז-ההסברה. אשם בכך ראש מחלקת ההסברה, יוסי שריד, שלדברי מותחני-הביקורת "ניסה להכניס שיטות אמריקאיות שלא נדבקו כאן".

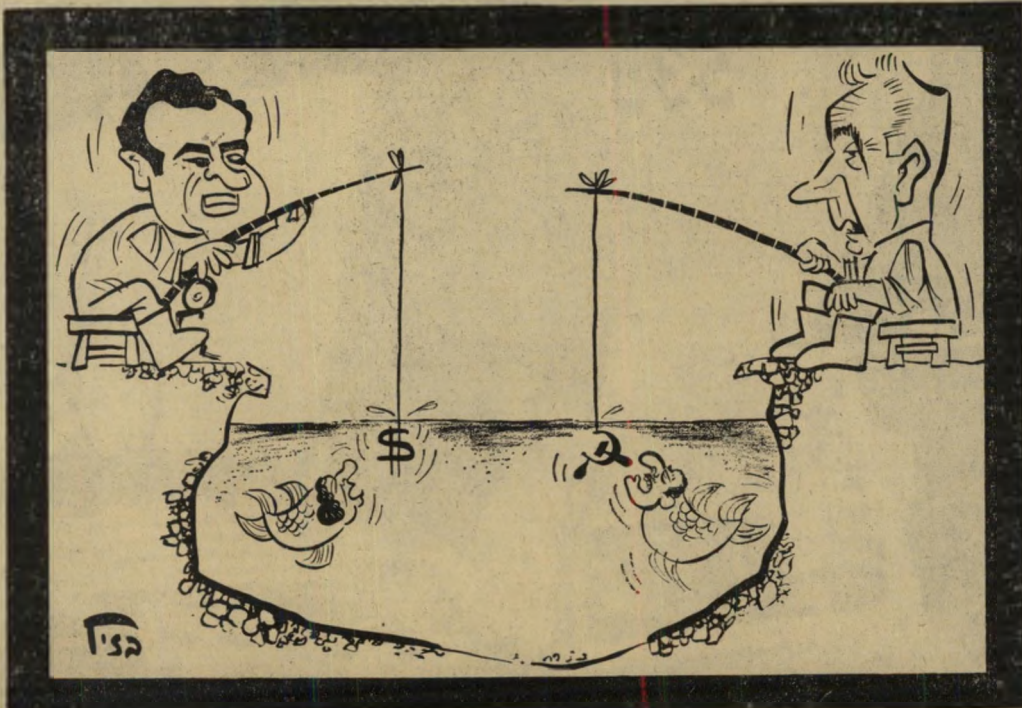
הכיוונו הרווחי, הראוותנות והרמה הילדותית של חומרי-ההסברה גרמו, למעשה, להחלטה לדחות את שריד לפינה, למרות שהוא ימשיך לכהן רשמית בתפקידו גם בבחירות לכנסת. אך עתה לא תהיה לו יד חופשית, אלא הוא יצטרך לפעול על פי אישור.

שני סעיפי-הוצאות הצפויים לצמצום מירבי, אם לא לביטול מוחלט: אסיפות-עם בארצות יקרים; והמוסף באמת שהודפס בשני הצהרונים.

ישראל מספקת

נשק סובייטי לרומניה

"רומניה, הנתקלת מזה זמן מה במיכשור לים ברכישת נשק סובייטי, קנתה מישראל כלי-נשק שנלקחו שלל במלחמת ששת-הימים", מוסר קרל גוסטב סטרוהים, סופרו של העיתון הגרמני כריסס אונד וולט. לדברי העיתון, היתה עיסקת-נשק זו אחד הגורמים שהביאו לגיתוק היחסים הדיפלומטיים בין מיספר מדינות ערב לרומניה, ולא העלאת נציגותה הדיפלומטית בישראל לדרגת שגרירות. העיתון הגרמני מוסיף וטוען, כי הרומנים מצאו שה נשק הסובייטי שסופק להם עלידי ישראל עולה באי

אומן

מביא את
החדשות האחרונות

מכנסי
KORATRON®
super
גוהץ לתמיד
PRESSED FOREVER

מאריגי

Diolen®

עם צמר

אשר יושב במושב הנהיגה של הרכב

המכירה רק בחנויות השיווק הישיר של אומן:

תל אביב: רח' אלנבי 94; רח' נחלת בנימין 11

חיפה: רח' הרצל 18, בית הקרנות

יפו: שדרות ירושלים 6

באר שבע: רח' קרן קימת 102

נתניה: רח' שער הגיא 1

רחובות: רח' הרצל 176. (פינת רח' יעקב)

אשדוד: מרכז מסחרי ב' 35 • קרית גת: מרכז מסחרי

את מכנסי "סופר קורטרון" מגהצים רק פעם אחת ולתמיד וזאת כבר עשינו למענך.

מכנסי "סופר קורטרון" גוהץ לתמיד" נתפרו תפירה עילית מאריגי דיאלון עם צמר ואנבדו בתהליך "קורטרון". תהליך מהפכני שכבש בסערה את תעשיית הלבוש בארצות הברית ובאירופה.

צורת המכנסיים קבועה וקמט האורך בכל מכנס נשאר חר לעולם.

כבס אותם ביד או במכונת כביסה, תלה לייבוש והם שוב חדשים. מכנסי "סופר קורטרון" גזורים ותפורים בדגמים ובדיגומים חדישים ביותר.

קרא ירי

לפני מיספר חודשים פירסמו סידרה של סאטירות פוליטיות על נושאים כוערים, כגון התנועות השונות לסיפוח שטחים, המלחמה בלוחמי-המחתרת, החרם על אישים מסוימים בטלחיויה של השר ישראל גלילי.

כדי לייחד מן המתכונת השיגרית העייפה, היתה סאטירה זו בנוייה בעיקרה על תצלומים. גייסנו את דוגמנית-הצמרת אן טרכמאיר, שהופיעה ככוכב היצירות הללו. התגובות היו חלוקות. בדרך כלל, נכנסו קוראינו למישחק ונהנו ממנו. אבל היו גם תגובות מסוייגות, שטענו כי אסור לפגוע בפרות קדושות לאומיות. במיקרה של פוטומונטאז' מסויים, אף נתקלנו בתגובה נרגזת למדי.

לוחמים בנאצים

השבוע שרדו אלי אחד מקוראינו בגרמניה כמה גליונות של ירחון בשם פארדון, המופיע בפראנקפורט. זהו כתב-עת המוקדש כולו לביקורת חריפה על המישטר בגרמניה המערבית (והמזרחית), והמציב את עצמו כאוייבם המושבע של הנאציזם ושל המיליטריסטים.

אין זה עיתון מחתרת של סטודנטים, או של קבוצת-שוליים מן השמאל החדש. זהו ירחון בעל תפוצה המונית (400 אלף עותקים), מהודר ומנוהל על בסיס מיסחרי איתן.

גם הוא משתמש בנשק הסאטירה הקטלנית, והמיוחד בסאטירה של פארדון הוא שעורכיו עושים בדיוק מה שאנו עשוינו: סאטירה

Doch halt: vergesst nicht, ihr Bischöfe und Fürsten, der neue Kaiser muß, g'rad wie der alte, der Beste unter Gleichen sein!

נשיא ליבקה ופוטומונטאז'

Es ist zum Heulen: da soll es doch

קאנצלר קייזנברג ופוטומונטאז'

הבנוייה בעיקר על צילום. גם הם לקחו דוגמנית-צמרת ידועה, הפכו אותה לגיבורתן המרכזית של עלילות דמיוניות. שתי הווגמאות שאנו מביאים כאן מבהירות את הדמיון הרב. בתצלום הראשון נראית הדוגמנית אניטה, בעלת החזה החשוף, עומדת בשורה אחת עם צמרת השילטון בגרמניה, כשהנשיא היינריך ליבקה מתכופף אליה מקרוב. תוכן העלילה הסאטירית: אניטה רצה לבחירות לנשיאות.

בתמונה השנייה, אף היא פוטומונטאז', נראה הקאנצלר קייזנברג שותה בירה במסבאה, בחברת אותה דוגמנית מעורטלת. תמונה זו היא חלק מפרסוטה בת חמישה עמודים — המורכבת כולה מפוטומונטאז' — המראה את קייזנברג מנצל את תמימותה של העלמה אניטה המסמלת את גרמניה, ואחר זונח אותה בצרה.

מידת הסובלנות

אני יכול לתאר לעצמי איזו זעקה היו מקימים בישראל, אילו פורסמה סאטירה מסוג זה, שתיגע ב- אישים המקבילים אצלנו!

ואני שואל את עצמי: האם הסובלנות בגרמניה גדולה יותר מאשר אצלנו?

תיאטרון דגן מציג

במחנה דינאמי

במחנה דינאמי מוסיקה: יאיר דונבלום מערכונים: דן אלמגור

8.30 ב'

ה'אביב, אה'שם' יום ג'

8.30 ב'
9.00 ב'
9.00 ב'
9.00 ב'
9.00 ב'
9.00 ב'

לוד "אורלי" יום ד' 17.9
נתניה "שרון" יום ה' 18.9
כפר-סבא "עמל" יום ו' 19.9
נוה-שאנן "מרכז קהילתי" מוצ"ש 20.9
אשקלון "רחל" יום ב' 22.9
אשדוד "דגון" יום ה' 25.9

פרסום בלקין

במה עושים צירושלים?

ב'אגד' עושים צירושלים!

דחק

שינוי כתובת

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש לחודע על-כך שבועיים מראש, על-מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

מכתבים

להציג את

המופיע המטוס

עלינו לנקוט בתגובה מיידית ונמרצת לשיחור שני חסופי המטוס הנמצאים בידי הסורים. הנסיון הוכח מהו יחסם של הסורים לשבויים ישראלים. כל יום העובר על השניים בדמשק או בכלא תדמור הוא יום עיינויים נוסף. רק אחיל 'אמין' צעיר דים דיפלומאטיים יביאו לתוצאות ממשיות. הצעדים ה'חידים' ששחררו את שני אנרחינו הם אלו של שרשראות השריון של צה"ל, או חטיפת בני ערובה סורים.

רבן

האיר רבן, רמת-גן

מדוע

כל השכיתות?

שביתות הדוררים הינו דוגמה קלאסית לשביתות תיסכול. כלל ידוע הוא שלעולם אין עורכים שביתה באופן רשמי על יחס גרוע מצד המעביד או זילזול בכבוד ה' עובד. במקום זאת מוצאים תמיד השובתים סיבה פורמאלית כגון העלאות שכר, הורדת הנורמות או הגנה על חבר מפוטר. בזמנו נתקלתי בידיעה בנעוה בעיתון על דהר המצפה מזה שמונה חודשים לראיון עם הממונה על דואר וזיפה. ייתכן והנהוג של הגשת בקשה לראיון יעיל במישר צבאי, אך ברור כי במקרה הנדון הוא משמש תחבולה לדחיית בקשת העובד — עוד לפני שזכה להשמיעה. המנהל בו מדובר התחמק מהבעיות שבתחום תפקידו, והפגין זילזול כלפי הכפופים לו.

הממונים על ענייני כוח האדם בישראל הגיעו למעמדם לרוב דרך פעילות פוליטית, או כמקורבי המשקיעים. הן הם והן ראשי ההסתדרות אינם מכירים בעובדה כי גיהול כוח אדם דורש ידע ומומחיות, שהיעדרם הוא הגורם למרבית סיכוכי הע' בודה במשק. רק מחשבה חדשה והינתקות ממיסגרות מאובנות עשויים לפתור את בע' יות מוסר העבודה הירוד בישראל. אולי תביאו אתם לדרכים חדשות לשיפור מעמ'ם וכבודם העצמי של ציבור השכירים? בהצלחה!

זינפרוינד רב, תל-אביב

רוצים

בית-ספר חופשי

עם פתיחת שנת הלימודים החדשה, בר' צוננו להתרועע על המצב בבית-הספר במור שבנו, כרם בן-זמרה. בית-הספר הינו בעל רמה נמוכה מיום היוסדו, ללא מנהל ה' ראוי לשמו. הילדים מעבירים שם את זמנם לשווא, וכשגומרים — לא יודעים כלום. לכן נאלצתי לשלוח את שלושת ילדי לי' מיסיון, עד אשר הופעל החוק נגד לימוד במיסיון. חבל שבהתאם לחוק זה לא חוקקו גם שהמנהל והמורים חייבים להיות ראויים לתפקידם. ילדינו אינם כדור מישחק לפועל המזרחי. תפקידו של משרד-החינוך לדאוג לטובת הילדים, ולא המפלגות. כהורים, חושבים אנחנו שיש לו זכות לדרוש מה' מדינה בית-ספר חופשי במקום, ואנו תוב' עם זאת ממשרד-החינוך.

רפאל 'טוויצר, כרם בן-זמרה

גולדה

הדוגמנית

הכתבה שלכם על ואשה-משלה גולדה מאיר, היתה גדולה ולו רק בגלל התמונה המראה את גולדה כבחורה צעירה ויפהפיה. תארו לעצמכם שגולדה לא היתה בוחרת בקריירה של עסקנית-ציבור. היא היתה יכולה להיות דוגמנית-צמרת בתחילת המאה. השאלה: מי הפסיד, עולם הדוגמנות או עולם הפוליטיקה?

יפה פרידמן, דוגמנית לעתיד, תל-אביב

המחיר

כתבתכם המחיר (העולם הזה 1671) היתה (המשך בעמוד 6)

1 מתוך 29

זהו רק אחד מתוך המבחר העשיר של 29 תנורים וכיריים ש"פזגז" מעמידה לרשותך, גברתי. 29 תנורים וכיריים — כולם מובחרים... כולם משוכללים ומעוצבים לפי מיטב הסגנון המודרני ומירב הטעם הטוב.

בחנויות "פזגז" בכל רחבי הארץ תוכלי לראות ולהתפעל ממבחר רב-גווני של תנורים וכיריים המותאמים לכל גודל משפחה... לכל גודל מטבח... לכל תקציב... בקרי בחנות "פזגז" ותראי במו עיניך! איכות מעולה, שירות יעיל ואספקה דייקנית מוכיחים כי

על פזגז יכולים לסמוך!

בינגליניאל

בית-חנסייה דיאניית

הרשמה לשנת הלימודים תש"ל לכתות בוקר ט', י', י"א, י"ב

לבורנטים כימיים
גרפיקה-שרטוט
ציור אופנה
פקידות

תיכון מקצועי במגמות
רדיו-אלקטרוניקה
טלויזיה - תעופה

חינוך עיוני בגמנות
הומניסטית
ריאליית

כולל חכנה לבחינות הבגרות הנערכות על-ידי משרד החינוך
הוראה על-ידי מורים אקדמאיים בעלי נסיון * סטיפנדיות

פרטים, הרשמה 9'1.5'8	תל-אביב 17 כרנר 55 מסנת אלנבי	חיפה 30 שומריה לוינ	רמת-גן 42 בחליק	בתיים 33 רוסשילד ע"י המצבה	חולון 54 פושלוב	פתח-תקוה 1 ברכובא	כ"ב 22 חברון מסנת מודיעין 77 ר"ג

מכתבים

(המשך מעמוד 5)

מוזעזת. יש הכולל בין האזין כל יום לחד-שות, במשך השנה, לשמוע על עוד נופל ועוד נופל — לבין לראות את כולם בבתי אחת. הרושם המדכא עדיין לא סר מעלי. יחד עם זאת, אני סבורה שטוב עשיתם. כדאי שהמחיר יעמוד לנגד עינינו ללא הרף.

דנה כץ, תל-אביב

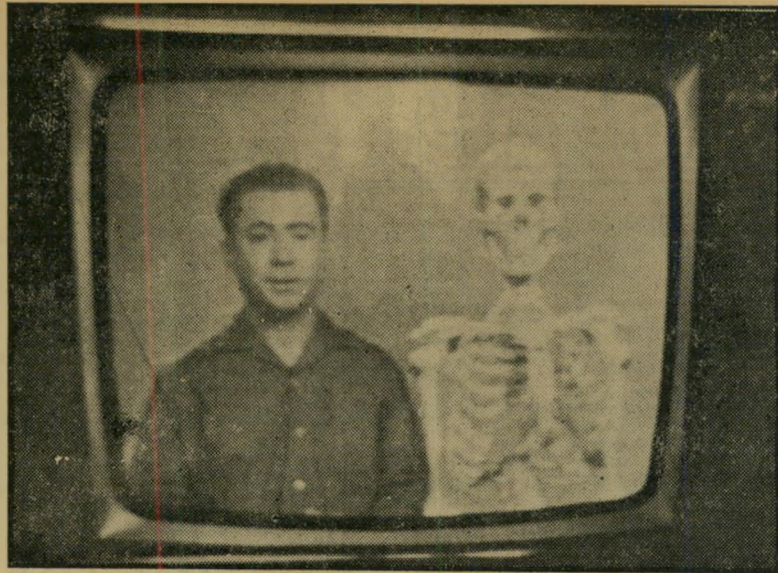
מנגנון החושך

נורא כבוער

נראה לי שממאמרי של אורי אכנרי חזרה לחושך (העולם הזה 1668) משתמע כי מנגנון-החושך כיום דינו גרוע פחות מזה של ימי איסור הראל. לדעתי ההיפך הוא הנכון, אלא שכרגע מופנים כל מעשרי-הזוהמה של המנגנון הנוכחי כלפי הערבים, במיוחד תושבי השטחים. חומר למכביר על כך ניתן למצוא בעדויות בפני ועדת האו"ם לחקירת המצב בשטחים — בעיקר אלו העוסקות בעיני עזירים ואסירים.

אין כל טעם להיאבק בעד זכות ההגדרה העצמית של העם הפלסטיני — מבלי לצאת באומץ לב נגד הדיכוי, העינויים, הגירושים וההתעללות של מנגנון החושך בערבים.

ד"ר ישראל שחק, ירושלים

תמונת השבוע

תמונת

השבוע

את הצילום הזה צילמתי בעת שידור של הטלוויזיה וזלימודית. אני מציע את הכותרת: „אין מה להיבהל, ילדים: כך (מימין)

נראה המצוי (משמאל) לאחר שניסה על עצמו את שיטת ההרזיה החדשה שלו.

מושה ברקוביץ, אשקלון

● תמונת השבוע מזכה את הקורא ברקוביץ בעשר ל"י.

מדינה פלסטינית

לא כאן

ההצעה לייסד מדינה פלסטינית בארץ-יש-ראל היא לא רק גרועה — אלא גם השפלת הכבוד העצמי והשכל הישר. מקומה של מדינה פלסטינית הוא אך ורק באחת ממדינות ערב הרבות, רחבות-הידיים והעשירות. כל מי שחושב שצליידי ויתורים לערבים יצליח לעורר את הסכמתם לשלום — טועה מרות. נהפוך הוא. ניסח במדויק את המצב בגוריון, כאשר קבע: „רק מלחמה שבה ינצחו הערבים תהיה האחרונה“.

חנן גולדגרט, חולון

1 מול 119

3 מול 117

תודה לכם על הספר 1 מול 119. לקראת השנה החדשה — אחולי קדימה. ואנו מצפים בעוד ארבע שנים לספר נוסף: 3 מול 117.

זאב וזמירה גוטסמן, חיפה

מוות למצית

„אליאקה“

הפושע השפל שזצית את מיסגד אליאקה ראוי לפסקדין מות — בדיוק כמו אדולף אייכמן. מעשהו היה לא רק פגיעה במקום קדוש, אלא גם הצתת אש בלבבות מיליונים. אש שינאה זו יכולה לגרום עתה להתפוצצות חדשה בין שני העמים, שהיחסים המתוחים שביניהם הגיעו בגלל

אמריקה גילתה את דרמפון שלי!

תארו לכם את אמריקה, ארץ כל כך גדולה ועשירה והם צריכים דוקא את הדרמפון שלי. בעצם דרמפון הוא לא רק שלי, גם אמא, אבא ואחי החייל אורי כבר גילו אותו מזמן וכולם כולם אוהבים להתרחץ בדרמפון שלי. למה? דרמפון באמת מנקה ומקציף יותר מכל סבון אחר והוא בריא יותר לעור. ואמא אומרת כי דרמפון נורא חסכוני בשימוש. אז באמת אין כל פלא שהאמריקאים רוצים את הדרמפון שלי.

**הסבון
ללא סבון**

דרמפון
Tanya

* חברת "מק הסן את רובינס" חברת ההפצה הגדולה ביותר בארצ"ב (בעולם כולו) החליטה לאחר בדיקות מעבדתיות ומחקרי שוק קפדניים, לקנות ולהפיץ את הדרמפון ברחבי ארצ"ב.

זה לדוגמה מתיחות מסוכנת, העלולה לה-
יות הרת-שואה לכל איורנו.
ש. זמיר, אמיר.

מכתב השבוע

תחומי

ההשתמטות

כאזרח המדינה וכיהודי שהתורה קדו-
שה לו, פונה אני לכב' לפעול בכל הש-
פעתכם לביטול הפליית החוק בדבר
פיטור בני ישיבות מהצבא. ההתמ-
רות גוברת והולכת בין כל שיכבות
היישוב, ובעיקר בין חיילים צעירים,
הרואים איד בני גילם משתמטים ונר-
שמים באיזו ישיבה, דבר הנוגד כל הלכה
שבתורתנו הקדושה, התורה המדברת
כל הזמן — מיום יציאת מצרים, ואחר-
כך בארץ עם יהושע ברנז, השופטים,
והמלכים — כיצד נגייס את העם למל-
חמה נגד אויביו. ידועה צעקתו של
משה רבנו, כאשר בני גד וראובן רצו
להישאר בעבר הירדן: „האחיכם יצאו
למלחמה ואתם תשבו פה?” אין חסא
גדול מזה שחלק מאחינו יקריב את
חיוו על מזבח יעם והמולדת וחלק
אחר יעמוד מן הצד, ויעבור על מצוות
אל תעמוד על דם ריעך! יתירה מזאת,
בכדי להצדיק את השתמטותם, מוציאים
הם דיבת הארץ רעה.

למה שלא ילכו לפחות מאחורי החי-
זית, אם הם פחדנים, כדי לבנות ביצור
רים, וככה למעט בקורבנות? ואם שר-
הביטחון רוצה לזכות בחסדם של חלק
זה של היישוב, אזי אינו כדאי לעמוד
בראש משרד הביטחון.

יש להפסיק מייד עם השיחרורים,
ואת המשחררים כבר — לגייס מי-
אחורי החזית. יש להפסיק במישחק
פסול זה של קנוניות. לא נסכים לזה,
שר הביטחון! נעדיף ללכת לבתי הסו-
הר. אם אינך רוצה או לא מסוגל,
להכניע יריב — דמנו לא יהא הפקר.
גם לנו ילדים יקרים הרוצים את אבא
שלהם, ולא רק לאחרים!

אנחנו פונים אליך, שר הביטחון עוד
לפני הבחירות — לחייב מייד את כל
בני גיל-הצבא, ללא הבדל מעמד, להת-
ייצב לשורות הצבא ולמלא את חובתם.
תגידו בפה מלא לשותפים שלכם ש-
אינכם מסכימים לקנוניות. צדק שיהיה
בארץ — לחזק ולחלש.
ישעיהו אליקים, רמת-גן

לעזרת

ביאפרא

הרשו לי לחזור ולעורר בעניין הסבל
האנושי הנורא בביאפרא. ולפנות אישית
אל קוראיהם בבקשת עזרה לגורמים ברעב
בארץ זו. אירגוני רשום כחוס בבריטניה,
ועוסק אך ורק בהקלת מצבם של פליטי
ביאפרא.

תרומתכם, קטנה כגדולה, תתקבל בתודה.
הכתובת למימלוח תרומות:

"Biafra Relief and Rehabilitation
Organisation,"
c/o African Continental Bank,
80, Cheapside, London, E.C.2

הכומר ד"ר פ. אי. אוקקה,
מזכיר האירגון להצלת פליטי
ביאפרא, לונדון

לאמת

פנים רבות

המערך מפרסם, במודעות הבחירות שלו,
פירושים רבים לראשי התיבות אמת. בר-
צוני להוסיף פירוש משלי:

אמת — אנחנו משקרים תמיד.

אמיתי חיפתי, חיפה

האם ידועים לכם ראשי התיבות של סמל
המערך אמת? פשוט מאוד:

אמת — א' מת.
דן זנזורי, ירושלים

קוראים משודחים מכתבים
מתבקשים לנסח אותם בקי-
צרה. עדיפות תינתן למכ-
תבים קצרים.
זכות קרימה תינתן למכ-
תביהם של קוראים המצרי-
פים תצלומיהם למכתבים.

אירועים בפסטיבל ציור ופיסול 1969

10.9.69 סימפוזיון בנושא „חנוך אמנותי”
בשעה 6.00 בערב. המנחה: י. פרישמן — משרד החינוך
משתתפים: א. בוגן, י. ווקסלר, א. ירון, ר. שחור, י. תמיר

14.9.69 — ערב קליידוסקופ
מוצאי רה"ש 8.30 בערב (כל הכרטיסים נמכרו)

20.9.69 — ערב קליידוסקופ
מוצ"ש 8.30 בערב

24.9.69 — מכירה פומבית של תמונות ופסלים
8.30 בערב בגן-אורנים יריד המזרח
ההכנסה תוקדש למלווה ביטחון

25.9.69 — חלוקת פרס דיזנגוף

ערב-ערב בתערוכה:
הקרנות סרטי אמנות מעולים
הקרנות שיקופיות — „אמנות וארכיטקטורה בישראל”
הגרלת הדפסים של טובי האמנים בין המבקרים.

התערוכה פתוחה עד 25 בספטמבר משעה 5 בערב עד 11 בלילה (פרט לערבי שבתות וחגים)
תחבורה: אוטובוסים קו 47 (מהתחנה המרכזית) קו 48 (מכר הרברט סמואל)

יריד המזרח

גני התערוכה

סות מיבצעות לקרבות-אוויר קשים.
סרן גיורא, טייס מיראז', הוא אחד מהם.

„אפילו מטוס בוער —
בטוח כמו בית”

הכסים הוא הבית. במרחק מה דקות מהבסיס, בשיכון הטייסים של בתים דו-משפחתיים טובלים בגינות ובי ירק, ממתינות האשה והבת הקטנה, שי רעש המטוסים הממריאים והנוחתים הפך לחלק מחייהן. הן יכולות לראות את אבא ממריא ונוחת, למרות שאינן יודעות בדיוק באיזה מטוס הוא ומצא. את חיי החברה מנהלים בבתיים; נפרד לילון והצגה רואים ב' בסיס. מובן שאפשר לנסוע ולבלות בעיר הגדולה, או לקפוץ לביקור בקיבוץ. אין שום הרגשה של ניתוק. אבי הבית הוא הבסיס, קרוב עד כמה שאפשר למטוס. זה אינו נוגע רק לטייס-הקרב, גם טייסי המסוקים, טייסי התובלה וטייסי המטוסים הקלים הפכו את הבסיסים לבתיהם. המשפחה הגדולה של חיל-האוויר חיה את חיי המשפחה שלה, פשוטם כמשמעם, בצל ה' מטוסים, כשהיא נרשמת ואוכלת בצוותא את המלחמה באוויר.

טיבה של המלחמה באוויר הוא כזה: „מל' חמה של אינטליגנטים" או „מלחמה של בעלי הצהאורן הלבן", כפי שנוהגים ה' טייסים לכנותה. סרן גיורא יוצא למלחמה מחדר-השינה שלו רבית, כשהוא מגולח, רגוע ושבע, נפרד לילון מהאשה והבת, נלחם שעה או 20 יג, כפי שמכתיבה ה' משימה, וחוזר הביתה להאזין לתקליט ול' שחק עם הילדה, עד לקריאה הבאה. אבל אין זה מפני שלטייסים יש פריבי לגיות. פשוט: אחרת לא היה להם כל סיכוי לנהל חיי משפחה תקינים ומסודרים. בשנה האחרונה יצא גיורא מביתו עשרות פעמים למלחמה. הוא ביצע עשרות גחות מעל שטחי האויב ושום דבר לא נראה לו טבעי ומובן יותר. אין שום סתירה לגביו בין צורת החיים שלו ואופי הפעילות שלו. „אני טייס קרב", הוא אומר, „וזה גם ה' אופי שלי ומהות השאיפות שלי. זאת העבור' דה שלי — לשמור על שמי המדינה". האלמנט של הסכנה הכרוכה בפעילות זו, הנראית כה טבעית ומובנת לו, אינו קיים לגביו כלל. „כל טיסה היא דבר מסוכן", אומר גיורא, „תמיד סימת האפשרות שתקרה איזו תקלה, או שציפור תיכנס למטוס. אבל אין שום התייחסות לזה. הטיסה היא דבר כל כך טבעי ופשוט, שזה הופך לטבע שני אצלך. המטוס הוא כאילו הבית שלך. אפילו כשאני נפגע ויודע שהמטוס בוער, הכל נראה לי במטוס בטוח. אין הרגשה של פאניקה או סכנה. ולמה שתהיה? אתה עושה

איש, בכסים חיל-האוויר, שעטו שני מטוסים על המסלול. רעש מהירש אוזניים, לשונות של אש מפתחי המנועים, ויונק קצר והם כבר באו. אפילו החתיר קים שבבסיס, האדשים כבר להמראות מטוסי-קרב, כאילו היו אלה מכוניות החול' פות בכביש מתחת לחלון — הרימו עיני' הם ועקבו אחריהם במבטיהם. רעש המנועים הבלתי-רגיל, צלליתיהם המזוהות של ה' מטוסים, ענני העשן שהותירו אחריהם, היו שונים מכל מה שהכירו. בשבוע הראשון אחרי שהגיעו לישראל, עדיין היו מטוסי הפאנטום בבחינת חידוש מסעיר בנוף ה' שמיים של ישראל. אזרחים הביטו בהם בהערצה. טייסי מטוסים אחרים הציצו בהם בשמץ של קינאה.

במועדון הקצינים שבבסיס, יכול היה סרן גיורא לקלוט את הרי הבומים של מטוסי הפאנטום. אבל ההתרגשות שהיתה אופיינית לחבריו, לא ניכרה עליו. „אילו היו אומרים לי: לך תטוס בפאנטום", אמר גיורא, „היתה לי הרגשה של דחיה. זה בגלל ששני אנשים טסים במטוס הזה. ה' הרגשה האישית שלי, כטייס, היא נגד זה שעוד מישורו יהיה איתי במטוס. את ה' מלחמה שלי באוויר — אני רוצה לעשות לבד”.

סרן גיורא, 31, אבר, בן קיבוץ נגבה, טייס מיראז' — עד לפני שבוע, שיא ה' מאחיים של כל טייס. לפתע הפך המיראז' מיושן יחסית בהשוואה לפאנטום. אבל לא בעיני גיורא.

את המטוס שלו, המיראז', הוא לא מוכן עדיין להחליף. זה המטוס שהוא נלחם בו שלוש שנים. הוא עבד עליו במלחמת ששת הימים. הוא עבד עליו כל השנה האחרונה — השנה שמבחינת פעילות מיבצעת לא היתה כמותה בהיסטוריה המפוארת של חיל-האוויר.

היו זמנים שטייסים היו מסיימים את שירותם בחיל-האוויר מבלי שיוכו אפילו לגיחה מבצעית אחת. מבלי שיתנסו בקרב' אחיר אחד.

כיום, אפילו גורי הטייסים של החיל, שזה רק סיימו את אימוניהם ונכנסו לטייסת מיבצעת, כבר רושמים לזכותם מחברת עבה של טיסות מיבצעות. אופיה של המלחמה שניהל צה"ל בתש' כ"ט הועיד לחיל-האוויר תפקיד מרכזי. ה' זרוע האווירית היתה העסוקה ביותר, מ' בחינה יחסית להקפה, מכל זרועותיו של צה"ל.

„כאלף גחות ביצעו טייסי חיל-האוויר מעל אדמת מצרים בשנה האחרונה", אומר רק לפני שבוע הרמטכ"ל, רב-אלוף חיים בר' לב. גחות רבות נוספות בוצעו מעל שטחי ירדן, סוריה ולבנון. היתה זו הפעם ה' ראשונה בה נמצאו טייסי חיל-האוויר במל' חמה רצופה לאורך יגנה שלמה, בה כל יום כמעט היה יום של כוננות ושל טי'

תמרורים

נולדה • לזמר החיפושיות **פול מק' רתני** ולרעייתו **לינדה איסטמן**, בת: **פרי**.

נולד • למנהל מחלקת הפירסום של חברת אמפא, **ארנון אדר** (26) ולאשתו **חיה** (23), בנם הראשון: **יריב**.

החלים • מהתקף-לב, בו לקה מייד לאחר השריפה ב' מיסגד אל-אקצא, ראש עיריית חברון ואחד האנשים ה' מפורסמים בגדה ה' מערבית — **שייך מוחמד עזי אדי ג'עברי**.

אדי אדר

נפרדו • ל' מרות שנחשבו ל' זוג מאושר ביותר, **ג'ורייט מידס**, אחותה של השח' קנית היילי מילס, בעלה הפיזימונאי האמריקאי **ראסל אלי קוויסט**. ג'ורייט, בת ה-27, שחיתרה על הקריירה שלה למען בעלה ובנם, הוויעה במסיבת עיתונאים כי „הנישואין לא עלו יפה, אך נשאנו ידידים טובים”.

נחוג • יום-הולדתה של העיתונאית השנונה **סילבי קשת**. סילבי היפה וה' בלונדית (כשהיא לבושה בצבעי המלחמה שלה), הינה ילידת צרפת. שגולה בחיפה והתפתחה בתל-אביב (וחולמת על ירוש' לים), היא בעלת הטור חץ מסילבי קשת בהארץ, יצרה את אופנת הקסילה האלגנ' סית בעיתונות הישראלית. אחרי הצלחת ספרה חץ מסילבי קשת, היא מאיימת ב' אפשרות לפרסם ספר נוסף בשם כולם נבלות.

נחוג • יום-הולדתו ה-49 של מנהל חברת התעופה אל-על, **מרדכי בן-ארי** (לייבוניץ). יליד טרנסילבניה, עלה לארץ ב' 1940 והשתלם באוניברסיטה העברית ב' ירושלים והוסמך בתואר מ"א. בתקופת ה' מנדט הבריטי עמד בראש עליה ב' באוסט' ריה, ובשנת 1950 נכנס לשירות אל-על. את תפקידו הנוכחי הוא ממלא מאז אר' גוסט 1967.

בן-ארי

נפטרה • ב' גיל 34, לאחר מח' לה ממושכת, **שרי זמית פריסטר**, אשתו של העיתונאי רומן פריסטר. ילי' דת פולין, שניצלה מן המחנות בימי השואה, עלתה ל' ארץ בשנת 1947 ועסקה בעיקר ב' עבודות תרגום ספרותי מאנגלית, גרמנית וצרפתית.

נפטר • בניו-יורק, בעת ניתוח-לב, הזמר הכושל **ג'וש וייט**. יליד דרום-קרוליינה, שהחל שר בגיל צעיר בהורכת אביו, שהיה כהן-דת בפסיסטי, קונן וייט בשיריו על מצוקתם ועוניים של הכושלים בארצות-הברית. הופיע גם בישראל.

נפטר • בווינגטון, בגיל 73, ה' מישה ימים לאחר שהורחק מריאתו גידול ממאיר — מנהיג הסיעה הרפובליקאית ב' סנט אמריקא, הסנטור **אורט דירקס סון**.

נפטר • בתל-אביב, בגיל 84, מי ש' היה רופאם האישי של מאיר דיזנגוף ו' חיים נחמן ביאליק — ד"ר **יעקב ג' קדם**. יליד גליציה, עלה לארץ ב' 1923 וכיהן במשך שנים כיו"ר ארגון רופאי קופת-חולים של ההסתדרות.

ניספה • המזכיר השני בשגרירות ישראל בבו, גרמניה, **יעקב טל**, בתאור' נתידיכים, ביום ו' של השבוע שעבר, ה' מיקרה איצע בבאד-נודסברג. ליד בון, שעה שפקיד מניסטריון החוץ המצרי, מאהר אלי דאלי, מזכיר שלישי בשגרירות, פגע בטל במכוניתו, שעה שזה ניסה לחצות את הכביש.

dépilant

חשאיר

**עורך חלק
לזמן יותר
ארוך**

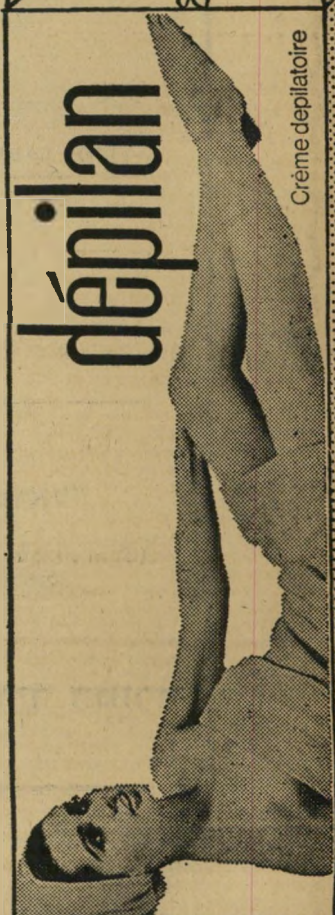
dépilant

הקדם השוויצרי
הנודע להרחקת
שיער מיותר. דפילו
פועל על שורשי
השיער, מחליש
צמיחתם ולכן
פעולתו לזמן
ארוך יותר מכל
משחה.

dépilant

הקדם הקוסמטי
בעל הריח העדין
להסרת שיער
בדרך הנשית
ללא פציעות, ללא
כאב, בצורה
היגיינית ונעימה.
דפילו מותיר לך
עור חלק רך
כקטיפה.
נסי והוכחי גם
את

vitamol
ZURICH, SUISSE

תשכ"ט היתה בשביל סרן ג'ורא, טייס-קרב וצנחן חופשי, שנת מלחמה רצופה. „איני

יכול לשנוא את טייס האויב", אמר, „אבל אני כועס עליו כשאני מצליח להפילו!“

ולשתות את המיצנר רק כשהוא מתקרב אל הקרקע.

„קשה לי לשנוא

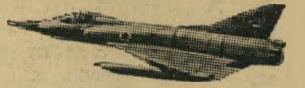
את טייס האויב“

את טעם הגיחה הקרבית הראשונה טעם ג'ורא ב־7 באפריל 1967, כשיצא לתקיפה בסוריה. ביום הראשון של מלחמת ששת הימים היה מעל קאהיר. וביום השני של המלחמה נטבל לראשונה בקרב־אוויר. זה אירע מעל לאל-עריש. 3 מפציצים מ־דגם סוחוי הפציצו את כוחות הקרקע של צה"ל. 3 מיבנים של מיראזים הסתערו עליו. הם שני סוחוויים הופלו מייד. השלישי ניסה

זה בעל שם עולמי שפסק: הבחור מתאים להיות טייס בכל מטוס בעולם. אבל ג'ורא כבר היה טייס במסוק. הוציאו עליו הרבה כסף כדי להכשירו לתפקיד זה. הוא לא ויתר. הוא ניצח. „הצבא הפסיד אותי במשך שבע שנים כטייס־קרב“, אמר, עבר את שלבי ההכשרה של טייס־קרב בסוגים שונים של מטוסים עד שלפני שלוש שנים התגשמו חלומותיו: הוא הפך לטייס מיראז. כאן, בפעם הראשונה, בא לידי סיפוק מלא התו האינדיבידואליסטי באישותו של ג'ורא, האופייני לטייס־הקרב — להיות ב־אחיר לבד. להילחם לבד. נכון שתכונה חשובה לטייס־קרב היא עבודת הצוות שלו עם שאר חבריו במיבנה האחורי. אבל זה כבר עניין אחר, השייך לתחום האחריות ה־אישית. בסופו של דבר נשאר גם צוות טייס־הקרב צוות של אינדיבידואליסטים, ש־תכונתם זו מעלה את כושרם כצוות — משהו על גבול הפרדוקס. שהמציאות מוכיח את אותו בניגוד להיקש הלוגי.

אם. המלחמה נמשכה שבע שנים, מיום שהתגייס לראשונה, עד שניצח. הרופאים הסכימו לאשר את קבלתו לקורס הטייס, אך בל בהסתייגויות מסוימות. הוא היה התנין המצטיין בקורס וגם ה־מבוגר שבחניכים. מלאו לו 25 וחצי שנים כשהחל את הקורס — התנין המבוגר ה־שני מעל גיל 23 בתולדות חיל־האוויר. יתכן שדווקא הבגרות והיחס הרציני סייעו לו להצליח בקורס. אמר ג'ורא: „הצלחה ב־קורס־טייס מורכבת משלושה תנאים. ה־כיר לת לטוס — זאת תכונה הנמצאת בך או שאיננה בך. אם לא נולדת איתה, אי אפשר לפתח אותה; הצלחה בלימודים — דבר ש־אינו מהווה בעייה או מאמץ מיוחד לכל בוגר תיכון; והמשמעת. הבעייה היא להחליט לנטרל את עניין המשמעת. שלא יהיה קיים כלל. חברה צעירים שמתגייסים ל־חיל־האוויר אינם תופסים את זה בדרך כלל. זה שחברה נכשלים בקורס־טייס בגלל בעיית משמעת הוא דבר שאין לו הצדקה כלל.

את הדבר הזה — הטיסה — כל יום, אלפי פעמים כבר עשיתי את זה, והעניין של ה־סכנה לא נכנס לתודעה בכלל. זה כמו ש־מישהו יושב על כורסא בסלון ויחשוש כל הזמן שהתקרה תיפול פתאום עליו. זה יכול לקרות אמנם, אבל למה שזה יקרה?“

„טייס־קרב

לא צריך לפחד!“

במלחמת ששת־הימים, בעת אחת הגיחות על סוריה, חטף מטוס של ג'ורא 14 כדורים. בגיחות השונות שביצע בשנה האחרונה מצא את עצמו לא פעם סס בין התפוצצויות פגזי נ־מ. אבל זה לא שינה את הרגשות היסודיים: „טייס קרב,

ג'ורא-מלך העשמים

לחמוק. ג'ורא, שהיה במיבנה השלישי של המיראזים, הבחין שמיראז אחר דולק אחרי הסוחוי. הוא הצטרף לרדיפה. היה די קשה להשיג את המטוס הבורח והרדיפה נמשכה כחמש דקות. הסוחוי טס נגדך מאוד ומהר מאוד. ג'ורא כבר היה בטוח היירי ופתח את ההדק, אבל ברגע האחרון חזר בו. הוא זכר שטייסים מתפצים לירות מטוח רחוק, שהוא אפקטיבי אמנם, אך סיכויי הפגיעה בו עדיין קטנים. הוא סגר את ההדק וסגר את המרחק בינו לבין הסוחוי. רק כשהגיע למרחק 200 מטר ממנו, החל לירות.

הפגיעה היתה מידית. הסוחוי התפוצץ באוויר, וג'ורא משך בצורה חריפה למעלה כדי לא להפגז מהשברים המתעופפים של המטוס המצוי. אחר־כך יכול היה לסכם לעצמו את ה־חוויה של הפלת מטוס אויב. הוא ידע שההרגשה הראשונה היתה שמחה. לא על עצם הפלת מטוס האויב, אלא על ההצלחה לפגוע. יש טייסים שנמצאים במתח ולחץ עשר שנים ויצופות, והם טייסים מצוינים, מפני שלא הודמן להם להפיל מטוס אויב. והנה, הוא הצליח.

הסיפוק בעקבות התפוצצות מטוס האויב היה הרבה יותר קטן ממה שתיאר לעצמו. אפשר לחלק את הסיפוק שבהפלת מטוס אויב לשניים: נזכר ג'ורא. „החלק הראשון הוא ספורטיבי טהור — שגם אתה הפלת מטוס. זה מין סיפוק שבתחרות עם חברי הטייסים — שגם אתה הגעת לגמר בתחרות. אבל הסיפוק מעצם ההפלה — היה מאכזב. ההתפרקות הרגשית שציפיתי לה לא באה. הייתי מאוכזב מזה. ושמעתי שאותה הרגשה היתה גם לחברה אחרים. „קשה לי לשנוא טייס אויב. אופי המלחמה שלנו באוויר אינו של מלחמה של שנאה. אבל אתה שונא את טייס האויב שלא הצלחת לפגוע בו. מצטבר מן מטען של רוגז, כעס שנפגשת איתו ולא הצלחת להפילו.“

„מה שחסר בחיים —

זה המתח התחרותי“

את המטוס השני הפיל ג'ורא ב־קרב־אווירי השנה.

הוא טס במשימת הגנה אווירית באזור תעלת סואץ. ארבעה מטוסים מצויים מדגם מיג 17 חדרו לתקיפת כוחותינו. כשהגיע ג'ורא לאזור הוא ראה כבר מיראזים רודפים אחרי המיגים שיצאו מהתקיפה וניסו להמלט לכיוון מצרים.

מלבד התביעה הפסיכולוגית האינדיבידואלית, באה לידי סיפוק תביעה נוספת, ש־התבטאה בכך שרק אחרי שהפך טייס־קרב, הרגיש ג'ורא את עצמו פנוי לחשוב על נשואין. לפני שנתיים נשא לאשה נערה ש־הכיר כפקידה בטיסת.

„יכול להיות שיצר ההרפתקנות שלי דחה את הנשואין. השאיפה העיקרית שלי בחיים היתה להיות טייס־קרב. אולי בגלל שהשגתי את השאיפה העיקרית, התפנית לנשואין.“ הוא אומר. „כשהייתי צעיר, הגדרתי לעצמי שאני רוצה לתהחתן בגיל מאוחר, כדי לא להגביל את עצמי מאתגרים של הרפתקנות.“

אבל קשה לומר שהנשואין הגבילו את יצר ההרפתקנות שלו. הוא לא בא לידי ביטוי בטיסה אלא בתחביב שג'ורא לא נטש — הצניחה החופשית. הוא ממשיך עד היום להיות משוגע לנושא זה, כספורט. עד כה נרשמו לזכותו כ־600 צניחות והוא נמנה על נבחרת ישראל בצניחה חופשית, אינו מחמץ הזדמנות, כמו במיפגמים בימי הצנחן, לקפוץ ממטוס, לעוף באוויר כציפור,

מי שנושר בגלל משמעת מוכיח שאין לו מספיק רצון כדי להיות טייס־קרב.“ אבל גם ההצטיינות בקורס־טייס עדיין לא פתחה את הדרך בפני ג'ורא אל שורות טייס־הקרב.

„להתחתן בגיל מאוחר —

להיות פנוי להרפתקנות“

בגלל ההצטיינות הרופאים שלחו אותו לטיסת יסוקים. ג'ורא עבר את קורס ההסבה אבל המשיך להילחם על נושא הטיסה הקרבית. „אם כבר להיות טייס“, ניסה לשכנע את מפקדו חיל־האוויר, „אז ל־היות טייס־קרב. האופי שלי לא מתאים להיות טייס־תובלה אי אפילו טייס־מפציץ.“ הפעם נמשכה המלחמה שלושה חודשים. הבדיקות הרפואיות של ג'ורא נשלחו למומ

גם כשהוא יודע וראה שוירים עליו בנ־מ, לא מתייחס לזה בכלל. יתכן שיש כאלה שפוחזים, ימתכרים על הפחד, מפני ש־הכשירו ואימנו אותם לכך. אני באופן אישי לא מכיר את המושג הפחד. טייס־קרב לא צריך לפחד. ואם יש איזו התרגשות, הרי היא קשורה בשאלה באיזו מידה יהיו ה־ביצועים שלי טובים.“

כפי מישורו אחר זה יכול היה להישמע כיווה. אבל אצל ג'ורא זהו חלק מדרך חיו, חיים שמושל הפחד לא שחק בהם שום תפקיד.

הוא היה בן 16 או 17 כשהגיעו הוזה של החלום להיות טייס־קרב נכנס לו לראש. לא היתה לו שום תודעה אירונאוטית או השגחה מוקדמת. בקיבוצי הדרום, בניגוד ל־קיבוצי הגליל ומרכז הארץ, אין כמעט תודעה אחידה. מספי הטייסים מקרב בני הקיבוצים באיזור זה הוא קטן יחסית. אין אפילו גינ־ע־אוויר כמו במקומות אחרים. ואת השירות הטרומ־צבאי שלו בקיבוץ נגב בה עשה ג'ורא בגינ־ע־סירים. דווקא, לא היו טייסים בוגרים יותר במשך שיכלו להתחל לו דוגמא יגורם משיכה.

אם נמשך בכל זאת למטרה מוגדרת אחת, היתה הסיבה לכך, וג'ורא אינו מסתיר זאת, באופי ההרפתקני שלו. הוא לא ידע בדיוק מה זה להיות טייס־קרב, אבל היה ברור לו שהוא יהיה כזה. הדרך שעשה עד שהגיע לכך היתה אוזכה פי כמה, מהדרך שעושים בדרך כלל כל הנערים המחליטים לראות בטיס את האתגר.

הוא התנדב לקורס־טייס עוד כשהיה אזרח, עבר את כל הבדיקות הרפואיות הדרושות. כשהתגייס, היה ברור שהוא הולך לקורס־טייס. אלא שכאשר סיים את ה־סיונות, סרץ מיבצע קדש. כמו כל פרחי הטייס הוא עסק בעבודות עזר בחיל־האוויר. כשהסתיימה המלחמה, התייצב לבדיקות רפואיות חוזרות. פסלו אותו מסיבות שלא רצו גלגות לו אודותם דבר.

הכושר הקרבי שלו היה הגבוה ביותר. לא נמצאו שום ליקויים בבריאותו. אולם זה עוד לא מספיק כדי להיות טייס. צריך גם שהסטנדרטים של הבריאות התקינה ימלא בהתאם למה שדרוש חיל־האוויר. אצל ג'ורא היתה סטייה קלה מהסטנדרט. בליט ברירה הוא הלך לצנחנים. שם לפחות הצליח להגיע להיות קרוב לעסקי אוויר, הפך למדריך צניחה, החל לעסוק כתחביב ב־צניחה חופשית. אם לא לטוס במטוס, ל־פחות לשהות באוויר לבד.

נראה היה שיהיה עליו לגנוז את חלום הטיסה. הוא סיים את שירותו הסדיר, חזר למשק, עבד במשך שלוש שנים בזיר וב־פלחה של קיבוץ נגבה. אבל היתוש המשיך להציק לו. יום אחד ביקשו שלטונות צה"ל מהמשק מתנדבים לצבא־הקבע. ג'ורא היה המועמד היחיד, בתנאי אחד: שיעבירו אותו קורס־טייס.

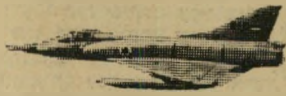
אבל הבדיקות הרפואיות שוב פסלו אותו. הוא חזר לצבא כמדריך צניחה. מתוך אמונה שבתוך הצבא יקל עליו להילחם ברו־פ

מיג 17 אחד נפגע והתפוצץ מיד. מלמעלה ראה ג'ורא את אחד המיראזים רודף אחרי מיג נוסף, אבל מסתלק מהקרב ברגע שנגמרה לו התחמושת. הוא לקח עליו את המשימה. מבחינת מהירות היתה לו עדיפות על המיג 17. גם הטייס המצרי ידע זאת, לכן נלחם על חייו. הקרב היה ממור שך וקשה, גם מבחינה פיזית. לבסוף הצליח ג'ורא לפגוע. הטייס המצרי איבד את השליטה על המטוס, לא הצליח להמלט ממנו, והתרסק עמו על הקרקע, באדמת מצריים.

לבגי ג'ורא היה זה שחרור של מתח מצטבר. כי קודם לכן במשך השנה יצא לו להפגש עם מטוסי אויב, אבל אף פגישה כזו לא הסתיימה בהפלה. זה לא היה מתח שלא הצלחתי להרוג בן אדם. זה משהו לא טבעי בשבילי לשגוא טייס אויב. אבל זה היה מתח תחרותי — לא עם טייס האויב אלא עם אלה מחברי שכן הפילו מטוסים. זה העניין. המתח התחרותי — זה מה שחסר לי בחיים.

בטיסת של ג'ורא, אחת הטיסות החתירות בחיל-האוויר, יש מסורת מסוימת. קיים מה שנקרא „לוח הטייסת“, עליו נרשם כל טייס בטיסת שהצליח להפיל מטוס אויב. כל אחד בטיסת רוצה ששמו יופיע מספר פעמים גדול ככל האפשר על גבי הלוח. בחילות-אוויר אחרים בעולם נהוג להעניק תואר אס לטייס-קרב המצליח להפיל 5 מטוסי אויב.

תואר כזה אינו מקובל בחיל-האוויר הישראלי. אבל את מקור השאיפה להפיל מה שיותר מטוסי אויב, אפשר למצוא באותו לוח קטן בטיסת.

„יש שמיים גדולים —

יש איפה לטוס“

עבור ג'ורא, כמו לבגי שאר טייסי הקרב של חיל-האוויר היתה המלחמה באוויר בשנה האחרונה שונה מכל מה שידע לפני כן. לא באופן מהותי, אלא בפברטיים קטנים, שמי שאינו טייס יתקשה להבינם.

החוויה הגדולה ביותר במלחמת ששת הימים היתה עבור ג'ורא לראות את תעלת סואץ מלמעלה. טסים וטסים ורואים רק מדבר. פתאום רואים אניות באמצע החול, לא רואים את המים אלא כשטטים מעליהם. זה מה שנקרא „חוויה לא נורמלית“.

או לטוס מעל הדלתה של הנילוס. במפגש ראשון זה שטח ענק בעל נוף אחד המקשה על הזיהוי. הכל ירוק, הכל חרוץ בתעלות מים ושטוח לגמרי. אז, במלחמת ששת-הימים, היתה עוד בעיה של זיהוי. בעיה שניתן להתגבר עליה, אבל בעיה.

היום כל זה לא קיים. היום לא משחק תפקיד אם טסים מעל אפריקה או אסיה. התעלה אינה תגלית ואין עוד בעיה להתמצא מעל הדלתה.

או האנשים שלמטה. האיש על הקרקע רואה את המטוס לשבירי שניה, כשהוא חולף מעליו. הטייס רואה את האיש מספר שניות רב יותר, כשהוא מסתכל קדימה. בימי המלחמה היו הפלחים במצרים מגורפים בידיהם למטוסים. חשבו שאלה מטוסי סים מצרים. ניתן היה לראות אנשים ברחובות הערים. היום כל זה נעלם. היום הם נחבאים ברגע ששומעים רעם של מטוס. תשעים למאה שזה יהיה מטוס ישראלי. בקושי אפשר לראות היום בן-אדם כשחגים מעל שטח מצריים.

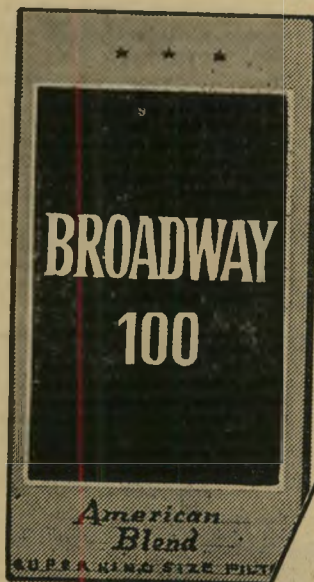
מה שהשתנה באופן יותר יסודי הם היריבים הקרביים באוויר. פעם התנהלו קרבות-אוויר קרוב לשדות בישראל. היום קיימת הבעיה של „להגיע למלחמה“. היום המטוסים המצריים קרובים יותר לשדות שלהם. זה מחייב להקדיש יותר תשומת לב למידה-הדלק במטוס, להבחין בזמן בסיס מן, שאם תמשיך לטוס אחריו, לא תוכל להגיע הביתה חזרה. הגורם של מיגבלות זמן ומרחב, שלא היה נכלל כמעט בחישובי הטייסים עד למלחמה, צריך להכלל היום בחישובים.

היום יש איפה לטוס. יש שמיים גדולים — מסוריה בצפון ועד לבקעת הנילוס, שמיים שהשולט בהם הוא מלך. ג'ורא וחבריו, טייסי-הקרב, הם מלכי השמיים.

ה"מיני" וה"מקסי"

„מיני“ השמלה —
„מקסי“ הסיגריה
באורך 100 מ"מ,
„סופר קינג-סייז“
תערובת אמריקאית
20 סיגריות 1.50 ל"י
קנה! נסה! ותהנה!

BROADWAY
100

תוצרת דובק - ערבות לטוב!

דמשורר הערבי מלוד, פאזי אל אסמר, נשלח למאסר של חצי שנה, על פי סעיף 111 של התקנות (הבריטיות) לשי-עתיורים.

תחילה הובא בפני שופט, להוצאת פקודת מעצר רגילה. נאמר כי הוא מואשם בקיום מגע עם רשת מחתרתית של אל-פתח. נראה כי זה האשמה זו לא היו הוכחות שיוכלו לעמוד בבית המשפט. כי במקום להביאו למשיפט, נשלח למעצר מינהלי.

★ ★ ★
יני יודע, ואני יכול לדעת, אם יש ממש בטענת מוסדות הביטחון כי פאזי קיים מגע עם אל-פתח.

אני מוכן להאמין כי אנשי הביטחון מאמינים בתום לב כי אכן זה כך. אך האם אמונה זו מספקת כדי לשלוח אדם למעצר של חודשים? איש-ביטחון יאמר: בהחלט כן. אנו נמצאים במצב של מלחמה. הטרור משתולל בחוצותינו. אם אנו בטוחים, על סמך ידיעות שבידנו, שמישהו קיים מגע עם אל-פתח, חייבים אנחנו לכלאו — אפילו אם אין ידיעות שלנו מהות הוכחות משפטיות. זה דרוש כדי למנוע מעשי טרור, שבהם ייהרגו בני-אדם. איש-חוק יאמר: אין לזה גבול. הרי

אחד אבל וחפזי-ראש — פאזי אל-אסמאר. מעולם לא ראיתו כה שבור, כה הרס.

לא רק עצם התביסה הערבית גרמה להתמוטטותו הנפשית. ידענו שפאזי הוא ערבי לאומי, וכי מפלת הערבים תעצב אותו. כיבדנו את רגשותיו.

אולם פאזי שמע את השידורים לפני המלחמה. הוא הקשיב לכל מילה: לאומים ונוטפיהם של שוקירי, להבטחות שופי עות-הביטחון של עבד-אל-נאצר, להודעות הגנצחון הפנסטיות של קור הרעם.

הוא המשיך להקשיב לכל אלה כאשר כבר ידע, מפינו, שחילות-האחיר הערביים נהרסו, שרובבות הימים מצריים עומדים למות במידבר, שכל היכל-הפאר של מילים, דמיונות ואשליות התמוטט כבניין קלפים.

לא התכוננה הרסה את פאזי, כי אם הכלון. ההשפלה. הכושה. אני זוכר את פניו הנפולות, פניו של אדם חולה מאוד, ואת המילים שהפליט מן מעמקי הלב: "למה עוד אפשר להאמין?"

★ ★ ★
בימים הראשונים אחרי המלחמה הרביתי לחשוב על פאזי ועל חבריו, הצעירים הערבים שגולו במדינת-ישראל. אמרתי לעצמי: כל המצב היה יכול לה-

פאזי

יות שונה לגמרי, אילו התייחסנו לציבור זה אחרת!
איזה נכס עצום יכלו פאזי וחביו להיות ברגע זה, אילו נתקבלו בעוד מועד הצעותינו!

אילו הסכנו את ערביי ישראל לשתפים אמיתיים ומלאים בבניין ישראל! אילו בוטל המימשל הצבאי בקיץ 1949, ולא כעבור 15 שנה!

אילו היו תוכניות-הפיתוח שלנו מקיפות ערבים ויהודים כאחד, ללא הפליה! אילו נתנו לערבים את הזכות להתארגן באופן חופשי, אפילו במסגרת שיכלה להיות תחילה בעלת צביון לאומי!

אילו היו הערבים מיוצגים בכל מערכות-החיים של המדינה — בי בתי-המשפט העליון ובנבחרת הי לאומית לכדורגל, במשלחת באו"ם ובשגרירויות!

אילו היו ערבים מייצגים את ישראל בי חו"ל כסגן-יו"ר-הכנסת וכסגן שר-העבודה, כשר-הסעד או כמ"מ מוזכר ההסתדרות! אילו חברי-הכנסת הערביים לא היו זני בות עלובים מחד, אנשי רק"ח מאידך!

בקיצור: אילו השכלנו ליצור בישראל ציבור ערבי משגשג, בעל דפוסי חברתיים מתקדמים, בעל תרבות ערבית שופעת וחיים רחבים עשירים, ציבור המעורה בכל חיי המדינה, בעל תודעה ערבית לאומית ותודעה ישראלית ממולכת תית, ציבור שכל אחד מבניו היה משמש בעצם קיומו דוגמה לאחיו מעבר לגבולות-הצלחה של רעיון השלום וההשתלבות!

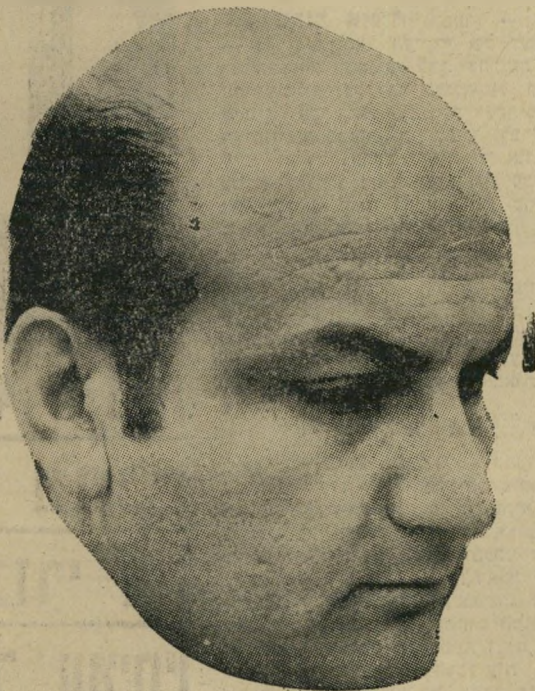
אילו הגשמו רעיונות אלה — וכמה מיליוני מילים כתבנו בעיתון זה כדי לתת חוץ זאת שוב ושוב ושוב! — כי אז היו 350 אלף ערביי ישראל הופכים בינוי 1969 דוברי ישראל באוזני הפלסטינים בשטחים המזוקקים, והמיפגש ביניהם היה יוצר את הגשר בין ישראל ובין העולם הערבי, שהיה אז נתון בהלם, כשהוא מוכן לקלוט תבניות נפשיות חדשות.

★ ★ ★
פאזי לא הפך לשליח כזה. לכך דאגו עסקנים רודפי-שילטון כמו אבא חושי

וכסילים כמו אמנון לין, הגמדים שהרעילו בזה אחר זה את משרד ראש-הממשלה ב"תפקיד" יועצים לעניינים ערביים", חומסי-האדמות למיניהם ואיסר הראל.

מרבית האדמות הטובות של ערביי ישראל נגולו מהם, בתירוץ זה או אחר. במשך רוב ימי חייהם ואלצו בני דורו של פאזי לשאת עינם "תעודות מעבר", בנוסעם מן כפריהם לעיר. המימשל הצבאי קיים וביצר בכפרים מישטר זיאודלי מאובן, לנוחיות שילטונו. לכנסת נשלחו קוויזלונים עלובים, וכימעט כל העיסוקים האינטלקטואליים והמישור הממלכתי נשארו חסומים בפני בוגרי בתי-הספר התיכוניים, שהפכו בטלנים בעלי תוארים בלתי-מוגדרים, כגון "משורר".

דור ערבי זה הרגיש את עצמו

זר בישראל, מדוכא במולדתו. הוא לא היה "שייך".

אך שום אדם אינו יכול לחיות ללא שייכות. לכן מצא דור זה את עולמו הנפשי בשידורים הלאומיים שמעבר לגבול, בעולם הסיסמות של עבד-אל-נאצר.

כאשר התמוטט עולם זה ביוני 1967, נשאר חשוף, חסר-אונים, שבור ורצוצ.

כזה היה פאזי, כאשר הלך סוף-סוף ל"היפגש עם בני משפחתו, שברו במלחמת-העצמאות מלוד לרמאללה הסמוכה. שום בשרה לא יתה בפיו — זולת בשרה של תיסכול ועלבון. הוא לא יכול היה להשפיע על איש, לטובת שום דבר. הוא יכול היה להיות רק מושפע.

★ ★ ★
מאז המלחמה מופנים מבטינו, תקי חתנו ותש-היטנו אל בני העם הפלסטיני בשטחים המזוקקים, בן-הברית הטיפעני לכל התחלה של שלום. תוך כדי כך הוגחנו במיקצת את ערביי ישראל.

אולם מצבם הנפשי של ערביי ישראל הולך ורע, והוא עלול להי גיע לשואה.

מעשיה-טרור של אירגוני-הפדאיון הפכו כל ערביי ישראל ל"חשוד". מאות כלאים בבתי-הסוהר, ללא מישטר, על פי תקנות החירום. אלפים אחרים מאמינים שאם אך יפתחו את הפה, יאסרו מיד.

כל ערבי צפוי בכל יום לחוויה זו: הוא יושב. זמנית או באוטובוס, שוטרים רצים את המכונית, מסתכלים בפני הנוסעים, מוצאים אותו מן הכלל ותובעים ממנו ל"צאת ולהזדהות".

זוהי השפלה יומיומית, ממאירה וצורבת, והיא הופכת את חיי הערבי בישראל לגיהנום.

(באחד החיכוחים בכנסת העליתי נקודה זו, ותבענו משר-המשטרה לתת הוראה ש"בכל מיקרה של חיפוש כזה יתבעו השוטרים מכל הנוסעים, יהודים וערבים, להוריות. השר התנפל עלי בשצף-קצף, כאילו פגעתי פגיעה נוראה בביטחון המדינה.

אני בטוח ששיטה זו לברר דו"חפת לזרועות "אלי-פתח" יותר צעירים מבין ערביי ישראל מאשר כל שאר הסיבות גם יחד. אך כך תסביר זאת לשר-המשטרה בממדי שלתי-הליכוד-הלאומי!

נצחון רק"ח בבחירות היא רק סימפטום אחד של מחלה זו. כי רק"ח, ששפתה ברי חוב הערבי היא כולה שפה של שינאה

ורעל, מספקת מוצא לתיסכול. אלי-פתח מציע מוצא יעיל עוד יותר.

★ ★ ★
מה הרגיש פאזי אל-אסמר במשך שנתים אלה, מאז המשבר שלו?

האם הרגיש כי הוא נוכרי בכל מקום — בלוד וברמאללה, בישראל ובפלסטין? ששז אינו שייך?

מפעם לפעם ראתיו בבתי-קפה, לרוב בחברת ידידתי היהודיה, מפעם לפעם פגשתי את שמו בכתיבת קטנים מתחת למאמרי-תלונה שהועתקו בשימחה עליי בתעמולה הערבית ואנשי מצפן בחו"ל. פעם גם מצאתי את שמו מתחת למכתב-השמחה ארסי נגדי, אחרי שהבעתי את דעתי על מעשיהם המבחילים של אנשי מצפן.

ובכל פעם, כשנתקלתי בו, פנים אל פנים ובכתב, בכיתי לביבי. על המרגריה האישית של פאזי, על המרגריה של בני דורו, על הטיפשות של מוסדותינו.

כולנו אשמים בכך. גם אלה מאיתנו שראו את הנולד, שהקריבו שנים מחייהם בנסיגות-שחא למנוע זאת, שהוחשדו והושמו לוכלכו בגלל מסינות אלה.

אשמים אנחנו — כי לא הצלחנו למנוע את האסון שירענו כי יבוא. פאזי אל-אסמר ברא כילאו הוא עדות חיה ולוכלכו בגלל מסינות אלה.

תרת, איני מאמין שהיה מסוגל לכך, אם הסתכן — בחדאי הסתכן מתוך תיסכול, ללא תועלת לאיש. אני סבור שיש לשחררו, או להעמידו למישפט.

אך יותר מכל אני סבור שיש לפתוח דף חדש ביחס המדינה לביני דורו של פאזי, כדי שיוכלו לחיות במדינה הזאת בקומה זקוף פה, כישראלים וכערבים שלמים.

אחרי 4 שנות כהונה מסכם אורי אבנרי את דעתו על עמיתיו

● **אבנרי אבנ** (המערך, מפא"י) — 54, אמן הציבור. בלתי-רפורמלי. אינו משכי נע, מפני שהוא מדבר על כל נושא — הנוחה בביאורה ובעיית התה במשרדה חוץ — בדיוק באותו סיגנון ובאותה אהבה למילים. לא פעם נידמה בעת הנאום שהוא אומר דבר אחד — ובעת קריאת הפרוטוקול מסתבר כי אמר למעשה את ההיפך. מבחינת הרמה התרבותית, הוא עולה פי עשרה על הח"כ הממוצע — והוא דואג לכך שאיש לא ישכח זאת. מתייחס לכנסת בכבוד פורמלי, לפי המסורת הבריטית.

● **בנימין אבניאזל** (גח"ל — חרות) — 63, לא ברור מה הוא עושה בחירות, כי מבחינת האופי יכול היה למצוא את מקומו גם במע"י או אצל הליברלים. יורר ועדת הכלכלה, העוסקת כמעט אך ורק ב"עניינים של מהיבך, מפני שמע"י דואגת להעביר כל עניין כלכלי חשוב לחזקת הכספים, בה יש לה שלטון מוחלט. הלך לגבות תרומות לגח"ל מקואופרטיב דן, אשר עניינו כפופים לוועדת הכלכלה. מסמל את שיתוף-הפעולה ההדוק בין מע"י וגח"ל.

● **שניאור זלמן אברמוב** (גח"ל — ליברלים) — 61, משפטן, שהתרכז בדרך כלל בעניינים שהוא מבין בהם — תכונה נדירה בכנסת. דובר לעניין, מבלי להבריק. אפשר להקשיב לנאומו.

● **אהרון אוזן** (המערך — מפא"י) — 45, סגן שר-החקלאות. כמעט ולא נראה בכנסת. נציג קבוצת-הלחץ של עסקני ההת-יישוב העובדת, פעיל לטובת חוק המושבים וחוקי-דרכי דומים. נאם פעמיים-שלוש בכל תקופת הכנסת השישית.

● **משה אונא** (המערך — גח"ל) — 67, אחד מאבות חוק לשון הרע, הפתיע אותי לי טובה. כיושר-ראש ידע החוקה, חוק ומשפט עשה עבודה טובה. מאז המלחמה, היה אחד מאנשי-השלום העיקריים המצטיינים ב-

כמו הרופאים. אין חברי-הכנסת אוהבים להע-ריך איש את תכונות רעהו. פועל כאן כלל של "שמור לי ואשמור לך", כלל המשתרע מקיר אל קיר. אולם מאחורי הקלעים יש בכנסת הסכמה מוחלטת כמעט על רמתו וערכו של כל אחד מחבריה.

בעמודים אלה מוגש מיסמך שהוא. על כן, מיוחד במינו — הערכה של כל חברי-הכנסת.

בידי חבר-הכנסת האחד שהשתתף בכל הישי-בות. שהקשיב לכל הנאומים. השבוע מרכיבות כל המפלגות את רשימות-המועמדים שלהן. רוב חברי-הכנסת המתוארים כן ייבחרו אוטומטית מחדש. לציבור הרחב אין כל השפעה על כך. אבל הציבור זכאי לדעת מי ומי הם האנשים המתמנים השבוע על-ידי מנ-גנוני המפלגות כנציגיו.

כמעט לגמרי מאז שהפך שר. גיטלמן בהתנהגותו. תמיד נדמה ששתי נפשות דרות בו: האחת של דמגוג שוביניסטי קי-צוני, הפונה אל היצרים האפלים ביותר. השנייה של אדם ליברלי מאוזן. אחד המע-סים בכנסת שאפשר לומר שיש לו רמה של ממש.

● **יוחנן ברר** (גח"ל — חרות) — 64, מן הרגע הראשון של הכנסת השישית, בלט כאיש הקנוניות, שותף-רמזיות של ברר אונתה. עוד לפני שנתכנסה הכנסת, העביר את כל עמדות-המפתח בה לידי מפא"י, תמורת נזיד-עושים לגח"ל. שותף לשינוי התקנון, לסתימת הפה, למימון-ה-בחירות העקום. בכנסות קודמות היה נואם מזהיר בענייני כלכלה, אך בכנסת השישית הפך צל של עצמו. כמעט ואי-אפשר לעקוב אחרי נאומו.

● **אריה בחר** (המערך — רפ"י) — 63, חיור. לא ברור מדוע נכנס לרשימת רפ"י. תפס את מקומו של יזהר סמילנסקי, אחרי שזה יצא לחופשה של שנה, והכרחנו אותו להתפטר. עוד נציג של קבוצת-הלחץ של עסקני ההתיישבות העובדת.

● **יוסף בורג** (מפד"ל) — 60, שר הסעד. מורה בגימנסיה, משכיל יותר מרוב הח"כים. לוקח את ענייני הסעד ברצינות, אך אינו מסוגל לו מוכן לחלום למענם בממשלה. איש הסטאטוס קוו בכל מצב.

● **מרדכי ביבי** (המערך — אחדות העבודה) — 47, משפטן ממוצא עיראקי. הגיע לכמה עמדות-מפתח בזכות מוצאו הי-עזתי. רציני, משתולל, אך רחוק להבריק.

● **אברהם ביטון** (המערך — אחדות העבודה) — 45, מושך תשומת-לב מפני שהוא יושב במשך רוב זמן המליאה. בפתח של יוגה, שקוע במחשבה עמוקה. מקריאות-הביניים שלו מסתבר כי אינו מבין את רוב המדובר. לא ברור איך הגיע לי-כנסת, ולמה. נאם נאום אחד בשנה, בערך, כך שכל נאום שלו עלה למדינה כ-15 אלף לירות.

● **אריה בן-אליעזר** (גח"ל) — 56, סגן יורר הכנסת. בעל חוש-הומור. בעלותו לנאום, הופך לדמגוג שוביני-סטי בנוסח בגין, בעל כושר ריטורי לא-מבוטל. אחד מעמודי-התווך של שיתוף-ה-פעולה מפא"י-חרות.

● **דויד בן-גוריון** (ממשיכי רפ"י) — 73, בא לישיבות הכנסת לפתע, מבלי שאיש יידע, מושך מייד את כל תשומת-הלב אליו. קם ויוצא אחרי כמה דקות — ושוב אין איש יודע למה. מפתיע לפי עמים בצעירות הופעתו, בהשוואה לגילו — אך כשהוא נואם הוא חוזר על אותן מלי-צות כשהוא נואם של "עם סגולה". מעציב לראותו במצב זה.

● **ישראל שלמה בן-מאיר** (מפ"י) — 59, סגן שר-הפנים, למעשה שר-הפנים בפועל. בענייני המינהל הפנימי הר-כיו לא פעם שהוא קרוב לדיעותיו על הרפורמות הדרושות, אך לא היה לו ה-כוז ללחום על כך. שנון, פיקח, פולמוסן המצויז בכל אבזורי הפילפול התלמודי. לא יעשה קאריירה במפלגות, כי אין מאחוריו קבוצת-הלחץ.

● **מרדכי בן-פורת** (המערך) — 46, אחד הספרדים המעטים ב-כנסת שאינם "ספרדים מקצועיים". בשטח המצומצם של ענייני הרשויות המקומיות

נשאר חסיד השלטון הגס, בלי חוכמות. פיקח ומסוכן.

● **ארי אנקוריון** (המערך — מפא"י) — 61, האיש שנכנס לכנסת במקומו של לוי אשכול ז"ל. קודם לכן נכנס לכנסת במקומו של משה שרת ז"ל. בכנסת מתלור-צצים שגולדה צריכה להיזהר ממנו. משפטן, חיור.

● **שישנה ארבל-אדמונינו** (המערך — אחדות העבודה) — 43, ניהלה את המערכה הגדולה לסידור חדר פינג-פונג בכנסת, למורת רוחם של נהגי-השרים. שה-חדר שימש עד אז חדר מנוחה בשבילם. (מאז החדר ריק, ואיש אינו משחק). בעלת רצון טוב וחסרה כישורים אחרים. אחת מקבוצת "הספרדים המקצועיים" שהמפלגות נוהגות להם להתבטא כשמדובר על עידוד הילודה, שכונות העוני ונושאים דומים. ש-איש אינו מתכוון לפעול ברצינות לחיקום. יש כמה מאות אלפי איש במדינה שיכלו למלא תפקיד זה באותו כשרון.

● **משה ארם** (המערך — אחדות העבודה) — 73, איש הגורדיה הישנה, ישר מאד, בעל דיעות שלא השתנו מזה הרבה

גוברין

שנים, נאמן לגישתו המתונה בענייני ער-בים, לוקח את השלום ברצינות.

● **ראובן ארזי** (המערך — מפ"י) — 62, המשפטן של מפ"י. כמו כל אנשי מפ"י, מסוגל לתרץ כל דבר. הצליח לעשות את המעבר מאופוזיציה פושרת לתמיכה נלהבת בשלטון. רציני בענייני משפטים.

● **זלמן ארן** (המערך — מפא"י) — 70, המלמד הגדול, איש התודעה היהודית. פיטר. למרות גילו הצטיין בכושר-לחמה. בייחוד נגד הסתדרות המורים. העביר ב-כנסת השישית חוקים חשובים יותר מכל שר אחר (הרפורמה בחינוך).

● **מנחם בגין** (גח"ל — חרות) — 56, הנואם בה"א הידיעה של הכנסת, השתתף

כנסת, בניגוד לדמגוג נבוב מסוגו של יצחק רפאל. הנואם המשעמם ביותר בכנסת. מר-דים את מאוזניו גם כאשר הוא אומר דברים נבונים.

● **ברוך אונתה** (המערך — מפא"י) — 64, הקומיסאר העיקרי של מפא"י ב-כנסת. האיש האחראי לכך שהכנסת תאשר כחות-מגומי כל דבר העולה על דעת ה-שלטון. אבי כל "קנוניות יסתמת פה האופוזיציה בכנסת, חוך חיוך ודברי נועם. עליו נאמר: "ברעם יחתוך לך את הגרון בסכין חלודה. אונתה ינעץ לך סכין בגב, אך לפני כן ידאג לחטא אותה, כדי שלא תמות בהרעלת-דם." חלילה.

● **יגאל אלון** (המערך — אחדות ה-עבודה) — 51, מצליח בהופעותיו בכנסת. גמיש, חלק, מרגיע את הרוחות ואומר לכל אחד את אשר הוא רוצה לשמוע. נץ ל-נצים ויונה ליונים, לפעמים באותו נאום עצמו.

● **שמואל אדוני** (המערך — מפא"י) — 41, מומחית ליחס-ציבור. בנ-תה את הקאריירה שלה על כך שהיא מותחת ביקורת על מפלגתה, בידועה היטב היכן בדיוק הגבול. כמה פעמים, בלחץ דיבוריה, עברה גבול זה והרגיזה את ראשי מפלגתה יותר מדי (כמו בעניין ביאפרה), אך בכל פעם מיהרה לחזור אל התחום המותר. הי-תה בסדר בעניינים של כפייה דתית וזכויות האזרח, אך בהצבעות המכריעות הצביעה לא פעם נגד העמדה של עצמה או נעלמה מהאולם. ראשי מפא"י אינם אוהבים או-תה, אך סובלים אותה כרע שנהכרה, כדי למשוך קולות של שותרי-שינוי, שהיו אחרת שיתנים לאופוזיציה אמיתית.

● **ספיאנידיון אדוועבי** (קידמה ופיתוח) — 56, סוכן של מפא"י, במובן הגרוע ביותר של המילה. לא בא כמעט לכנסת, משרת נאמן של השלטון, קיבל במשך כל תקופת הכנסת השישית הוראות מאמנון לין, שישב לידו. הערבים קוראים לו "זנוב". מעולם לא התמרמר על איזה עוול שהוא שנעשה לערבים; מעולם לא התערב כאשר העלינו פרשה הנוגעת לגורלו של ערבי ישראלי ועמדנו מול מבול של קריאות-ביניים משמציית.

● **אריה אדיאב** (המערך — מפא"י) — 48, אחד האנשים הסימפאטיים בכנסת. בעל דיעות הקרובות לשלנו בעניין שלום ישראל-פלסטין, אך אינו מדבר על כך ב-כנסת. עד שקיבל את תפקיד סגן שר קליטת-העליה, הנותן לו עיסוק של ממש, הוא התענה בכנסת. לא הגיע בה לכלל ביטוי התענה בכנסת. מרגש כשהוא מדבר על עניין יהודי ברית-המועצות, שם שהה כמוכר ב-שגרירות.

● **נסים אליעזר** (ל"ע) — 50, בא במקו-מו של פינחס רוזן, ואיזה הבדל! איש מנגנון המפלגה, בעל אופק צר מאד וב-סחון עצמי מר מאד, אנטי-ערבי קיצוני, קרוב לחרות בסיגנון ובדבריו. קורא קרי-אות-ביניים ברגוזות כל אימת שמישהו בא להתירע על עוול כלשהו, אם הקורבן הוא ערבי. סמל ההידרדרות של ל"ע ממפלגה ליברלית מתונה למפלגה לאומית קיצונית, התובעת התנחלות בשטחים, קביעת עובדות, זכו' וכו'.

● **יוסף אלמוגי** (המערך — רפ"י) — 59, בוס במלוא מובן המילה, איש-השלטון גם כאשר היה להלכה באופוזיציה. אמרו שהוא השתנה, עד שהפך שר-העבודה והביא את חוק מסי-המפלגות. אז נתגלה כי

הוא בעל דעות מגובשות, ומוכן להילחם עליהן. שיגרתו בעניינים אחרים.

★ ★ ★

● **אהרון בקר** (המערך — מפא"י) — 64, כמעט ולא בא לכנסת. דוגמה למינהג הנפסד להפוך את החברות בכנסת לתואר בלבד, המוענק למי שממלא תפקיד במקום אחר. דיבר בכל תקופת הכנסת פעמיים-שלוש על ענייני עבודה, כמובן כדי להגן על הבוסים של ההסתדרות. ההצעה שהועלתה — להפכו ליו"ר הכנסת הבאה — היא בגדר חוצפה.

★ ★ ★

● **משה ברעם** (המערך — מפא"י) — 58, איש השלטון הנס בכנסת, יו"ר חש"ה המערך והקואליציה. ברוטאלי, עם סושת-הומור עממי מסויים, מוכן לעשות כל דבר כדי לשחרר את הכנסת מן האופוזיציה. איש אידיאלי לפרלמנט של דמוקרטיה עמ' מית. שינאתו לסיעתו מגיעה עד כדי כך שלא פעם הגיש הצעת-החלטה של כל הסי עות בכנסת מחרת עד מק"י, בעניין לאומי חשוב (כגון יהודי ברית-המועצות), והוציא אותה מן הכלל. אזהרה: ישלוט בכנסת הבאה, אם יהיה בה למערך רוב מוחלט!

★ ★ ★

● **ראובן ברקת** (המערך — מפא"י) — 63, עסקן-מפלגה חיוור, דובר מפלגתו בעניינים מדיניים, בהם הוא חוזר בדיוק על כל המליצות השגורות. מעולם לא שמע תיו משמיע רעיון שלא היה ישן לפני 40 שנה. כמעט ואינו מופיע בכנסת.

★ ★ ★

● **עקיבא גוברין** (המערך — מפא"י) — 67, עסקן הסתדרותי ותקי, אוהב לדבר על ברל כצנלסון וסוקולוב. חדר לשעה קלה לממשלה, אך לא קנה שם אחיזה. יש הצעה למנותו כיו"ר הכנסת הבאה, כדי לפתור את בעייתו הפרסונלית. מיעט ל' הופיע לשיבות הכנסת.

★ ★ ★

● **אהרון גודרשטיין** (גח"ל — ליברלים) — 67, נציג הקבלנים. מדבר רק על האינטרסים של שולחיו, ממעט להופיע בוויכוחים אחרים. מסתור טוב עם ההון ההסתדרותי והממשלתי.

★ ★ ★

● **דוד גרלוב** (המערך — מפא"י) — 37, בא במקומו של פרופסור דוב סדן, שהתפטר מפני שהכנסת נמאסה עליו. צעיר סימפטי, מחונן היטב, שנראה עליו כי בא מבית טוב (אביו היה אליהו גרלוב ז"ל, מייסדו הצנוע של אירגון ההגנה). די בר לעניין, בעיקר בענייני כלכלה, אך לא הגיע עדיין להשקפה מגובשת.

★ ★ ★

● **יצחק גולן** (ג"ע) — 57, נכנס לכנסת ב-5600 קולות — כמחצית המורד של ציר, עסקן שיגרת, הנמצא במיקרה בלע"ל ולא במפא"י, מפני שבא מקיבוץ העובד הציוני ולא מקיבוץ האיחוד. מייצג את הקבוצה האינטרסנטית הכלכלית של העובד הציוני, שהוא מפא"י-בוער-אנפיו. אוהב לקרוא קריאות-ביניים שלא לעניין וללא טעם, לחזור על הפראזות השגורות ביותר בסגנון של מגלה-אמריקה.

★ ★ ★

● **מטיידיה גז** (המערך — רפ"י) — 51, הלידי של הכנסת. לבושה תמיד בטעם טוב — דבר שהוא לגמרי יוצא דופן בי כנסת. בעלת גימוסים אירופיים. שמרה על נאמנות סנטימנטלית לבן-גוריון. לוקחת ללב עניינים סוציאליים. הרבתה להיות נוכחת במליאה, אך כמעט ולא דיברה בה.

★ ★ ★

● **ישראל גלילי** (המערך — אחדות העבודה) — 58, איש מפלגה מובהק, משת' דל להפוך את הרדי וטליוניה למכשיר של מפלגתו. נכשל כשר ההסברה. אחד הנואמים הפחות משכנעים של הממשלה, רואה את עצמו כדובר מצטיין.

★ ★ ★

● **שלמה יעקוב גרם** (אגו"י) — 61, הציע בכל הרציונות לדחות את הבחירות מפני שלפי הלכה יש לכל חברי-כנסת "חוקה" על מקומו. עסקן דתי אפור. פחות צבוע מחברו פרוש. אחד הדוברים של היוזמה הפרטית בכנסת. כאיש "האופוזיציה העיקרית", נפל בחלקו לפתוח ויכוחים רבים — דבר שיצר מצב מגוחך ממש.

● **עמוס דגני** (המערך — רפ"י) — 43, היה ליד-הפלא של מפא"י, והפלא נעלם. מצטיין בעיקר בכשרונו להרגיז את פינחס ספיר, הדורס אותו בכל הזדמנות כמו שור הדורך על עכבר-שדה. מרבה לדבר על ענייני כלכלה, אך הכלכלנים בכנסת אינם רואים בו מאור גדול.

★ ★ ★

● **משה דיין** (המערך — רפ"י) — 54, באופוזיציה ניסה את כוחו כדובר בי ענייני כלכלה, ללא הצלחה יתרה. מאז המלחמה, הוא הופך בהיכנסו למליאה ל' מרכז-שומת-הלב. יחסו לכנסת הוא קור' קטי, מבחינה פורמלית, מבלי להסתיר את הוילול התהומי שלו במוסד ובחבריו. אינו יושב במליאה לעולם יותר מעשר דקות רצופות, אם אינו חייב, ולעולם אינו מו' פיע כדי לשמוע נאומים של שרים אחרים. צורת-הדיבור שלו בכנסת עניינית, לעיתים עם הברקות של הומור. אינו מנסה להיר' את כאינטלקטואל, ימו חברו שמעון פרס.

★ ★ ★

● **צבי דינשטיין** (המערך — מפא"י) — 43, נער טיפוחי של פנחס ספיר. פקיד בכיר, יבש וענייני. כסגן-שר-הבטחון (לפני המלחמה) היה עגום. כסגן שר-האוצר (מאז) הוא שולט בחומר שלו, מתוכנן היטב ל' הופעה ויוזע בדרך כלל את התשובות ה' נכונות. טכנאי באוצר.

★ ★ ★

● **גדעון האדנר** (ג"ע) — 54, אינו יכול להשתחרר מתפקידו במישפט איימן. מחפש כל הזדמנות לדבר על השואה. בסג' נון ובתוכן נאומיו על עניינים מדיניים אינו רחוק מחזרות, חזר על הדוקטרינה הרשמית ללא סטייה. בשיחה פרטית יש לו חוש-הומור, ובוויכוחים על נושאים משפטיים הוא מעניין.

★ ★ ★

● **דוד הכהן** (המערך — מפא"י) — 71, אחת הדמויות היותר ססגוניות בכנסת, בולט שם בים האפוריות. לעולם אינו נו' אם מבלי לצעוק. יו"ר ועדת-החקון-הבטחון, מוסר שהפך מזמן לבדיחה, ושכל תפקידו הוא לתת חותמת-גומי של הכנסת לכל ענייני החקון והבטחון של הממשלה. יריבו של הכהן טוענים כי שיתוק הוועדה באה באשמתו, אך יש להטיל את האשמה על כל חבריה כאחת. הכהן מרבה לטילל בי עולם, בחברת יוחנן בדר, בשם משהו ה' קרוי "האירגון הבין-פרלמנטרי", מוסד בי משתפים פעולה עסקנים מכל הפרלמנטים כדי לסדר לעצמם טיולים — איש-איש על חשבון משלה-המסים של ארצו. הכהן מג' לה לפעמים ניצוצות של תבונה מדינית מפתיעה, אך בדרך כלל הוא חוזר רק בקול רם מאד על הדוקטרינות הרישמיות ה' שדופות.

★ ★ ★

● **רות הקטין** (המערך — אחדות ה' עבודה) — 68, הנציגה האופיינית ביותר של "קבוצת הגננות" בכנסת השישית. זו' ה' קבוצה של חברות-כנסת קשישות, שהש' תלטה על הנשיאות ועל שתי ועדות אחרות.

לי

בתור יושבת-ראש הישיבות, הן הנהיגו מיש' טר של הקפדה על שניות של זמן-דיבור, דיכוי קריאות-הביניים והפיכת מליאת-הכנ' סת כולה לכיתה א'. הקטין היא חלוצה ציונית אמיתית, החסרה כל חוש הומור, שמני וגמור עימה שלא לטוש את המאה ה-19. הנואמים המחכים לתורם החזירו כשראו שהיא יושבת על כס היו"ר.

★ ★ ★

● **יוהר הררי** (המערך, לשעבר ג"ע) — 61, מוותיקי הכנסת, שאינו מניח לאיש לשכוח זאת. נפגע קשה כאשר השתלט משה קול על ל"ע, בזכות שליטתו על המנגנון הכלכלי של העובד הציוני. הררי התכונן להיות שר-המשפטים אחרי פינחס רוזן, אך קול לקח תחת זאת את תיק התיירות לעצמו. אחרי זה פרש הררי, מ' בחינה מדינית, מעולם לא היה הבדל בין הררי ובין האגף הימני של מפא"י. והוא מתנהג מזה שנים כאחד מראשי משרד' החקון ושרי-החקון לעתיד. מכריז בגלוי שאין כל טעם לשבת במליאת הכנסת ושהנאומים שם משעממים אותו, והוא נוהג בהתאם לכך.

★ ★ ★

● **מאיר יהנר** (רק"ח) — 51, האיש השנוא ביותר במליאה. לעיתים נדמה שהוא פועל בכוונה תחילה כדי להיות שנוא עוד יותר, למשל כשהוא חוזר ומגדיר את מלח' מת-ששת-הימים כמלחמה תוקפנית ישראלית. קומוניסט אדוק, שאינו סוטה ימנית ושמא' לה מקו מוסקבה, שנאומיו הכתובים הם חזרה מילולית על הניסוחים של פראבדה. ברור שהוא ראש רק"ח מפני ששליטיה האמיתיים, שהם ערבים, רוצים שבמקום הראשון יעמוד יהודי. כנואם הוא חיוור ביותר, אך אויביו עוזרים לו להשכיח זאת על-ידי קריאות-הביניים הנרגזות שלהם, ה' משות לאומי וילנר מימד דרמאטי החסר לחלוטין בניסוחם.

★ ★ ★

● **אברהם ורדיגר** (פא"י) — 48, יורשו של יעקוב כץ ז"ל, שנדרס ליד הכנסת. עסקן דתי מן המניין, כמו כל המפלגות הדתיות, פא"י היא עסק דתי-מיסחרי. ורדיגר הוא באופן פרטי בעל חוש הומור, והוא מציר קאריקטורות מצוינות של הח"כים. אך הוא מסתיר זאת בהצלחה בנאומיו, שהם כשרים למהדרין.

★ ★ ★

● **זרח ורהפטיג** (מפד"ל) — 63, שר הדתות, הפונקציונר המובהק ביותר של המייסד הדתי, הארם שתפקידו הוא להעביר מכסימם של כספי המדינה לידי המחנה הדתי. פולמוסן חריף, מזכיר לי תמיד נזיר ישועי קטן.

★ ★ ★

● **משה זרממן** (המערך — מפא"י) — 45, מפא"יניק מחיפה. איש מנגנון מובהק. מעושי-דברו של אבא חושי, המשתדל עתה להתקיים בלעדיו. אין מה להגיד עליו.

★ ★ ★

● **פריג'א זוארק** (מפד"ל) — 62, הספרדי המיקצויע של המפד"ל. יהודי צנוע, פשוט וחיובי, המתמסר לתלונות של או' רחים. חזק מזה אינו מורגש בכנסת.

★ ★ ★

● **עבד-אל-עזיז זועבי** (המערך — מפ"ם) — 43, הפונקציונר הערבי של מפ"ם. מתנגד באופן פרטי כימעט לכל מעשה ועמדותיה של מפלגתו, אך אינו חולם להסיק מכך מסקנות. למד מפ"ם איך לתרץ כל שרץ, ולהסתדר בינתיים. כמו כל קור' מיו בתפקיד "הערבי של מפ"ם", הוא נש' בר ההדרגה. לכנסת הבאה ייבחר ברשימה אחת יחד עם כל האששים שהוא מתעב אותם, ושהם בעיניו אויביו המושבעים של עמו. עובד כסגן ראש-העיר בנצרת, גר עם אשתו היהודיה בת-לאביב. ממעט להר' פיע בכנסת בירושלים.

★ ★ ★

● **מרדכי זר** (המערך — מפא"י) — 55, עסקן יוצאי-פרס של מפא"י בירושלים. איש-מנגנון אפור. מעולם לא סטה מקו המפלגה במילמטר אחד.

★ ★ ★

● **אמיל חביבי** (רק"ח) — 47, שליט רק"ח בנצרת. לאומן ערבי קיצוני, בעל כישרון רב להרגיז. קיצוני בהופעתו הרבה יותר מאשר עמיתו, תופיק טובי. משתדל לשמור על הגבול בכנסת, אך לא בכפרים הערביים, שם הוא נואם נאומי-שינאה קיצוריים, גם נגד שוהר-שלום ישראלים. סי'

פוס של הרפתקן, חברותי במסיבות פר' טיות.

★ ★ ★

● **יעקב חזן** (המערך — מפ"ם) — 70, גלש במשך הכנסת השישית יותר ויותר ימינה. כיום אפשר לא פעם לקחת קטעים מנאומיו, לערבבם עם קטעים של בגין ולע' ררך חידון מ' אמר מה. בעל הופעה יפה, נואם טוב, מעמודי-התחך של הליכוד הל'

ספסלי המערך *

אומי, האיש שתרים יותר מכל אחר להכ' נסת מפ"ם לחיק מפא"י והריסת מחנה-הש' לום בישראל.

★ ★ ★

● **מיכאל חזני** (מפד"ל) — 65, האיש האהוד ביותר במפד"ל, מתמסר ברצינות לעבודתו, מתמחה בענייני כלכלה ובקורות. איש ההתיישבות העובדת, מדבר לרוב ל' עניין, אינו קיצוני בענייני דת.

★ ★ ★

● **אשר חפין** (המערך — מפא"י) — 51, עוד ח"כ שכל אחד מנאומיו עולה למדינה 15 אלף לירות. נעלם מנוף הכנסת במשך חודשים רבים. איש אינו יודע איך הגיע למוסד זה, וגם לא מה הוא עושה שם.

★ ★ ★

● **תופיק טובי** (רק"ח) — 47, מקובל בכנסת קצת יותר מאשר וילנר וחביבי, מפני שהוא מדבר בהתאפקות. לעיתים אף משתדל לשכנע, ולא תמיד בלי הצלחה. ערבי מחיפה, מיושב, נראה יותר קומוניסטי ופחות לאומני מחביבי.

★ ★ ★

● **אברהם טיאר** (המרכז החופשי) — 45, מעסקני-הפועלים העדתיים של חרות לשעבר. פשוט, תמים, סימפטי. צנוע, נגד' אחרי שמואל תמיר מבלי שאיש יודע למה. רחוק מן הפאחוס הלאומני המזוייף של חבריו. אהוד בכנסת.

★ ★ ★

● **מנחם דידי** (גח"ל — חרות) — 51, איש חרות בשכונת החקקה. איש אינו מע' לה על דעתו תכונה אחרת שיכלה להביאו לכנסת. מרבה לקרוא קריאות-ביניים, המ' עידות על חוסר טוטאלי של הבנה.

★ ★ ★

● **אהרון ירדין** (המערך — מפא"י) — 43, סגן שר-החינוך, ודובר המשרד ב' כנסת. אדם שלא ישתחרר מעולם מן ה' סיגנון של גננות-הנוער הציונית. מאיריד בנאומים, הנשענים תמיד כמו הרצאות ב' סמנר של מדריכים צעירים, עם הרבה מילים לוועיות ("האינטראציה של האיש' יות", וכו'). בעל רצון טוב ונוח לבריות.

המשך בשבוע הבא

* טור ימני מלמלה: ורסמן, צדוק, ברעם, כרמל, טור שמאלי מלמלה: אלוני, אלאב, בקר, הקטין, אלון, מימין למטה: ישעיהו.

במדינה

העם

השלום

שנשכח

במוצאי החג, כאשר פתחו אזרחי ישראל את מקלטי הטלוויזיה, הם ראו על המסך את שריהביטחון, בעת ביקור אצל פצועים בבית-החולים. בתום הסיוע פנה דיין ישר למצלמה כדי להשמיע את דבריו לשנה החדשה.

כאיש מושב, בן האדמה, ידע בדיוק מה לאחל לעם ישראל: שנה פורייה. אבל לא פורייה בתוצרת הקלאית, אלא בתוצרת בע"ת משמעות לאומית. הוא הפליג בתיאור תוכניותיו לשנה הקרובה: "הפרכת שארם אל-שיך, עזה והגולן לישראלים" (ראה ל' הלך).

בנקודה זו ביטא כתב הטלוויזיה, רן אדליסט, את התמיהה שחורה ללב כל ה"צופים". הוא פנה אל דיין: "אדוני השר, לא הזכרת את המילה 'שלום' באחוליק".

דיין מיהר להסביר כי בעצם השלום רצוי, "אבל אינני רואה אנשים עומדים בתור לעשות איתנו שלום".

לא במקרה נעדר השלום מתוכניתו של דיין לעתיד הקרוב. כי בפרוס שנת תש"ל, היתה צמרת השלטון — ובראשה משה דיין — רחוקה יותר מתמיד מכל מחשבה על השגת השלום. להיפך: כל תוכניותיה היו קשורות בצעדים שמשמעותם אחת: הרחקת השלום.

דיעות

ירושלים

של

דיין

כל אמצעי התקשורת היו, ערב ראש ה"שנה, שופרותיו של משה דיין, מעריב וידיעות אחרונות בישרו בכותרות ראשיות כי שריהביטחון העניק להם ראיון בלעדי. הראיון ראיין אותו ארוכות, והטלוויזיה לא איחרה אחריו בהרבה.

בישראל התרגלו האזרחים לשמוע את דיין סותר את עצמו בלי הרף. אבל בעולם מייחסים לדבריו חשיבות עליונה. אייפאשר לדעת אם בעוד חודשים אחדים לא ישנה דיין שוב את דעתו. בינתיים אפשר לראות בהכרזותיו האחרונות ביטוי לשאיפותיו ברגע זה, ואין ספק כי שאיפות אלה עשויות גם ללבוש צורה ממשית. מה הן דיעות אלה?

"אנחנו מוכנים למשאומתן ללא תנאי. אם יבואו ערבים ויאמרו שהם רוצים לי-שבת איתנו לדון על כל השאלות, ויכללו בסדרהיום אפילו את נושא ירושלים, אני לא אציע למחוק ולומר, שעל ירושלים אין מה לדבר".

ומיד לאחר דברים אלה, בתשובה לשא"ל, "האם, לדעתך, ירושלים עומדת למי-קוח?" השיב דיין: "תשובתי — לא! ה"נכונות לדון על ירושלים אין פירושה שבירת ישראל עומדת למיכוח".

"להכות ולחזור". בראיונות מתגלה דיין כאיש הבשרות הרעות. "המספר ה"גדול (של הנפגעים) אומר שהמלחמה קשה והולכת, הולכת ומכבידה עלינו ואין הר"פייה". נוסף למלחמה בצבאות הסדירים של הערבים הפכים, לדעת דיין, אירגוני ה"טרור הערביים לגורם בעל מישקל, שאפילו המלך חוסיין כבר אינו מעז לומר שינסה להשתלט עליהם. "הפתח הפך לחלק יסודי במרכיבים המלחמתיים". ואיך תיפתר בעיית ה"טרור נגד ישראל? לשרהביטחון יש חצי תשובה על כך: "אילו היינו יכולים לפגוע באלה שאחראים לטרור — אני הייתי תומך בכך בכל לב".

דיעות אחרות:

- שימוש רב יותר בגיחות-התקפה של חיל-האוויר.
- ישיבה קבועה בקוויים.
- הוספת מכות-נגד, "לכל העומק, לכל הרוחב, בכל המקומות הבלתי צפויים. לה"כות מכות נגד, להכות ולחזור".
- הסיכום עגום למדי: מצב מצור ממושך, שיש להסתגל אליו ולהתבצר בתחומיו — אבל בשום אופן לא "יעשה גסיון לפרוץ אותו".

חתישה מליונים!

5.000.000

"וספה" בדחבי העולם

מכל יתר הקטנועים גם יחד!

נמכרת כפול

3 דגמים לבחירתך

- * סופר
- * ספרינט
- * ראלי

בתנאים נוחים ובתשלומים בכל סוכנויות "וספה" בארץ

הסוכנים הראשיים לישראל:
"עופר" — חברה לרכב בע"מ
תל-אביב, רחוב הסדנה 6,
טלפון 821865

"וספה" מקנה לך:
בטיחות - אמינות - מהירות - נכונות!

5000 ל"י תרומה לקניית שי לחג, דברי ספורט ומשחקים שונים לחיילי צה"ל בתעלה במטרה לעודד גופים מסחריים ש"גם נקוט בדרך דומה, הגה אליהו ספקטור (יבואן של הפירקס הצרפתי, מנצי שטיחים MARKET ועוד) רעיון נפלא — במקום פרסומי החגים של חברתו, העביר את כל הכסף טבין ותקילין לידי צה"ל להנעת חיילינו אשר בתעלה. באקט ציבורי זה, מקנה מר אליהו ספקטור לגרור אחריו חברות אחרות למעשים דומים. כן יבוא!

"פונדק הכרם"

בהנהלת
ברניצקי אליהו

מבחר מאכלים
מזרחיים ואירופאיים
ת"א רח' רבי מאיר 12
טל. 54203

המנוי

קיבלת
חשבונך,
פרע נא
אותו בהקדם.

הקצוץ הכובד נפלא ומשתלם

בבית ספר "דיאנה" רוכש התלמיד, בנוסף לידע מקצועי, נסיון מעשי רב ובטחון עצמי בעבודה מעשית, וזאת תודות ללקוחות בית-הספר הנהנות משרות מעולה במחירים נמוכים ביותר.

למסיימי הקורס תעודות סיום וסיוע בעבודה. רמה מקצועית מעולה ומוניטין בין-לאומי

הקורס החדש נפתח: 1.10.69

בית-ספר ספרות נשים

דיאנה

פבר דיזינגוף ריינסות"א טל. 226066

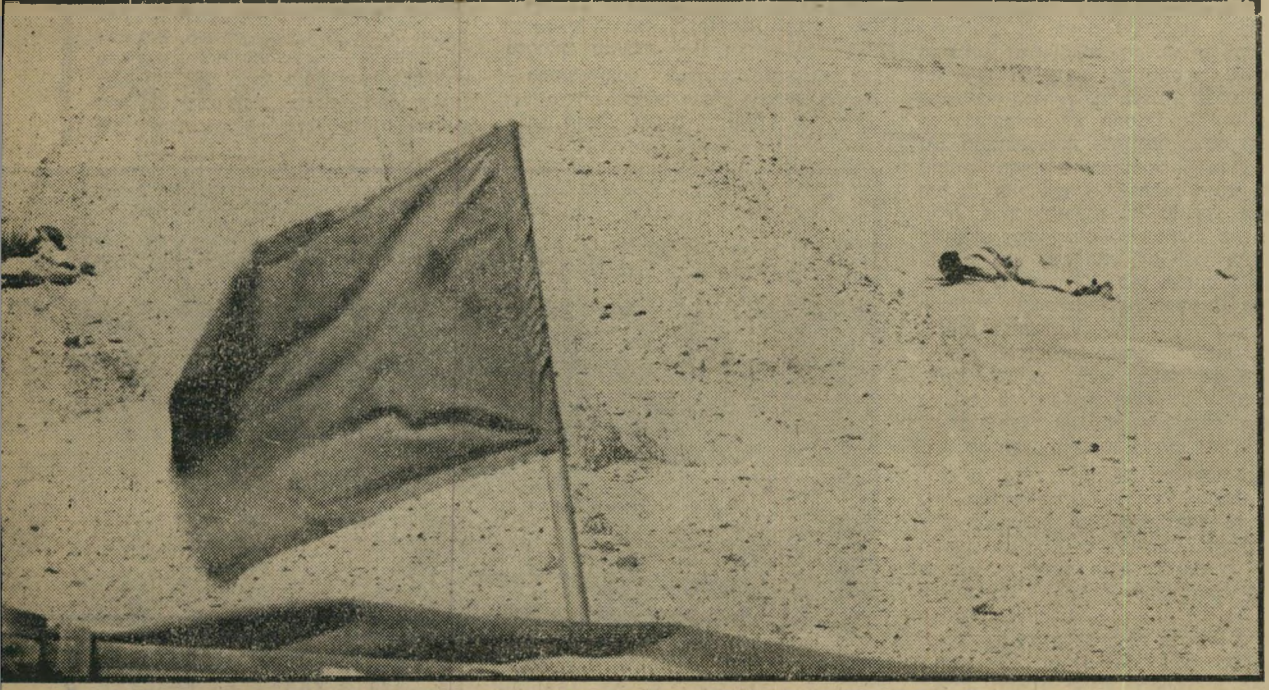
"פרסום הסברה"

צה"ל בשבוע שעבר. הכוח שנחת בקירבת אל-חפאיר, דהר לאורך דרך החוף עד לראס זפרנה, משם פונה בנחתות חזרה אל הגדה הישראלית. שני היעדים העיקריים של הכוח הפושט היו תחנות המכ"ם ומחנות הצבא המצרים בראס אבו דאג' ובראס זפרנה.

בצילום זה של מפרץ של מנעשה מחללית, ניתן להבחין בבירור באיזור הפעולה שם לחם כוח הפשיטה של

הפשיטה לאפריקה

במשך 10 שעות ביום השלישי בשבוע שעבר נשא קציר-שריון ותיק של צה"ל תואר היסטורי מיוחד במינו: מפקד כוחות צה"ל על כוח המשימה המיוחד של צה"ל שנחת על אדמת מצריים ביבשת האפריקאית וביצע שם פעולה צבאית, מצומצמת אומנם בהיקפה, אך חסרת תקדים כמעט מבחינת התעוזה ועוצמת כוח הידמיון שהיו כרוכים בה.

במשך 10 שעות דהר הכוח היי-מסוריין לאורך דרך של למעלה מ-60 קילומטר בצד המצרי של מפרץ סואץ, כשהוא זורע סביבו חרם ומוות במוצבי החוף המצריים. בישראל, בה רודפים המי-אורעות זה את זה בקצב מטורף, הפך המיבצע להיסטוריה ישנה כבר יומיים אחרי ביצועו. מאורי-עות אחרים שעלו לראש הכותרות הפכו את המיבצע לאפיונה אחת של חדשות השבוע. אולם לאורך ימים עתידה מלחמת 10 השעות של "הכוח האפריקאי" של צה"ל להיזכר יותר מכל מאורע אחר.

על פטי הרכב אחרי שכלי-הרכב כבר במקום לידו ניתן לראות את רובה הקלציניקוב שלו. הדגל במרכז התמונה נעוץ בחלקו האחורי של הרכב הישראלי השועט קדימה באין מפריע.

נתיב המוות
שני חיילים מצריים שרועים על הנתיב שחרצו בחול המשוריינים של צה"ל. לפי התמונה ניתן לראות כי החייל מצד שמאל נהרג ונפל

חשיבותה לא תהיה רק בהשיג לכות המדיניות והאיסטרטגיות שלה. מעבר לאלה עשוי המיבצע להיחרת כאחת הפעולות המרשימות ביותר בהיסטוריה הצבאית, ולא רק של הלוחמה המודרנית. הוא עתיד עוד להילמד, כאשר ייחשפו פרטיו הכמוסים השמורים עדיין בסוד, כמו מישחק שחמט וירטואוזי מבחינת התיכנון והימנעויות שלו.

היטיב להגדיר את המיבצע ראש אגף המיבצעים כמטכ"ל, האלוף עזר וייצמן, שאמר בתום הפעולה: "עם קטן יכוד להרשות לעצמו לעשות רק דברים גדולים."

★ ★ ★

מ יצת המפתח היא: הפתעה. הפתעה גמורה, מוחלטת, מהממת. הרוות לה, הצליח צה"ל לבצע את הפשיטה מסובכת והנועזת ביותר בתולדותיו. הרוות לה יכלו טנקים ישראליים לנוע במשך עשר שעות תמימות על כבישים מצויים, בצד האפריקאי של מפרץ סואץ — ולא להיתקל בשום התנגדות.

ריכוזי טנקים מצריים חנו לא הרחק מים — והם לא חשו אל זירת הפשיטה. מחנות צבאיים ומוצבים מבוצרים לאורך הדרך בה נע השריון הישראלי נפגעו קשות, לפני שהספיקו להתאושש.

בגליונו האחרון, מפרסם טיים האמריקאי את הגישה שלו, כדי להסביר את ההפתעה המדהימה הזאת:

לפני 25 שנים

גרמנים בטנקים אמריקאים

אם אמנם ביצע צה"ל את הפשיטה על מוצבי הצבא המצרי בחוף מפרץ סואץ, בשיטה עליה מצביע טיים האמריקאי, כלומר, בעזרת טנקים ונגמ"שים סובייטיים מצוידים בצבא המצרי, לא היה צה"ל בעל הפאטנט הבלעדי על טכסיס זה.

בדיוק לפני 25 שנה, בקיץ של שנת 1944, השתמש הצבא הגרמני באירופה ב-טכסיס דומה באחד הקרבות המפורסמים ביותר של מלחמת העולם השנייה, הידוע בשם "הקרב על הבלוטה" (Battle of the Bulge).

בדצמבר 1944, אחרי הפלישה בחוף נורמנדיה ביוני אותה שנה, עמדו צבאות הברית על גבול גרמניה. אחרי ששיחררו מידי הגרמנים את מרבית ארצות אירופה המערבית, הצבא הגרמני, בסיקורו של ה-פילדמרשל פון רונדשטאט, תכנן או מית-קפת-נגד אדירה, שנועדה לבלום את המהמה האמריקאית הראשון שאיים על אדמת גרמניה מכיוון בלגיה ולוקסמבורג. לרוחב חזית של כ-90 קילומטר (אותו רוחב אותו עבר כוח הפשיטה של צה"ל בסואץ ב-10 שעות) ריכוזי הגרמנים את מיטב כוחות השריון

והצנחנים שעוד נותרו בידם, מול העיר הבלגית בסטון שליד הגבול עם לוקסמבורג. כדי לאפשר לדביזיות הטנקים שלהם לעבור על פני גשרי הנהר מוס, שהצפץ בין הכוחות הגרמניים לאמריקאיים, הרכיבו הגרמנים כוח משימה מיוחד, ששימתו הוגדרה כ"מיבצע בילבול". כוח משוריין זה היה צריך לתפוס את גשרי דמוס כשהם שלמים. אז נולדה במטה הגרמני התוכנית שנועדה להיות "סוס טרויה מודרני".

★ ★ ★

המיבצע הצליח, ההתקפה נכשלה

כוח שהוקצב למשימה נקרא "חטיבת הטנקים 150", והאיש שהופקד עליה היה אלוף-מישנה אוטו סקורצני, איש הקומנדו הגרמני המפורסם, שמילט את מוסולני ממוסקבה.

סקורצני אסף למטרה זו יחידה מובחרת של חיילים, כולם דוברי אנגלית רהוטה, אותם הכניס במדים בריטיים ואמריקאיים.

כל הציווד של היחידה הורכב על סהרת הנשק הבריטי והאמריקאי. ניתנו להם טנקים אמריקאיים שנוקחו שלל על-ידי הגרמנים, וכל ציודם, החל בכלי-הנשק הקלים שבידיהם וכלה בציוד האפסנאי, היה ציוד אמריקאי שנפל בידי הגרמנים. כוח זה, בעזרת כוח נוסף שעמד תחת פיקודו של סקורצני — אנשי קומנדו גרמנים מחופשים כאמריקאים שהסתננו מעבר לקווי כדי ליצור מהומה — נועד לפלס את הדרך ולהוות ראש-גשר למית-קפה הגרמנית הגדולה.

ואומנם, המשימה הצליחה. האמריקאים, שלא ציפו כלל להתקפת-נגד גרמנית, והיו מבולבלים מדיעות כוזב שהועברו אליהם, הופתעו לגמרי. היחידה המחופשת של סקורצני איפשרה את מעבר הכוח הגרמני שרוכזו בעוצמה של 17 דיביזיות.

כתוצאה מכך הצליחו הגרמנים ביומיים הראשונים של הקרב ליצור את "הבלוטה הבלגית". האמריקאים היו נבוכים לחלוטין ולא ידעו מה קורה ומה מתחולל. אמצעי הקשר בין הכוחות של מעצמות-הברית נותקו ובמפקדות לא התקבלו דיווחים נכונים. המבוכה גדלה עוד יותר כאשר נתפסו גרמנים מחופשים כאמריקאים. מרגע זה היה כל חייל אמריקאי, ותהיה דרגתו אשר תהיה, צריך להזהרות על כל צעד ושעל. השוטרים האמריקאים לא הסתפקו בתעודות הזהויות, חקרו את החשודים לגבי מינהגים אמריקאיים אופייניים, כמו שמות קבוצות הבייסבול בארצות-הברית ושמות נשיאי ארצות-הברית.

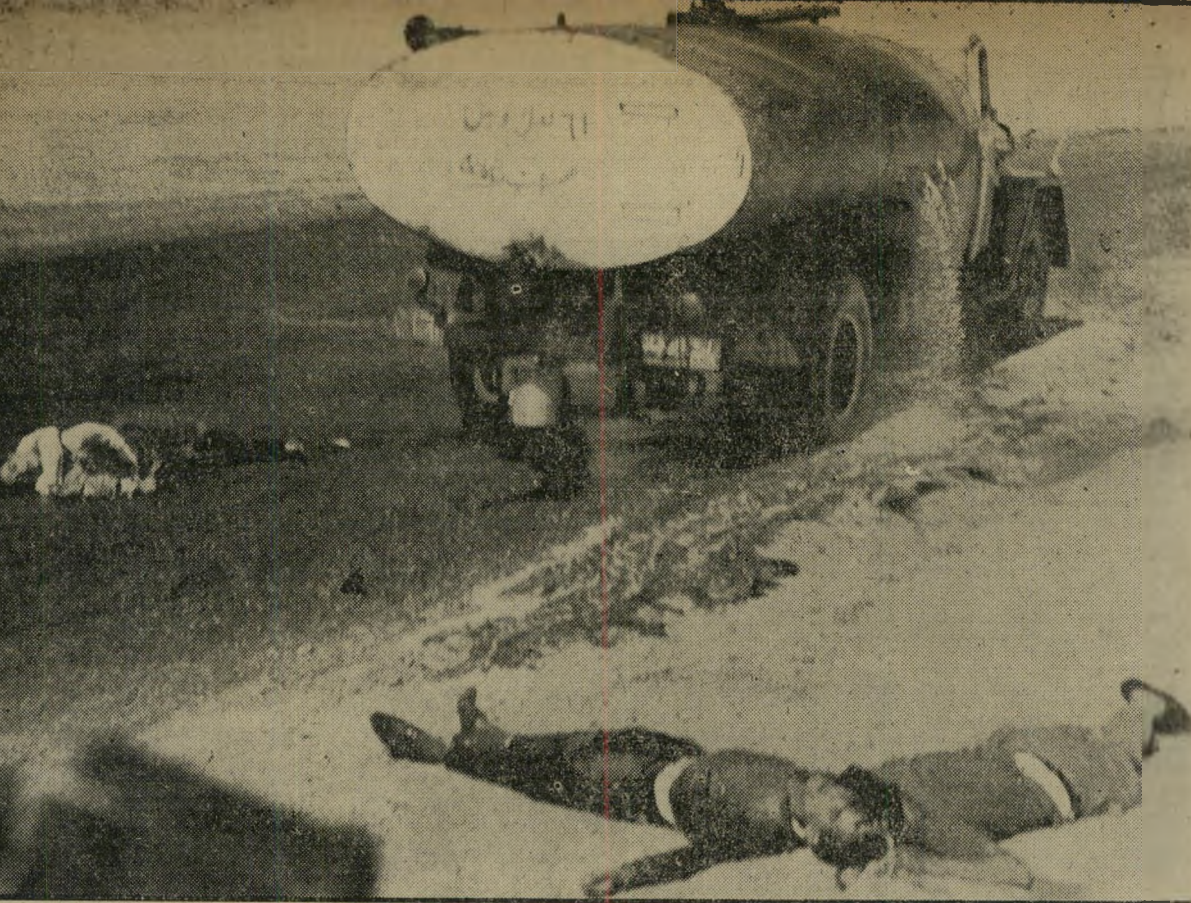
רבות מהתקלות שנגרמו כתוצאה מכך שימשו אחר-כך נושא למספר של ספרים וסרטים. היו מפקדים בצבא האמריקאי שלא יכלו לבצע את תפקידיהם בגלל המספר הרב של הפעמים שהיה עליהם להזהרות. בסופו של דבר נבלמה המיתקפה הגרמנית. הכוחות הגרמניים כותרו והושמדו בקרב שנמשך 8 ימים והיה אחד מקרבות הטנקים הגדולים של מלחמת העולם השנייה. הוא נשאר חרות בהיסטוריה הצבאית כניסיון ההתקפה האחרון של הצבא הגרמני במלחמה.

אבל אם המיתקפה כולה נכשלה, הרי המיבצע של היחידה המחופשת כשלעצמו הצליח, וכימעט שגרם להתמוטטות המחנה האמריקאי הראשון בגבול גרמניה.

כך נקראו הטנקים האמריקאים בפי הגרמנים, שהשתמשו בהם לפרוץ את הדרך אל "הבלוטה". הייתה זו אחת ממתקפות הנגד האחרונות של הגרמנים.

הסוסים הטרויאניים

"אשרי הסבלנים..." גופותיהם של שלושה הרוגים מצריים ליד מ"ל כליית מצרית שהופיעה על הכביש מול כוח הפשיטה הכדוריים בערדית: "מובילי סואץ 61" והפיתגס הערבי: "אשרי הסבלנים".

הפשיטה הישראלית לאדמת מצרים בוצעה ברכיב שלל רוס, שתפסו חיילי ישראל במלחמת ששת-הימים. בסך הכל נחתו תש"ע כלי-רכב, בהם 150 חיילים ישראליים דוברי-ערבית, אשר מדיהם דמו למדי ה"צבא המצרי".

החיילים המצריים, שפגשו בדרך על חוף, חשבו כי זאת שיירה של הצבא המצרי, וסרו מן הדרך כדי לפנות לה מקום. הם נורו לפני שהבינו מה שקרה. נורו גם שומרים לפני שהספיקו להחזיק בנשקם. כמה חיילים שיטנו בעמדות-מישור לאורך הדרך נהרגו בתוך צדיפיהם. תשעת כלי-הרכב כללו שישה טנקים ו"שלושה נושאי גייסות משוריינים".

★ ★ ★

מתוך בטן הנחתות

איש לא האמין שכך יתנהל המיבצע וכך יסתיים. לא קומץ הלוחמים ה"נבחרים" ששעטו בריכבם על הדרך המצרי בריח במפרץ סואץ, המשתרעת לאורך חוף הים מתחת למצוקים אדירים, לא מפקדי צה"ל שעקבו אחרי המיבצע בקשר האלי-חטי מן החוף הישראלי, ולא אותם רכיבות ישראלים שדרכו מיסתריות ידעו על המיבצע שעות מעטות אחרי שהתחיל ו"שעות רבות לפני שהסתיים.

הארץ כולה היתה שרויה בנחת. הפריטים לא היו ידועים בדיוק, אבל האנשים ברחובות ידעו ש"משהו גדול הולך ב"סואץ". תעלומת הפצת הידיעה נפתרה רק מאוחר יותר. הסתבר כי עיתוני הערב, להם נודע על המיבצע העומד להתקיים, הכינו מבעוד בוקר את מוכרי העיתונים בכל רחבי הארץ להוצאה שנייה, וכך עברה הידיעה מפה לאוזן.

אבל איש לא יכול היה לחזות מראש איך זה ייגמר. ההפתעה המצרית היתה מוחלטת. ללא ספק היו אלה פני השטח שתירמי לכך. האיזור שנבחר כמסרת הפשיטה הי"משריינת הוא איזור מידברי שומם לחלוטין. לאורך של עשרות קילומטרים, מחוף המפרץ ועד לביקעת הגילוס, אין אפילו ישוב אורחי אחד. כמה מטרים מן החוף מתרוממים באיזור זה מצוקים גבוהים, וה"רמה נמשכת שם עד לגילוס כמעט. אין שום דרכי רוחב המתחברות אל כביש ה"חוף, עליו נע הכוח, והדרך היחידה למעבר מן העיר סואץ שבצפון לאורך החוף נרו מה היא הכביש עליו דהרו עתה בחשיכה, בפנסים דלוקים, שיריוני צה"ל.

★ ★ ★

מבוכה כדלית

חנות-המישור המצריות ומחנות הצבא הפרושים לאורך הכביש, לא היו בנויים להגנה מתקיפה באנפים. הם

במדינה

ירושלים

המחסלים

ממחנה יהודה

מזה כמה חודשים מתלוננים פועלים ערביים, תושבי ירושלים המזרחית, כי ב"שוק מחנה יהודה שבכירה פועלת כנופיית ביריונים אנטי-ערבית. כנופייה זו, לדברי המתלוננים, מתגלגלת על כל ערבי או ערבייה העוברים בשוק לאחר חשיכה, מפלי אה את מכותיהם.

עד היום, לא זכו תלונות אלו לתשומת לב רצינית. התגובה הכללית היתה שאין הן אלא נסיונות השמצה והסתה, ושאל אירעו איאלו מיקרי התנפלות, אין לראות בהם פעולה מאורגנת. על אף שהמתלוננים שיטחו דבריהם אף בפני ראש עיריית ה"בירה טדי קולק, לא ננקטה כל פעולה בי-עקבות כך.

הסכין הגורלית. השבוע הוברר שחוסר הפעולה מצד השלטונות נתפרש בי-עניי התוקפים כעידוד למעשיהם. הם עברו ממכות ידניים לשימוש בסכנים. התוצאה: צעיר ערבי בשם נורי ג'מאל אחמד, נשוי ואב לילדה קטנה, הגיע לתחנת מגן דוד אדום כשכולו זב דם מחתך סכין עמוק בנורו.

סיפר אחמד בעדותו במשרטה: "עברנו במחנה יהודה, מטעם העירייה. היינו אמנם תשעה, אבל העבודה היא כזאת שכל אחד מאיתנו היה לחור. פתאום צצו לפני שני צעירים. אחד מהם זינק בלי מילה עם סכין שלופה בידו לעבר החזה שלי. זינקתי הי-צידה, והסכין פגעה בנורו."

פגיעתה של הסכין היתה דראסטית:

● היא גרמה לשיתוק זרועו של אחמד, הפכה אותו לנכה, ללא אפשרות לפרנס את עצמו.

● היא גרמה לשיתוק עבודות-הנקיון בשוק בימי שישי, מאחר שהפועלים הער-ביים מסרבים להמשיך לעבוד במקום.

● היא גרמה לשיתוק, זמני לפחות, ביחסי השכנות והקיום-בצוותא של יהודים וערבים בכירה.

שביחות

פורטרט של

מפירי שביתה

שביתת-הדוורים בירושלים פרצה בשעה לא מוצלחת, לא זכתה באהדת הציבור ה-רחב. התוצאה: משרד הדואר לא התקשה בגיוס מפירי-שביתה.

מי הם מתנדבים אלה, שהיו נכונים לע-בור על אחד האיסורים החמורים של ה-חברה המודרנית — הפרת שביתה? כתבת העולם הזה מדווחת על ראיון עם שניים מהם:

עופרה גוטליב היא נערה נחמדה בת 18, שזה עתה סיימה את בחינות הבגרות. היא (המשך בעמוד 21)

מפר שביתה און האבא וחברה בחול

נשק קל. במיקרה אחד בלבד כונה אל הכוח המשורייני אש ארטילרית — אשו של תותח נגד-מטוסים, שלועו הרפנה כלפיהם.

במרחק של כמה עשרות קילומטרים ד-רומה נמצא הבסיס הגדול של חיל-הים המצרי בג'רדקה. כלי-השיט שבו, שיכלו להפריע ולהתערב במהלך הנחיתה והפשי-טה, לא התקרבו כלל אל איזור הפעולה. שתי הטרפדות היחידות שנמצאו קודם לכן בקירבת האיזור, פוצצו לילה קודם לכן במיבצע נועז של אנשי הקומנדו הימי.

כך יכלה הפשיטה להסתיים ללא אבדות בציד ובנפשו, להוציא פצוע אחד, שנפגע בכדורים בשתי ידיו וחולץ במסוק מאיזור הקרב, זהו מצב אידיאלי שכל מפקד צבאי

היו ערוכים לקראת אפשרות של התקפה חזיתית מהים, אבל לא שיערו לעצמם ש-יאלצו להתמודד עם שיריונים המתגלגלים על הכביש.

משום כך, כאשר הופיע הטור המשורייני לעיניהם, לא תפסו המצרים מה מתרחש. גם אחר שהכוח פגע והרס תחנות מישמר ומוצבים בדרכו, הרי במרחק כמה קילומ-טרים דרומה לא היה ידוע כלל מה אירע בצפון.

זו היתה הסיבה לכך שכוחות-השיריון ה-מצריים, שנמצאו אותו יום צפינית ודרו-מית לאיזור הפעולה, לא ניסו כלל להיח-לץ לעזרת היחידות המותקפות. חיל-האוויר המצרי, שדואי קיבל דיווחים, אם לא על

משאית עמוסה כותנה בוערת ליד חוף הים, אחרי שנפגעה באש הכוח הישראלי. לאורך נתיב הפשיטה המשיכו לבוא משאיות צבאיות ואזרחיות שלא ידעו על המתהולל בכביש.

משאית עולה באש

מיתקני הראדאר של ראס זפרנה עולים באש, כשהחיל הישראלי משקיף לעברם מעל למיקלע שלו. מיתקנים אלה היו מיתקני מכ"ם ימי. מאז הפשיטה מונע חיל-האוויר מהמצרים לשקם את המיתקנים ולהקים מחדש.

מכ"ם בוער

התנועה על הקרקע, הרי לפחות על תנועת המטוסים שחיפו על הכוח הפושט, נשאר מנוטרל גם הוא. מפקדיו סברו, כנראה, כפי שהעירו הצהרות המצרים הראשונות, שזו עוד אחת מפעולות המלכודת של חיל-האוויר הישראלי, שנועדה לגרום את ה-מטוסים המצריים לקרב אחרי פתוח.

כשהסתיים המיבצע, היה ברור שההישג שהושג הוא מעל ומעבר למצופה ולמתוכנן. שכן, בליבול ואובדן עשתונות מעין זה במערכות הצבא המצרי, וחוסר מוחלט של זרימת אינפורמציה, לא יכול היה איש ל-חזות מראש.

★ ★ ★

התנגדות קלושה

למעשה, לא היה צורך כוח הפשיטה המשורייני של צה"ל להיכנס לשום קרב ממשי. כל מה שנשאר ללוחמיו לעשות הוא להורו ולירוק אש ולהשמיד כל מה שנראה כמכשול. לא היו קרבות שריון בי-שריון, וגם ההתנגדות, במידה שנתקלו בה, היתה קלושה ובלתי מאורגנת. רק במצב-בים הגדולים, סביב תחנות המכ"ם בראס אבו דראג' וראס זפרנה, ניסו חיילים מצ-ריים להתגונן באש, שהיתה ברובה אש מי-

תנועת העולם הזה — כוח חד-יוצאת לזינוק חדש — כדי להכניס לכנסת השביעית כוח מדיני שיוג לא רק להרים קולי-מחאה, אלא ג-להשפיע על ההכרעות.

איפקד חברים

לשם אירגון המיבצע יש צורך דח-ועידכון ובמילוי כרטיסית האוהדי והתומכים. זה חיוני לקיום הקשר!

זכור — אין לרשותנו שום מנגנו-ושום אמצעים. כל העבודה נעשית בי-מתנדבים.

אם לא קיבלת בחודש האחרון הוז-עות ממטה-הבחירות הארצי, פירוש של דבר כי אינך מופיע בכרטיסיו-המעודכנת. במיקרה זה, אנא מל-באופן דחוף את הטופס המתפרסם בעמוד 8, שלח אותו לת.ד. 136, תל-אביב, או גש עימו אישית למטה הבחירות הארצי, ברחוב גליקסון 3 תל-אביב.

חיילים!

דרושים לנו באופן דחוף מתנדבים בקרב אוהדי התנועה בצה"ל, כדי ל-גיש את רשימת החברים מטעם רש-מתנו בחברות הקלפיות הצבאיות, ג-בחירות לכנסת.

כל חייל, עד דרגת סמל (ועד בכלל) יכול לכתן כחבר ועדת-קלפי צבאית.

חייל — אם אתה מוכן לכן-אנא שלח לנו באופן דחוף את מיס-פרך הצבאי, שמך (שם משפחה, שו-פרטי ושם האב) ומיספר הדואר ה-צבאי שלך!

דוכני הסברה

דוכני-ההסברה של תנועתנו הפכו ב-ימים האחרונים חלק מן הנוף במקומות שונים ברחבי הארץ. בדוכנים אלה מ-צגים למכירה שני הספרים של התנו-עה, חוברות הסברה וחומרי-הסברה אחר-אלה.

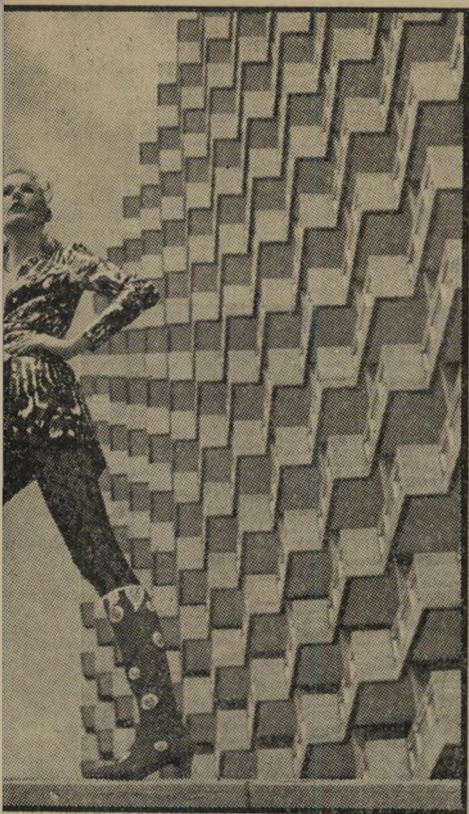
הדוכנים דרושים כדי ליצור מיפגש בלתי-אמצעי בין פעילי התנועה ובי-הציבור. הם מביאים את דברנו ל-מאות בתים חדשים, שאין לנו כי-דרך אחרת להגיע אליהם, והתופכיו-למוקדים חדשים של הסברה. הו-מפגינים את נוכחותנו בכל מקום ו-הם מחזירים לתנועה חלק מן ה-כסף שהוציאה על פירסומים חשובי-אלה.

כדי לאייש דוכנים, בכל מקום בארץ-דרושים מתנדבים. המוכן להתנדב ל-פ-עולה זו, אשר תימשך ע-לבחירות, מתבקש לפנות אל מטה ה-חירות המקומי שלנו, או אל המס-הארצי — גליקסון 8, טלפון 222145 תל-אביב.

ירחון היוקרה האמריקאי רב-התפוצה מקדיש כתבת-ענק

VOGUE מגלה את ישראל

לישראלים יש שיטה נהדרת: בכל מעשי הם, הם יוצאים תמיד מתוך הנחה שהצד השני שוטה גמור. משום כך נותן שם כל אחד עצות לכל אחד אחר, ומנסה לחשוב במקומו. וכאשר דברים בכל זאת משתבשים, ממשיכים כולם להיות משוכנעים ש"הם" יסתדרו, איך שהוא. ואכן, הם מסתדרים באמת, לרוב, והישראלים מקבלים זאת כמובן מאליו. אך לגבי זרים זה מוזעזע לפעמים.

ישראל היא הארץ המאופיינת עלידי בטון טרי בכל פינה ("כשראיתי את תל-אביב, לא יכולתי להחליט אם הורסים או בונים אותה. עד היום אינני יודעת."); שבה יוצאים תמיד לדרך באיחור, אך מגיעים תמיד

נראה כחזייה משעשעת ביותר. את דעתה זו הנחילה הכתבת לעשרות אלפי קוראיה, שאלפים רבים מתוכן הן נשות ה"צמרת ברחבי העולם. שכן, כל מי שהיא מישהי, ברחבי העולם המערבי, לומדת את הווג בקפדנות מדי חודש בחודשו. לצד חידושי האופנה הישראלית, לומדות הקוראות גם משהו על הארץ עצמה.

השני

תמיד שוטה

מפגרת הכתבת הסופיסטיקייט לקוראותיה הסופיסטיקייט: מ

הוא שיא-הבידוד? ליפול מן השמים, באמצע לילה אפל, ישר ל"תוך ארץ נוכריה. ונמלי-התעופה לוד — שהיה באמצע שיפוצים, ושלתוכו נחתנו בחצות הלילה — עשה עלי רשם כאילו לא נבנה כלל עדיין, ואנחנו נוחתים בלב המיבר."

כך נתגלתה ישראל לראשונה לעיניה של אן צ'מברלין, כתבת ווג, ירחון-האופנה הגדול בעולם, שהגיעה לארץ בראש צוות גדול להכנת כתבה על ישראל. השבוע, כאשר הגיע לארץ הגליון ובו הכתבה, ניתן היה לראות כיצד בעצם נראית ישראל — והישראלים — בעיניים זרות.

כענייה של אן צ'מברלין, מסתבר, זה

משהו לרגליים מגפיים אדומים בג רקע זילטון תל-א עם קישוטי דיסקיות בצבע כסף, משלימים גרבי טייט

בזמן: שבה מאבדים ארנק מלא כסף — אבל זוכים לקבלו בחזרה תוך תקופה קצרה; שבה מוצאים חדר

חמש פנים לישראל במיטת ישראל ד"ר ג'ק גרוס, מנהל מחלקה באוניברסיטה; דניאל ר

בתמונה: מכנסייסיסט מניילון, בציבעי צהוב-חום ובדוגמת עור נחש, על רקע מידבר צין וסדהיבוקר. צוות החג, בראשותה של הכתבת אן צ'מברלין, צילם את דוגמניותיו בעיקר בדרום הארץ.

נוף מדברי אחת הבשורות מארץ הקודש היא הרגל המקושטת: היא תציף השנה את שוקי העולם, תעסוף כל רגל ראויה לשמה, ושאינה ראויה לשמה.

לכל הדברים והיצורים היפים בישראל

...ולדאש

כיסוי ראש שחור, בהמשך ישיר למעלה, עשוי צמר, ועטור ריקמה דמוית-נכית בלבן. כך רגילים לראות את ישראל בעולם הגדול, כפי שמסופר בכתבת הירחון חג האחרונה.

הברך, מדוגמנים על המגפיים, מבד קרפ חורים ושימלת מיני.

בבית-מלון מלא ומושב במטוס דחוס לעיפה. בקיצור — ארץ הניסים והנפלאות, כיאה לארץ-הקודש.

אה, כן, בישראל יש גם מלחמה. הארץ, מדוחת כתבת ווג, מוקפת במדינות אויבות מכל צדדיה, שלא לדבר על חבלנים מטמיני דינאמיט מבפנים. אולם עובדה זו אינה מעיבה על חיי היוס-יום. השלטים ברמת הגולן, המזהירים מפני מוקשים. קטנים ב־ הרבה מאלו המזהירים נהגים מפני ילדים בדרך. „עמדותי נוספת מים במיקלחת, באי־ (המשך בעמוד 26)

דליה הגדולה דליה לביא, שהוססה במיוחד מלונדון לצרכי הכתבה, סימלה את ישראל יותר מכל דבר אחר. בתמונה זו, ציבעונית במקור, מופיעה דליה על עמוד שלם. כותב החג: „כשדליה עוזבת את החדר כהים בו האורות.”

ISRAEL

Turtleneck mollard, pink and white, or navy and white. Nylon, 8 to 14. By Gormex, 26.00. S. Altman & Co., Branch Shop, third floor, Fifth Avenue, and branches.

BAltman & Co

Opposite page, featured: point brush plaid leather skirt; topaz green, 100.00. Leather vest; topaz green, 70.00. Above: point brush plaid leather pants; topaz green and white, 95.00. Leather vest; off white, 80.00. All, 8 to 14. By Boged-Cy. Design Sports wear III, Fifth Avenue store.

אופנה עתיקה דליה לביא מדגמנת בגד שעטנז, העושה רושם מאוד ישראלי, והי מאופיין עליידי הסבור החשוף לחלוטין וענק התכשיטים הענק.

הקו של אחר פירסומת לכגורים חדיש של גוסקס מופיעה בחג תחת הכותרת ישראל. הנליין מלא פירסומות של יצרנים ישראליים, מבשמים ועד אלי-על.

כתבת הענק, הביא החג שורה שלמה של דמויות העיתונאית סילבי קשת; עורך הארץ גרשום שוקן; נטי, מנכ"ל בנק דיסקונט; הגב פלאי, מנהלת מסה.

משמרות אירופה ואמריקה יוצאות נגד מוקד חדש של סכנה

יוצאים סכנים תישאר

עברו רבים מן המעשנים מהסם התמים יחסית לשימוש בסמים, "חזקים" יותר, כגון הירואין או קוקאין. דבר זה התאים דווקא לאינטרסים של העולם התחתון, לכן לא ניסתה המאפיה לחדש את פעולותיה המכס קאיות באותו קנה מידה.

הרעב למארחאנה, והשימוש ההולך וגובר בהירואין, הביאו לריאקציה מסוימת אצל כל אותם צעירים אמריקאים — רובם היפים, ביטניים או אנטי-פרברים — המ' סרבים להשתמש בסמים "קשים", רואם בחשיש ובמאריחואנה תחליף בלתי-מוק — יחסית — למשקאות התרופים או לסיגריות. חסידי-החשיש הללו, המגיעים, בין צעירי אמריקה, למאות אלפים, אם לא למילי

לעבור את הגבול האמריקאי; אבל אינני פוחדת. "ככלות הכל — מי לא מוכנה לסכן שנה של חיה, תמורת האפשרות ללמוד בצורה מסודרת?"

חי על חשבון התיירת

אן איננה בודדה. שרשרת-החשיש קושרת חזק נודים רבים, שאינם מוצאים דרך טובה יותר להתקיים. אנשים מסוגו של פרדי ברגר, 26. מגיל 17 הוא פרדי הוא הרפתקן בן

מאת כתב "העולם הזה" בפריס

יונים, פיתחו דרכיהם-גוננות משלהם. כדי להתחרות במאפיה היה צורך בפעולה פארי טיואנית. ואומנם, פעולה זו אורגנה לאור כם של שלושה מסלולים פחות או יותר מקבילים: המסלול התורכי, הצפון-אפריקאי והישראלי.

המסלול הישראלי

בגלל מרחמת ישראל-ערב הבלתי פוסקת נמצאת המדינה בתודעתם של האמריקאים. שלא לדבר על כך שחלק נכבד מדוריה-היפים הם בני יהודים, לרוב — מן המעמדות הבינוניים והאמידים. תנאי התיוור המיוחדים, המאפשרים לסטודנט או לתלמיד אמריקאי להגיע לישראל ולחזור לארצו תמורת מאות דולארים מועטים — בטיסות קבוצתיות או בציאטרס — מגביר עוד יותר את השימוש בנתיב זה. בישראל קונים האמריקאים הצעירים את החשיש אצל ערבים, בשטחים המוחזקים; או בתל-אביב — אצל הבוהימה או בעולם התחתון. חלקם מנצלים את הנסיעה כדי לשהות כאן כמה שכלום מכנים, בהתלהבות מטורפת, "גן עדן של מעשנים". ואילו שמה של אילת הוא לא פחות מפורסם, ברחבי עולם-המחששים, מהקאסבה של סני גיר עד רובע גריניץ'-וילג' בניו-יורק. האמריקאים מעריפים את ישראל מעוד סיבה: "המדינה היהודית היא יותר תרבויתית", אמר לכתב העולם הזה באירופה מוריס ברטרנד, אמריקאי צעיר לא-יהודי מקליפורניה. "שם יהיה אלינו הוא לא דווקא חשדן. במארוק, למשל, שונאים איש עם שיער ארוך."

המשטרה — שותקת

הססה של משטרת-ישראל לבעיה זו היה מאז ומעולם דריש-שמע. בדומה ל- יחסן של כל משטרות-העולם. כי המעשנים — ואף המשתמשים ב- סמים הקשים, כגון הירואין וקוקאין — הם מלשינים מועדים, אנשים המוכנים לעשות הרבה, כדי לקבל את מנת-החלומות היו- מית שלהם.

משום כך, אין משמרות העולם מחמיר רות במיוחד כלפי המשתמשים בסם. מה עוד שהאלטרנאטיבה היא לכלוא צעירי המשתמשים בסם הקשה בבתי-חולים. דבר שעולה כסף, ולא ריחצי מבחינה מודיעינית.

בארץ קיימים, נוסף לכך, שיקולים ביטחוניים: סוחר-החשיש יודעם את הנעשה בתוככי האוכלוסייה הערבית — הישראלית והכבושה — ומהירים את התוקפים. התוצאה: החשיש הפך לתופעה תדירה מאוד, לא רק בעיר העתיקה או בשכונת שפירא — אלא גם כרחוב גורדון ודיזנגוף.

מסתובב בעולם. אביו יהודי, אמו נוצרית. בדרכונו הבריטי המזויף הוטבעה אשורת- שהות ממשלתית ישראלית: "חושב זמני. מועמד לעולה."

ואומנם, פרדי שהה בארץ 10 חודשים. ללא עבודה כלשהי. ישב באילת, הסתובב בנגב ובגליל. אך בעיקר התגורר בירושלים. בירושלים העתיקה לא התיידד עם תושבי העיר הערביים, אלא דחקא עם יהודי מרוקאי מבוגר, הקשור איתם בקשרים מצויינים. היה זה הוא שסיפק לו, כל אותה עת, את החשיש לו זקוק פרדי להנאתו — ולעסקיו.

חלק ניכר מתקופה זו חי על חשבונה של תיירת יהודי-אמריקאית, שהתגוררה בירושלים המערבית. כאשר גילו הוריה את העניין ובאו להפריד ביניהם, קנה עוד כמה קילו חשיש — ונסע לאירופה.

ביבשת העתיקה עוסק פרדי בסחר-סמים. הוא מוכר את החשיש הישראלי במנות קטנות, למעשנים-חיובים ולאנשי-בוהימה. בפאריס הוא חי מזה תקופת-מה; אבל רווי חיו העיקריים נובעים ממסעותיו התכופים ללונדון ולניו-יורק — שם קונים את הסם במחיר טוב.

בשנה הבאה מתכנן פרדי לשוב ארצה. "אני אוהב את הארץ", הוא אומר, "היא כל-כך נוחה לבריאות!"

הסמים עוברים בישראל

פיכתה של ישראל לביירת-סחר, בי- עולם הסמים, היתה תוצאה של התפתחות כפולה ובינלאומית, שהחלה הרחק מגבולותיה של המדינה.

כיבוש השטחים המוחזקים וירושלים ה- עתיקה פתח את השער לעולם הערבי, איפי- שר למבירי-החשיש לעבור באין-מפריע ל- תוך גבולות-המדינה — בעוד שקודם לכן הסתכנו בנפשם, שעה שניסו להעביר את הסחורה המסחררת בנתיב החשיש הנועד לשימצה, הלא הוא מעבר המבריחים שהיה קיים לפני מלחמת 1967.

ממש באותו זמן החל לגבור הלחץ על מעשי-המאריחואנה והסוחרים בו, בארצות- הברית. מאוחר יותר, לאחר היבחרו של הנשיא ניקסון, גברו עוד יותר פעולות משדר הסמים שליד ה-פ.ב.איי.

פעולות אלו הגיעו לשיאן בתחילת שנה זו, כאשר הסכם חשאי בין משטרת מכסיקו לבין ה-פ.ב.איי. איפשר לאמריקאים לעבור את הגבול, במטוסים קטנים ומיוחדים, ול- הבעיר שדות-מאריחואנה ענקיים, במחוז אקאפולקו, שנועדו לגיוול הסם שהוצא אל מחוץ לגבולות מכסיקו עצמה.

שדות אלו היו בפקיח אירגון-המאפיה. שילטונות מחוז אקאפולקו — ומחוזות מכ- סיקאים אחרים — ידעו על כך, אך קיבלו שוחד.

מכל מקום, לאחר שה-פ.ב.איי. גרם למח- סר חריף בשוק-המאריחואנה האמריקאי,

נערה מסוממת בכנס של היפים באנגליה

העיר שלנו, בה גרנו בבית בורגני באחד הפרברים, לסאן פרנסיסקו. שם היכרתי את האנשים שהפכו אחר-כך למשפחתי השנייה. זוג מבוגר וטוב-לב, שלימד אותי לשנוא את המלחמה, ולאהוב את המאריחואנה ואת החשיש.

"חייתי איתם שלוש שנים. הייתי כבת שלהם. הם עוסקים באמנות ובספרות. אני רוצה לכתוב, כמו אבי-המאמץ. אבל אינני מסוגלת: אינני כותבת היטב, הפסקתי את לימודי בגיל מוקדם. אני יודעת כיצד לנסח את דברי. הרקע הבורגני-היהודי-האמריקאי שלי פשוט מפריע לי."

"על כן עלי להמשיך את לימודי באוניברסיטה, לשם כך אני זקוקה ל-4000—6000 דולארים. באמריקה אי-אפשר ללמוד וגם לעבוד. לא כאוניברסיטה רצינית. אז מה לעשות?"

"את התשובה סיפק לי ידיד טוב. אני מכירה אותו מזמן. הוא מממן את נסיו- עתי. לקחתי ממנו אלף דולאר הוצאות ועוד אלף דולאר לקניית חשיש. נסעתי ל- ישראל. ישבתי שם כמה חודשים, כי זה מצא חן בעיני."

"לפני הנסיעה, הלכתי לעיר העתיקה של ירושלים, למקומות בהם עישנתי המון פע- מים. חשיש באלף לירות ישראליות. שיש קילו. אותה כמות זכנים לי ולחברי קרוב ל-10 אלפים דולאר, בשוקים הנכונים."

"בעזרת ידיד, ביטניק ומעשן אף הוא, התחפשתי לנערה הרה. החשיש היה מבור- על הבטן שלי. פחדתי פחד-מוות. אבל ה- געתי בשלום לצרפת, בלי הפרעות. כאן אני נחה במיקצת. החלק הקשה ביותר הוא

פני שבעות אחרים העביר ה- פ.ב.איי. האמריקאי את משרד-הקשר שלו מרומא לפאריס. ביסוד החלטה זו עמד כוכב-שביט חדש, שורה בשמי סחר-הסמים הבינלאומי: מדינת-ישראל.

לשני נתיבות-הסם המעבירים את האופי- יום, החשיש וההירואין מן המזרח ומאפי- ריקה לפאריס וללונדון, ומשם ליבשת ה- אמריקאית, נוסף עתה נתיב שלישי — שתחילתו במחששות של העיר העתיקה ב- ירושלים ובבית-החששנים של חוף- אילת.

לשתי הכנסיות הבינלאומיות — המאפיה האיסלקית-יהודית, והאגודה החשאית של הקורסיקאים — המנהלות את סחר-הסמים בצורה מאורגנת למדי, הצטרף עתה גורם שלישי ופרוע, המחזיר סיגנון של "יוזמה חופשית" למיסחר הקפדני והמתוכנן: התי- רים הצעירים היהודיים, המבקרים בישראל, כימעט בלי פרוטה, והוזרים כשהם עשירים בכמה אלפי דולאר.

חשיש —

בשביל האוניברסיטה

מספרת אן רובינשטיין, ילידת אחת המדינות במרכז ארצות-הברית: "אני בת 19. קטנית. החוק האמריקאי אינו יכול אלא לשגר אותי לבית-סוהר ל- קטניות — עד לגיל בגרותי, שהוא כאמ- ריקה 21. על כן אין לי הרבה מה לפחד. רבתי עם הורי בגיל צעיר. עברתי מן

* השמות הוספו למניעת זיהוי.

הניכת בני-עקיבא, ומתכוונת להצטרף ל-משק בגולן, מפני שזה צו השעה. עופרה לא חלק דואר בבל מניעים אדיאליים טיפיים: "במים שכאלה, אנשים רוצים לדעת. אם היו מחלקים מכתבים מהצבא, לא הייתי באה. אבל לפני שבוע הייתי בגולן, והחיללים ביקשו ממני לטלפן אליהם הי ביתה ולמסור דרישת שלום. צילצלתי, והם אמרו: בכו מרוב התרגשות."

האם ידוע לעופרה שהדוורים באים כל יום לדואר ומבקשים לחלק את מכתבי ה-חיילים, למרות השביתה, אך לא מאפשרים להם זאת?

לא, עופרה לא ידעה. היא גם לא יודעת בדיוק למה שובתים הדוורים. היא יודעת רק כי "יש להם כמה תביעות. אומרים שהמשלה הבטיחה ולא קיימה. אני לא מתכוונת לעזור לדואר. אני מסרבלת על ה-ציבור בתור פרטים. אנשים מחכים לכל מכתב ולכל מילה. ובגללם באתי."

אין פרינציפים. עופרה גם לא הת-ענינה לדעת אם השביתה באמת צודקת. אבל היא יודעת שהיא גורמת נזק כלכלי. גם שביתה הנמלים גרמה נזק, ובמצב ה-ביטחוני של היום זה חמור מאוד.

עופרה לא יודעת בדיוק מדוע שבתי פועלי אשדוד או אנשי הרדיו והטלוויזיה. האם לא איכפת לה לפגוע באינטרסים של הדוורים? לשבור שביתה?

כשעומדים מרחוק, או הפרינציפ קובע. אבל כשנוגע לי באופן אישי, או אין פרינ-ציפים. אדיאליים ופרינציפים זה מילים יפות. אני לא רוצה להיכנס לזה. אני רק יודעת שאני שלמה לגמרי עם עצמי."

אביה של עופרה מרצה באוניברסיטה בירושלים בחוג לפילוסופיה יהודית. הוא מסכים שעופרה תשבור שביתה, מפני ש-גם בבית מחכים למכתבים. עופרה קוראת עיתונים, את כל העיתון, מהתחלה ועד הסוף, אבל אף פעם בחייה

מפירת שביתה גוטיב
החיללים ביקשו לטלפן

לא השתתפה בהפגנה: "יש כל כך הרבה הפגנות, ואני לא חושבת שזה עוזר." **שיסדרו גם הלאה.** שבתאי אילן (18) נמצא בחופשה מהצבא וזקוק לדמי-כיס. הוא מוכן לעבוד בכל מקום, וחצי מזה יש לו בדואר וכויות. מאז שחילק עוד דואר במלחמה, שבתאי הוא אדיאליסט גדול. הוא דואג לענייני המדינה, הממ-שלה ו"שהסברה תגיע". "מכתבים ממ-שלתים זה דבר חשוב מאוד, ופנסיונרים לא מקבלים את הכסף שלהם בזמן. אבא שלי בחו"ל, וגם החברה שלי, ואני מחכה למכתבים מהם," הוא מסביר. הוא בעד הדוורים בכל ליבו. כשנכנס ל-מיון, שם יושבים הדוורים כל היום, צעק אלי מהקצה השני של החדר, כדי שכולם ישמעו: "תכתבי שאני בעד הדוורים."

אלא שהוא גם "בעד השביתה ובעד ה-אינטרסים שלי." אך למרות שהוא נזקק לדמי-כיס, אולי לא היה מתנדב, לולא אחרים לא היו מתנדבים.

שבתאי גם מומחה בפוליטיקה: "אני לא

הכל עשו מאמצים להקים חזית של כוחות השלום - עד שלפתע הופיעו

הפילגים

לנצל את האיפתי-האחדות של הציבור שוחר השלום, בעו להכיר בהם ככוח המרכזי במחנה השלום, ולהכתוב תנאים לכוחות ה-קיימים — באיום שאחרת יופיעו כנפרד ויפגעו בכוחם.

בכל זאת לא נואשו אנשי הכוח החדש ניהלו מגעים גם עם קבוצה זו, מתוך אמו-נה שנוכח ההכרעות הלאומיות הצפויות יש חשיבות לכל קול בבחירות, ולכל תונ-פת כוח בכנסת. הטיכוי שמחנה-השלום ידבר בקול אחד, ויהיה בעל ממדים מרש-מים בזירה הפרלמנטרית, היה חשוב מד-אנשי הקבוצה הבטיחו לתת תשובה ס-פית למחרת החג.

אמביציות אישיות

הם נתנו את התשובה — במסיב-ותונאים.

הכריזו ראשי הקבוצה: הם ילכו ברשימ-נפרדת בבחירות, יפלו את מחנה-השלום כדי לטשטש את המעשה החמור, ציר-לכך מישאלה חסודה: שכוחות-השלום קיימים יצטרפו אליהם.

באותו יום סיפר מעריב שעוד קבנ-יקיוניות נוספת, שגם היא תובעת לעצ-את השם "רשימת השלום", תופיע בבנ-רות.

הודיע הכוח החדש: "תנועת העולם ה- — כוח חדש מביעה את צערה על הופע-של כמה קבוצות-עסקנים קטנות, המד-לות במאמץ להקים חזית-שלום כול-פוליגית בישראל. הופעתן של קבוצ-פוליגיות, המכריזות על הליכה נפרדת-כנסת, בעיצומם של המגעים להקמת ח-רבה כזאת, היא פגיעה חמורה במח-השלום."

"רשימות מעין אלה, שאין להן כל סי-לעבור את אחוה-החסימה, מחזקות במעש-את מחנה חסידי-הסיפוח בישראל." הגיב על כך פרופסור רחובותי, מרא-התנועה לשלום ובטחון: "זה אסון! ו-האנשים האלה לא יעברו את אחוה-החסימ-הוסיף אחר מאנשי-הרוח שהשתתפו ב-הראשון ביוזמה זו ושפרשו. בתוכם "האמביציות האישיות של כמה מעסקני-ק-צה זו העבירה אותם על דעתם."

השמאלניים, בהנהגת "קובה" ריפתין, ש-צברו כ-3000 קולות בבחירות בהסתדרות, להופיע אף הם ברשימה עצמאית משלהם — בידעם היטב שאין להם שמץ של סיכוי-לעבור את אחוה-החסימה. הכוחה הברורה-להוריד ממק"י די קולות כדי למנוע ממנה לעבור את אחוה-החסימה, דבר שרק"ח-מעוניינת בו ביותר.

מכסים של פחיטה

ראש הקבוצה החדשה עמדו מרצה-ציער בשם גדי ציבי, שלא התפרסם עד-כה במאבקי השלום, נתן ליונימור, וחברי-שמאל ישראלי חדש", וקבוצה אחרת של פורשי מפ"ם.

היה ברור כי לקבוצה קטנטנה זו, שדבקה-בה תחית שמאלנית מובהקת, אין כל סיכוי-לעבור את אחוה-החסימה. ראשיה ביקשו

קובה ריפתין
פילוג — טובות מ"י

ביום הששי האחרון עוד התנהלו ש-חות קדחתניות בין כל הגופים הדוגלים-בעקרון של שלום ללא סיפוח. שעה קלה לפני כניסת החג עוד ישבו בקפה הרלי-בתל-אביב נציגי העולם הזה — כוח חדש-עם נציגי אחת הקבוצות, נתן ליונימור-ושמואל אמיר, חותנו של מאיר וייסגל-שפרש לאחרונה ממק"י.

לנגד עיני הכוח החדש עמדה סכנה חמור-רה: שקילות השלום יתפור ויתבזבזו בבי-חירות אלה בין שורה של גופים זעירים, שלא יעברו את אחוה-החסימה. ובכך יפגעו-הגופים הפוליטיים הקיימים. כדי לגבש-קולות אלה לעובדה קיימת בכנסת הבאה-יום הכוח החדש לפני חודשיים את המגעים-הראשונים להקמת חזית משותפת רחבה.

הוא העמיד רק שני תנאים: **•** שהרשימה המשותפת תזכה בתמיכת-קבוצה מרשימה של אנשי-רוח, ובכללם עש-רות הפרופסורים שהקימו את התנועה למען-שלום ובטחון.

• שהחזית לא תשא תווית של שמאל-או ימין.

הציע אז אורי אבנרי להעמיד בראש ה-רשימה את הפרופסור יעקוב טלמון, ההיסטוריון בעל השם העולמי, שיצא בזכות-הקמתה של מדינה פלסטינית.

בערי הירושפה

מגעים אלה נתקלו מייד במחסום-חמור: הפרופסורים לא היו מוכנים-להצטרף ליוזמה מדינית כזאת. הם התכנסו-בבית הילל בירושלים, קיימו שורה של-דיונים, נתנו תשובה שלילית.

נדמה היה כי לא יהיה מנוס מהופעה של-שני כוחות — מק"י השמאלית מצד אחד, והכוח החדש מאידך. בכל זאת נמשכו-המאמצים.

לפתע נוצר מצב חדש. קבוצה שולית של עסקנים, שאחדים מהם היו מעורבים-במגעים הגדולים, החליטו לקפוץ על הר-מצאה. הם הפקיעו לעצמם "רשימת שלום-ובטחון", נטלו לעצמם את האדרת של ה-פרופסורים החסרים, הכריזו על כוונתם ל-הקים רשימה נפרדת משלהם.

במקום אחר של הזירה החליטו פורשי מפ"ם

את זיעתם ללא הרף. סירחון של מחנק-נישא באוויר.

אין רנטגן דחודה-לב. הראל הובא-לבית-החולים ב-23 ליוני, אושפו במחלקה-פנימית גברים ה', בקומה השלישית. למח-רת כואו התקלקלה המעלית, נשארה שובתת-כל 18 הימים בהם היה מאושפז. לגבי-חולה לב, היה זה עניין ביש מאין כמוהו: אחד האיטורים החמורים ביותר לחולה מ-סוג זה היא העלייה במדרגות וטלטלה-מיותרת. חוסר האפשרות להשתמש במע-לית הביא לביטול צילומי הרנטגן, שנועדו-לאבחן את מצבו. כתוצאה נאלצו הרופאים-להחליט על הטיפול בו בלי צילום.

ביום שיחרורו תוקנה המעלית. בו ביום-נעשה להראל צילום-לב, לפי ממצאיו הוד-לט לשנות את הטיפול אותו עמדו הרופ-אים לתת לו בעת תקופת ההחלמה.

המשפחה הביאה אוכל. לא היה-זה הביזיון היחיד בבית-החולים. הארוחות-לחולים מובאות מהמיטבח המרכזי בסירים-ומועלות למחלקות במעלית. כששבחה המע-לית, גויסו, מחוסר ידיים עובדות, קרובי-משפחה של החולים אם אורחיהם, והחל-מירוק שליחים של נושאי סירים במדרגות-בית-החולים.

אחד המחולים הבולטים במחלקה פנימית-גברים ה', הוא בית-השימוש של החולים. במחלקה בה מאושפזים כשלושים חולים, קיימת רק אסלה אחת, משותפת לחולי-מעיים, לב ושאר מחלות. אסלה זו נתונה-לעיתים תכופות במצב מגעיל. מלאת הפי-רשות מבחילות. פועל-הנקיון במחלקה-מסיימת עבודתה בארבע אחר-הצהריים. מ-

גח"לניק שרוף. אני מהמרכז החופשי. ו-אם הדוורים היו פונים לגח"ל, היו מסד-רים להם את הכל עוד לפני הבחירות." הדוורים, שעמדו מסביב והקשיבו לשיתח, ניסו בסבלנות להסביר לו את המצב. אבל-לא איש כשבתאי ניתן לשיכנוע כל כך-בקלות. הדוורים עלו חזרה למיון, ושבתאי-סיכם: "לפי דעתי, אם הדוורים יכלו להס-תדר עד היום, הם יסתדרו גם הלאה."

אי שפוז

סיוט

ושמו "הדסה"

בית-החולים הדסה, ברחוב בלפור בתל-אביב, ידוע מזה שנים כמסוד מיושן ו-צפוף, שאישפוז בו הינו סיוט לחולים, והעובדה בו סיוט לרופאים ולאנשי-הצחה, הנאלצים לפעול בחוסר תנאים מינימליים. פרטים מלאים על התנאים במקום גילה ה-שבוע יהודה הראל, עיתונאי ומפיק-סרטים, שאיתרע מזלו לבלות שם קרוב לחודש-לאחר שלקה בהתקף-לב. מתאר הראל:

"הוקנה בכיסא-גלגלים שישיבה מולי, בי-מיסדרון-ההמתנה לחדרי הרנטגן השמיעה ל-פתע חירחור משונה. נשימתה התקצרה ו-היא התעלפה, ילד שישב לא רחוק ממנה-זה למעלה משעתיים, נראה טשושטש, ו-כאילו אבדה הכרתו. האנשים הרבים שהצ-טופפו במסדרון, חלקם על הספסלים, חלקם-באלונקות וחלקם בכיסאות-גלגלים, ניגבו

אותה שעה ועד למחרת בשבע בבוקר, נמ-צא בית-השימוש ללא מנקה. חולים רבים-מתאפקים שעות ארוכות רק כדי שלא-יאלצו להשתמש בו.

"לא אשמים". מנהל בית-החולים, ד"ר-הירש, שנתבקש על-ידי כתב העולם הזה-להגיב על ההאשמות, השיב: "בית-החולים-הדסה נמצא כיום בתהליך שיפורים ושיפו-צים. אנחנו, הרופ-אים, האחיות והא-חים, משקיעים מא-מצים ורצון כדי ל-שפר את תנאיהם של-החולים. יכול להיות-שקרו מיקרים בהם-הרגיש חולה יחס-לא טוב או הונחה-בטיפול; הרופאים ו-האחיות נותנים הר-בה יותר מהמוטל-עליהם כדי לעזור ל-חולים. נכון שהמע-לית התקלקלה, אך-

מובן שלהחליף חלקים לוקח זמן. המעלית-לא פעלה כחמישה או שישה ימים. אש-למחלקת צילומי הרנטגן, הכנסנו מיתק-חדש שעלה לנו 300 אלף לירות; אנ-עוברים בקרוב לאולם חדש, ענקי, שאנשי-ריגישו בו מאד נוח. נכון שבחדר-ההמתנה-הנוכחי התנאים לא נוחים במיוחד. לכן הר-אנו משנים. אם נגרמה לחולה אי-נוחות-אין זה באשמתנו."

נותנה רק השאלה: מי כן אשם ב-סיוט זה?

הראל

כשתושב מוסררה בירושלים נזקק לעזרת המרפאה המקומית של קופת-חולים ה' כללית, הוא חושב בדרך כלל פעמיים לפני שהוא יוצא לדרכו.

שכן שלבי העינויים שעליו לעבור הם אופייניים לנושא בקופת-ח' זו.

כדי לזכות להגיע לרופא, חייב החולה להשכים קום בשש בבוקר, להפקיד את פנס-החבר שלו באשנב, אם יגיע בשמונה — כבר אין לו סיכוי לקבל מספר לאותו בוקר.

המרפאה עצמה, השוכנת ליד מיגרש ה' רוסים, הינה מיבנה עץ עלוב, שצביעו האפור קלף וחלונותיו המנופצים מסורגים. החצר המזוהמת מקפת גדר תיל. זהו ה' מקום המשרת 4,160 חולים, מהם 245 מיק' רים סוציאליים, 250 אחרים נכים ונחמכים. הנה אומר — שמינית מתוך כלל החולים הפוטנציאליים זקוקים לטיפול רפואי שוטף וחיוני.

את 4,160 הלקוחות האלה משרתים שלושה רופאים בלבד — אחד בבוקר, שניים אחר-הצהריים.

לעשירים כן — לעניים דא. מוס' ראיה הוא רובע פועלים עני. לרוב תושביו אין ברירה אלא להשתייך להסתדרות, ומ' שום כך — גם לקופת החולים שלה. הם אינם יכולים, כבעל מיקצוע עצמאי, לעבור לקופת-חולים אחרת. לפיכך נאלצים הם ל' הפסידו חצאי ימים בתורים מטופשים וממור' טרעצבים, כשהם ממתינים בעמידה, מחוסר

קידו זה הכיר מאות אנשים, קשר איתם קשרי ידידות עמוקים, דאג להם כאב ל' בניו, גם עם הבדואים באיוור קיים יחסי ידידות הוקים.

למה? לפני שבוע נעלם אנסטאסיס מהמינור, כוחות הביטחון, בשיתוף עם בדואים מקומיים, חיפשוהו באיוור המינור, גילו אד מהרה את גופתו בתוך בור ב' אחד הערוצים. הוא מת בצורה אכזרית: אברהמין שלו וא' חת מידיו היו כרו' תים.

מדוע רצה משהו לנקום בניו, שהיה ידוע בטוב-ליבו וב' קשרי ידידות? א' חת הסברות, שהת' בססה על שמועות בקרב הבדואים. ה' תה, שלגזיר היו קשרי מין-מיוחדים במינם, ואלו אשר הבי' או למותו. שמועה אחרת: הגזיר החביב, ידידם של דין וקציני צה"ל, היה מרגל. עד שיתפס רוצחו האכזר, ישארו סברות אלו בגדר תעלומה.

אנסטאסיס

דרכי אדם

המפשיט

הצעירה, אשר ניקרתה בדרכו של ניקולאי רדומיר, נראתה נבוכה. היתה זו שעת ערב נעימה, וניקולאי פנה אליה באדיבות. התעניין אם יש ביכולתו לעזור לה במשהו. הסתבר שכן: הצעירה איבדה את דרכה, ביקשה מן הצעיר נעים-הסבר והאדיב ל'

בתוך מרפאת קופת-ח' במוסררה

לעניים מותר לסבול

מקום ישיבה מספיק, ולעיתים אף כחצר. קייק לוהט הצריך מתום, בחורף הוא נפוא מקור.

בשנה האחרונה הקימה קופת-חולים ה' כללית לפחות שלוש מרפאות חדשות בירושלים — אחת במושבה הגרמנית, אחת ב' שכונת רחביה העשירה, ושלישית, מיוחדת לעובדי ממשלה, ברחוב גרקס. אולם לא מוסררה.

שכן, שם ימשיכו התושבים לבוא למר' אה ב' כה וכה. אין להם כל ברירה אחרת.

תעלומות

צח

נזיר החייכן

במידבר סיני הכירו אותו הכל בשם אסטאסיס: גבר שמן, חייכן ועליז, שש עוזר לכל אדם. הכירו אותו הבדואים סביבת מינור טנטה קתרינה, חיילי צה"ל איור, ואפילו שר-הביטחון משה דיין, שוחח איתו לא פעם ארוכות. אנסטא' יס היה שם דבר במרחבי סיני.

הוא שימש כדיקון — אחת הדרגות ה' יירות במינור. יליד אלכסנדריה, התייתם סטאסיס כילדותו, בחר בחיי הגזירות נשים. מהמטיילים הישראליים באיוור ז' את השפה העברית על בורייה. משום ' נתמנה כמנהל האכסניה במינור, ובתפ'

הכינו לעצמן שמלות בשביל ערב

היה להראותו בכלל • חיי-הלילה

אינו שנה! הפנטומים הגיעו לכאן, ארמסט' רונג הגיע לירח (מה לא עושה אדם בשביל פרסומת) וזיקלין קנדי התחתנה. ובסוף, כשהשבנו ששום דבר לא יספיק לקרות יותר, הגיע סמי דייויס! למרות הדחיות, למרות הביטולים, ורק לעשרים וארבע שעות. אבל הגיע, ושר. כדי לארח אותו הגיע במיוחד מלונדון חיים טופול, כי לארח את סמי זה לא כל כך פשוט כמו שאתם חושבים. צריך להחליט למשל לאן לקחת אותו ולאן לא, כי אי אפשר להספיק לקחת אותו לכל

סמי בכה פעמיים

המקימות אליהם הוזמן. כך שתמיד מעל-בים לפחות חלק מהמוזינים.

כדי להתגבר על הבעיה נסעו סמי וחיים לבקר פצועים בחל השומר. סמי שוחח עם הפצועים, לחץ להם את היד ואחר כך נכנס לחצר פנוי ובכה כמו ילד מרוב התרגשות.

סמי כבר רגיל לבכות אצלו. בביקורו הקודם בכה כשראה את תל-אביב מבד' לחלון, וכמו שאתם בדאי מבינים הוא ברנש מאד סנטימנטלי ואוהב אותנו מאד. בערב הופיע בהיכל התרבות לפני נכי צה"ל ואישים נכבדים ששילמו כ-50 ל"י לכרטיס.

בנוסף לתגבורת סדרנים שמרו על הסדר שני שומרי הראש של סמי דייויס. הם שמרו כל כך טוב, עד ששברו כמעט את עצמותיהם של שני המקליטים שהוזמנו על ידי סמי להקליט את ההופעה.

אי-ההבנה יושבה מהר, והערב התחיל. בשורה הראשונה ישבו פצועים, שהובאו במיוחד להופעה אחרי שהתברר שסמי לא יוכל לבוא אליהם. סמי כל-כך התרגש, עד שקיצר את תוכניתו ב-20 דקות. ומה רצי' תם? שיתבדה ויתלוצץ בימים טרופים אלה? במקום זה שר את השיר אכסודוס, שאיננו מצחיק בכלל.

כאשר גמר סמי את ההופעה שלו — חשבו כולם שזו ההפסקה. במיוחד חשבו ככה כל הגבורות שתפרו שמלות-ערב מפוא' רות לכבוד האירוע, למרות שאיש לא היה בטוח שסמי יבוא, ואחרי כל הסיכון, לא היתה להן אפילו הזדמנות להראות אותו. כמה מהן עוד ניסו להסתובב הלון ושוב בקוסטייל שנערך אחרי ההופעה מאחורי ה' קלעים — אבל אף אחד לא שם לב. אפילו סמי הסתלק אחרי חמש דקות.

אבל מה אתם רוצים מסמי? שיתבדה ויתלוצץ בימים טרופים אלה.

סמי בהיכל: ברנש סנטימנטלי

הוא הבטיח לחזור בקרוב, להופעות נוס' פות. בינתיים הכניסה הופעתו עשרות אלפי לירות לקופת אירגון נכי צה"ל.

וחותם למעריצים: למה לא מחאו כפיים?

סמי דייוויס ואי-אפשר
פורחים... בגבעתיים

אלו

רוצה

לקבל

תמצאו לה מהר עבודה, אתם שומעים, אחרת היא תיסע מכאן. ברצינות!! ולא עבודה חדגונית ומשעממת כמו אי.בי.אם. בשביל זה היא לא צריכה אתכם. כי את זה יש לה לבד. אלא עבודה מעניינת ולא שיגרתית בקבלת קהל. ואז הכל יסתדר ויכולם יהיו מרוצים.

לאלן כהן יהיה מעניין בחיים, לואבים התל-אביביים תישאר עוד חתיכה להתלבש עליה, ולקהל יהיה על מה להסתכל כשהוא מתקבל. מפני שלאן יש הכל בכמות הי נכונה ובמקומות הנכונים.

חוץ מזה היא לא אוהבת לדבר על עצמה. היא אוהבת רק חיות, חוץ מנחשים, ולקראו ספרים על דברים מציאותיים או על חיות, וחוף מדברים מציאותיים רק סיפורים עם תוכן מחקבל על הדעת.

הבנתם? אה, הטעם שלה בגברים: „באופן כללי כל אישה אוהבת גבר שמבין נשים, אבל איפה מוצאים דבר כזה?” אלן ניסתה כבר לעבור לערד, אבל מקבלים שם רק משפחות עם ילדים.

ומה את עשית בראש השנה?

דינה: נשארה בתל-אביב

ברחובותיה הריקים של העיר, איזה שקט!!! איזו שלווה אולימפית!!! ערכנו מישאל קטן בין ציפורי הלילה ואנשי הבוהמה, היכן וכיצד בילו את החג.

עיתונאית ידועה, שני שחקני-במה וצייר מצליח לא רצו בשום פנים לספר.

אלונה איינשטיין אמרה בקול רדום ש- היא לא עושה כלום. דינה ברכה הודיעה בגאווה שרקדה ריקוד או שניים במיני-מנדס. מה אפשר לנשות, היא עוד בגיל המתאים.

פשוט ומשפחתו מבלים באלת, יחד עם עמיתיו מהגשש החינור. ציונה טוכטרמן הקסימה את סבריה.

וכל מיני שמועות נבזיות התעופפו בעיר, על הילולות רציניות מאוד שנערכו גם ב- תל-אביב וגם בסבריה, על רחצות עירום המוניות, וכו'. שלא לדבר על מישחקי פור קר מרתוניים, שלא היו בכלל שמועות, אלא עובדות-חיים עצובות מאוד. במיוחד עבור המפסידים.

שלחה ובדידות מזהירה, וזוהי אינפורמציה מהימנה ממקור ראשון, זאת אומרת מפי בעל השמחה. נותרו רק הסופרי-בלנים, אלה שלא מוכנים להזיז את עצמם מפילו כש- מאיימת עליהם סכנת רעב ושיממון. אלה ישבו בבית, אכלו והשמנו וקראו עיתונים.

בערב יצאו לנשום קצת אדיר צה, וטיילו

ציונה: הכי יפה בטבריה

לדעתם של נציגי הקב"ה בעריית תל-אביב, ראש השנה הוא חג רציני מאוד, כמו יום כיפור ויום השואה. לכן הם נועד מועדוני-הלילה סגורים. בתי-הקולנוע סגורים, ואפילו המיסעדות סגורות, שנאמר: מי שלא טרח בערב ראש השנה, יושב בראש השנה בבית רעב ועושה את חשבון-הנפש שלו על קיבה ריקה.

בכל זאת נמצאו כמה אפיקורסים, רחמנא ליצלן, שליבים מלא מחשבות זדון והבלו העולם הזה, ושעיקר דאגתם איך לבלות את החג בניעמים.

ישבו וחשבו, והגיעו כולם לאותה מס-קנה — לבלות את החג בחיק הטבע, ברחבי ארצנו המשוחררת, ולהתרחק מכל הפרצור פים שהם רואים כל השנה.

אמרו ועשו: לקחו את אישתם ואת ה-משפחה, או את ידידת הנעורים ואת סירת המירוק, ינסעו.

בפירה התמלא זוטבע באפיקורסים. הגוי-עזים שבהם הרחיקו עד אילת, אחרים ה-ציפו את חורשת טל בקופסאות סרונים ואת הסתנה בקליפות אבטיה. טבריה על-תה על גדותיה, והכינרת נחרשה בסירות מירוק.

הבטלנים מכין האפיקורסים נשארו ב-סביבות תל-אביב, וכל שבת מצאו את עצמם בחברה דומה בחוף תל-ברוך. כל זוג הצית לו מדורה, והתרגו בגלל המדורה של השכן, שלא לדבר על פנסי עשרות המכור ניות שחנו בכל השטח והפכו את הלילה ליום.

כמה נפשות נועזות במיוחד התעלמו מן-התאורה ומן הקהל ועסקו במרץ בעיסוק ה-רגיל בחוף תל-ברוך בשעות הלילה. האחרים, בלית-ברירה, שרו שירי מולדת. בריהמול שנסעו לחוף הרצליה נהגו מ-

„אתה ער או אתה ישן?”

מרואינים מנוסי וקין

מיבחיני הכד של יהורם גאון ועודד קוט-לר, לצד המוצר הסופי, הוכיחו ששניהם התקדמו מאוד בתור שחקני קולנוע, וגדי יגיל הראה איך הוא מחקה את בן-גוריון ואת גדעון זינגר. אחר-כך הראו איך בוח-נים שחקנים ושחקניות — אבל את זה הראה אורי יותר יפה בסרטו חזר בלבנה — ואת רודולף ולנטינו.

הערב נמשך שלוש וחצי שעות, וכר-טיס עלה שמונה לירות. הדבר הכי חשוב שלמדנו, היה שאין בארץ מתחרים לאורי זוהר בהגשת תוכנית. והדבר הכי מצחיק זה שהערב היה יפה.

בחצות ליל שישי נכנסה הבוהמה התל-אביבית למכוניות שלה ונסעה לגבעתיים, ללמוד פוק בהלכות קולנוע מפ-אורי זוהר. לראות סרטים זה לא חכמה, כל אחד יכול. הקונץ הוא לעשות אותם, ואורי זוהר החליט להראות לקהל הרחב מה מתרחש מאחורי המסך.

בנוסף לבוהמה הגיעו מרבית תושבי גבעתיים והסביבה, וקולנוע שביט לא הצ-ליח להכיל את כולם.

מי שהיה לו מזל הצליח למצוא מקום-נחיה ולשבת על כיסא, אחרים ישבו במע-ברים, וחסרי-המזל נשארו בחוף, ולא למדו כלום על אמנות הקולנוע.

בהתחלה זיהה הקהל את קולו של יעקב בודו, וקיבל במתנה תקליט של גדי יגיל. אחר-כך הסביר ידי מנוסי איך כתב את התסריט לסרט נקה 7.

יגאל תומריקין סיפר כמה נעים ליצוק את הגוף של הלית קטמור בסרט מקרה אשה, ורבהק זוהר שרה משירי אלתרמן של פשול.

אורי ראיין את עמוס קינן בקשר לסרט שעשה בימים אלה, ודיבר כליכך בשטף שעמוס לא הצליח להוציא מילה.

אורי שאל את עמוס למה הוא לא אומר כלום: „אתה ער או שאתה ישן?”

עמוס ענה: „אני לא ער ולא ישן, אני מרואיין על ידך”, וזו היתה הבדיחה הכי מצחיקה של הערב.

אחר-כך התחיל הכל להזכיר לאורי זוהר סרטים של אורי זוהר, חוף מהסרט השכונה, ששום דבר לא הזכיר לו אותו. אבל זה טיבעי.

אלן כהן: משהו יותר מעניין מאי.בי.אם.

אנשים

מה טיבו

של משה דיין?

האם מתאים שר הביטחון משה דיין לתפקיד ראש הממשלה? לא, לדעתו של אדון בראיון שהעניק אלון בשבוע שעבר למוסף הארץ, הסביר: "משה דיין אינו המועמד שלי לראשות הממשלה, לא מתוך מחלוקת אישית, אלא מתוך הערכת תכונותיו. אני חושב שאיננו מתאים לתפקיד ראש הממשלה". ומי בכל זאת, לדעת אלון, מתאים להיות ראש ממשלה? גולדה מאיר. ואם לא היא? "הייתי מציג את מועמדותי שלי", השיב השר. • שר אחר בממשלה שאינו מרוצה ביותר ממשה דיין, הוא שר הפנים משה חיים שפירא. "אינני יודע מה טיבו", אמר השר. "קשה לי לקבוע אם הוא נץ או יונה. אילו ידעתי מה עמדותיו ותוכניותיו, הייתי קובע עמ' דתי לגביהן". • פוליטיקאי אחר, שהוא עוד לא שר, אך הרוצה מאוד להיות שר, הוא שמעון פרס. בינתיים, הוא סנטור. הסביר פרס השבוע, בטקס בחירת נשיא ארצי של הלישכה הצעירה: "בתור חבר הסנס של הלישכה הצעירה, אני סנטור. תואר זה הוא לכל החיים, וזהו התואר היחיד שאני לא פוחד שיקחו אותו ממני". • חוץ מזה שהיא ראש ממשלה, גולדה מאיר היא גם אשה. היא אסילו ממלאת

גולדה קונה —
המצב המתוח

תפקידים של עקרת בית. בפרוס ראש השנה יצאה גולדה למסע קניות ברחבי תל-אביב. אך בניגוד לאשה רגילה, לוחה אותה גודל של שומרי ראש. אך גם במסע הקניות ניכר בגולדה המצב המתוח: היא לא פסקה מלעשן סיגריות בשרשרת. • לח"כ דויד בן-גוריון יש שבועה נכדים. לכן, כנראה, פנה אליו עורך עיתון גרמני העוסק בחי נוצ' ילדים, כדי לשמוע את דעתו על חינוך נכדיו. מישאלחו של ביג'י לגבי נכדו הצ' עיר, אורלי, היא "שארית יחיה פעם במיד' בר". • לא רק על נכדיו סיפר בן-גוריון, אלא גם על בנו 'עמוס': "בשנת 1940 התחיל עמוס לעשן. וכששאלתי אותו: מדוע אתה מעשן סיגריות? ענה: ומדוע אתה מעשן? ואז אמרתי לעמוס: אם תחל אתה, אחל אף אני לעשן. ואומנם חדלתי. הבטחתי לעמוס שאשלה לו מיברק ברגע שלא אעמוד בדיבורי. אך עמדתי בכך. שמונה או תשעה חודשים היה לי קשה מאוד, עד שהתרגלתי. ובסוף — כשנפגשתי שוב עם עמוס נקץ שנה, היתה סיגריה תקועה בפיו".

תרומתם של

אמני-ישראל

לרגל ראש השנה הגבירו אמני-ישראל את תרומתם בהופעות בפני החיילים. ערב החג יצאו חנה רובינא וחנה מרון בראש קבוצת אמנים והופיעו במעוזים של גדות תעלת-סואץ. ואילו בסוף החג אירגנו בעלי

הכל הולך חלק...

עם...
פרמה שרף

הרב חבר בין סכיני הגילוח מפלדת אל-חלד

מבחר גדול

של מקרני-שקופיות • מבחר גדול של מכשירי בזק • בלעדיות שלנו במבזקים הידועים, AGFATRONIC ZOA פתוח שחור-לבן וצבעוני ע"י ה- מעבדות המשוכללות ביותר. ל ש נ ה ט ו ב ה

חוג בית

אצל ראובן קיץ, רחוב אורן 4, קרית-מוצקין, טלפון 715404-40 ביום ד', 24 בספטמבר 1969, בשעה 8.45.

אוהדים מוזמנים.

RESTAURANT

מסעדה

טריאנה * TRIANA

תל-אביב, רחוב קרליבך 12 • Tel Aviv, 12 Karlibach St.

טל. 264949 Phone

מאחל שנה טובה וגמר חתימה טובה

יחידים!

בפעם הראשונה בישראל לוח כיס תקופתי-אינטימי של האשה ההפתעה הנעימה ביותר לראש השנה מעוניינים אתם לדעת את מאורעות חייכם לפרטיהם לעתיד לבוא, מחולקים לפי ימים?

שלחו את הסכום הסמלי של 3.50 ל"י בצ'ק בנקאי או בצ'ק דאר לת.ד. 3364 תל-אביב, ותקבלו בדאר רשום את לוח הכיס

משרד העבודה * אורט ישראל

עשה זאת בעצמך!

do it yourself!

אנו שמחים להודיע על פתיחת סדרה של קורסים קצרים ועממיים בשלב א' למעלה מ-30 נושאים לבחירה

- * הכר ושמור על ביתך
- * צבע בעצמך
- * עסוק בשרברבות עצמית
- * דע את החשמל בביתך
- * אל תשליך — לקט ונצל
- * נברשות ואהילים
- * צייר ועצב את האופנה שלך
- * רישום
- * טפל בצומח בביתך ומסביב לו
- * נקה וכבס
- * הכן את שימוריך בעצמך

ועוד נושאים רבים ומוגוונים. פרטים והרשמה במכון.

המכון להשתלמות מקצועית משולבת

המשרד: תל-אביב, שדרות דוד המלך 39
טלפונים: 261688 — 261687 ת.ד. 16087

בית-הקפה סקאלה בתל-אביב במועדון הלילה שלהם, ערב בידורי לפצועי מלחמת ששת-הימים והתקריות שאחריה. לפני ה- פצועים הופיעו **אריק איינשטיין** ולהקת הצ'רצ'ילים, החקין **דודו דותן**, חוזה **אלברשטיין** ולהקת השגורים. למאורע נרתם גם הצייר **אנרי קידצינסקי** שתרם חמש מתמונותיו שהוגלו בתחרות כישורנות חם החיילים. אך הפעיל מכולם היה ניצול גיטו ורשה **שמחה הורדצי** ברג, שלא פסק מלהסתובב בין הפצועים ולהרעיף עליהם מתנות. חוף הנידו בטבריה עשוי לזכות במעמד אקסטריטור יאלי, אחרי שהפך למקום המפגש של ה- מושבה הבולגרית בישראל. האצולה הבול-

— מציתים לה סיגריה —
— משפיע —

מי הרוצה?

מי רצה את השחקנית **שרון טייט**, ולמה? השבוע הודעה הרוצה ברצה. היה זה האמרגן הישראלי **אברהם (פישל) דשא**. המאורע הדומיננטי התרחש במסגרת ארבע שחזר מאילת לתל-אביב. בין הנוסעים היו פישל וארי זוהר. תוך כדי הטיסה ניגשה הדיילת לשניים ומסרה להם את ספר האורחים החשובים של המסע, וביקשה מהם לחתום בו. כתב פישל: „אני רצחתי את שרון טייט, כי היא לא הומינה אותי לחתונה שלה.“ שניהם עיתונאים. אחד עובד בידעות אחרונות והשני בהארץ. שניהם שולחים מדי שבוע את חיציהם בכל העולם. הכוונה לחרון **דודי מנוסי** ול- קריקאטוריסט **זאב פרקש**. לפני כמה חודשים החליטו השניים כי בכוחות משור תפיה יוכלו לפגוע הרבה יותר חזק. התור צאה: ספר משותף העומד לצאת לאור בשבוע הבא, בשם המצב חמור אבל לא רציני. המיבצע הגדול ביותר של חברת הגר, השבוע, היה ללא ספק הקלטת השיר **ג'ון לנון ויוקו אונה**, לפי מילים של הצמד **והזנתן גפן**. את השיר מבצע הזמר אריק איינשטיין, ובמקהלה המלחה, המורכבת מ-45 זמרים וזמרות, אפשר למצוא את **גילה אלמגור**, **יוסי בנאי**, **רכבה מיכאלי**, **ישראל גוריון**, **שולה חן** ו**דן כרמון**. השניים היחיד בתירגום הוא הפיומן החזר, שמילותיו הן: גזלה ונאצר, תנו ציאנט לשלום. ההכנסות מהתקליט מיועדות למועדון יהודי-ערבי ב- חיפה.

גריה של ישראל, החל בשותל-הלבבות הד"ר **מורים לוי** וכלה ביצור התקליטים **נפי תלי אלשיך**, בעצ חברת ישראלפון, הפכה את הליוו הטברייני למקום מישכנה הקבוע ולבסיס סירות-המירון שלה. ב-

כה אמרה חנה זמר

סגנית העורך של „דבר“, עורכת המדור „הפסקה של תה“ ב„שידורי ישראל“ והאשה המקורבת ביותר לראש-הממשלה, בסיפורה „חצי תה, חצי קפה“ שיצא לאור:

על האו"ם:
בעת הזאת, כאשר אירגון האומות המאוחדות כבר מונה 126 אומות מוכות סכות, הוא הגיע לרמה גבוהה בתוצר הביולוגי הגלמי תרתי-משמע, ויכול להתגאות בתפוקה של 550 מיליון דפים של מיסמכים, פרוטוקולים ודוחות, תוכירים ותקצירים, סקרים וסטאטיסטיקות, ושאר התעוד העשיר.

על אחמד שוקיירי:
שוקיירי המיסכן, מאז סולק מן ה- משלחת הסעודית, מורגש חסרונו ב- מקהלה הערבית של האו"ם. הוא היה פעיל מאוד, ולא רק בנאומים. בכספי חברות הגפת האמריקאיות אירח אנשי-ביון סובייטיים, וחילק שעוני-זהב לעי-חונאות בלונדון מארצות הצפון. ל- צרכים מדיניים, כמובן.

על נאומי הישראליים:
...וזהו לראות ולשמע גם את המלכה אליזבת בעת ביקורה בעצרת. נאומה היה קצר ולא מרשים ביותר, סת-מי בתוכנו ופשוט בסיגנונו. אבל ה- נוכחות המלכותית חיטלה את כל אנ-שי הקידמה בגורד-השחקים של האו"ם. אחרי-כן שאל איש את רעהו מדוע הוד-מלכותה מלכת בריטניה הגדולה דיב-רה באנגלית פשוטה כל-כך? והתשובה היתה: פן יחשבו לחברת המישלחת הישראלית.

על קומוניסטים:
יש פרו-סובייטיים ויש פרו-סיניים, יש אינטרנאציונאליסטים ויש לאומנים;

אבל קומוניסטים חופשיים, גבירתי י-רבתי — קומוניסטים חופשיים יש רק בארצות הקפיטליסטיות.

על השפעת הטלוויזיה בפוליטיקה:
בשלב הראשון, הופך הפוליטיקאי ל- שחקן. השלב השני — הופך שחקנים לפוליטיקאים.

על תוכנית איילימור:
מאז למדתי את לוח הכפל בכי-תה ג', חלה הת-פתחות טכנולוגית מסחררת, אשר חדרה ב- השפעתה ל- תחומי החיים. ה- כל גשתנה, מל-בו דרכו הביר-לוגית של האדם ותוכנית הלימו-דים של בית-ה-ספר.

על הישראלי:
הוא כמו ארצו, שהיא ארץ זבת חלב ודבש וארץ אוכלת יושביה.

על גורדה מאיר:
...שהרי אם יש אשה המעוררת הער-כה בהגיון הצלול שלה, בכוסר הניתוח שלה או בכוח התנהגה שלה, כי אז מהו תואר-הכבוד שמועידים לה? אומ-רים עליה שהיא גבר, וזה תואר-הכ-בוד העליון.

נעצור בעד ההידרדרות

שפיכות הדמים נמשכת. המערך, נח"ל ונרורותיהם מנסים לזרוע בקרב העם יאוש והרגשת חוסר-מוצא.

לא כך המצב. **יש מוצא!**
ניתן לשים קץ לסיוט המלחמה!
כינון שלום יציב אפשרי!

המוצא: ביצועה המלא של החלטת מועצת-הבטחון מה-22.11.1967, אשר יביא לכינון שלום ברי-קיימא בין ישראל והמדינות הערביות. ההחלטה מחייבת הכרה מצד מדינות ערב בזכות קיומה הריבוני של מדינת ישראל בגבולות מוכרים ובטוחים וכן בזכותה לחופש שיט, יחד-עם-זאת מחייבת ההחלטה נסיגה מהשטחים הכבושים ופתרון צודק לבעיית הפליטים.

יהיה זה הסדר שלום יציב וצודק, חתום בידי שני הצדדים ובערבות מועצת-הבטחון וארבע המעצמות הגדולות.

יהיה זה קץ לשפיכות הדמים.

שלום בלי סיפוחים אפשרי בהחלט!

למען חיזוק המערכה להפסקת שפיכות הדמים, לשלום ולבטחון —

חזקו את רק"ח, הצביעו

נעצור בעד ההידרדרות

כתבה נועדה לשמש במידה רבה מיסגרת ורקע, כדי להביא בפני הקוראות האמריקאיות והאירופאיות העשירות את האופנה הישראלית. ייצגה אופנה זו דליה לביא, שהוטסה במיוחד מלונדון לסיירת תצלומים על חוף אילת ובסביבותיה.

הממשלה מתנגדת

ספור אהר — אולי הפיקאנטי ביותר — דווקא לא נכלל בכתבה הקדיש ווג לישראל. צוות הווג הגיע לישׂרל ושהה בה על חשבון ממשלת ישׂרל. הצוות הגיע לארץ מוכן למשימתו כהלכה, מצויד במידע מוקדם על הארץ. בין ה׳ שאר, היתה בידיו רשימה מוכנה מראש של אישים שאותם רצו לראיין לצורכי ה׳ כתבה. נציג הממשלה שליווה את הצוות הודיע באכזריות שאין בעייה — הוא ישיג עבורם את כל מי שברצונם לראות. הוא שינה את דעתו ברגע שנטל לידיו את הרשימה. לאחר מבוכה קלה, חזר ו׳ הודיע כי אחד השמות ברשימה לא בא בחשבון, והממשלה מתנגדת להכללתו. היה זה שמו של חבר-כנסת בשם אורי אבנרי.

לעומת זאת, נעלמות כולן אישם בגבהים, נעצרות ונפתחות בקומות בהן אין איש ממתין להן. פעם, מאוחר בלילה, הצטרף אלינו במעלית אדם לבוש בגדים, שנשא בידו שפופרת קרם שיוף. השאלה שהצי׳ קה לי עד היום היא: האם הוא המתין לי מעלית מאז הבוקר, או שמיהר לתפוס מע׳ לית לקראת הבוקר החדש.

במיקרים מסוימים, ראה צוות העיתון רק מה שמלחיו הישראליים רצו שיראה:

● מתפעלת כתבת העיתון: „אי אפשר שלא להיות אסירת-תודה על כי ערים עתי-קות כגון צפת או עכו נותרו לנפשן, ללא מגע בולדווין.“ על רחבת הכותל המערבי, או על הכניסה לירושלים, לא נאמר דבר בכתבה.

● חוף הים, מראשי-הניקרה ועד אל-עריש, מתואר בצבעים נלהבים כריבירה ישראלית. „ישראלי הקורא תיאור נלהב זה אינו יכול להימנע מהמחשבה, שהגברת לא זכתה לתענוג להתרחץ בחוף שרתון בתל-אביב.“

● בכתבה, מונחים אוצרות ארכיאולוגיים בגלוי, לאור השמש, ללא חשש ש׳ ייגרם להם נזק כלשהו.

בקיצור, ישׂרל היא ארץ אקזוטית מרר׳ חקת, מאוכלסת ילדים עליונים ומשעשעים. אולם בסופו של דבר ישׂרל לזכור, כי ה׳

מובטח לו שיוכל להשתלט על כל שפה אחרת. ואכן, אין לך כימעט ישראלי שלא דובר מיספר שפות אחרות, מאנגלית ועד רוסית, פולנית וערבית, ציכית ויידיש.

שיוף חצות

אורח דרגע — רואה כל פגע. גם כשהוא כתבת ירחון-אופנה. מדוחת צ׳מברלין: „יחסית לגיריורק ורומא, הדרך לפשיטת-רגל בישׂרל מהווה חידוש מרענן. הילטון תל-אביב הוא חתייה שאסור להח׳ מיצה. כדי למנוע מן האורח התקפת-לב, מיעצת לו ההנהלה, כאשר החשבון שלו מגיע בגודלו לתקציב משרד-הביטחון, לח׳ טוף שיחה קלה עם הקופאי. השובי, לעומת זאת, הינו קארניבאל סוחף של יפהפיות יחפות בג׳ינס כחולים, צוותות-אוויר מהוגג קונג, מסיבות-חתונה וסוחרי הלומים. אך חשוב מכל: ההיכרויות שאתה יוצר במע׳ ליות שם, הופכות להיות ידידות לכל ה׳ חיים. לעיתים מגיעות כל ארבע המעליות לקומת הקרקע בבת-אחת, לעיתים אחרות,

(המשך מעמוד 19)
לת, כשלפתע החל מיילל צופר-אונקרה, היא מספרת לקוראותיה הנרגשות: „מאחר ש׳ הייתי רגילה כבר לאורחות-הייהם של ה׳ ישראלים, לא התרגשתי, לא התייבשתי, ולא התלבשתי, אלא המשכתי נזקות בשל׳ וזה את כל ארבע זוגות משקפי צדקתי כמובן. התברר שהאונקרה היתה סימן ל׳ תחילתו של חג חדש.“

הסיפור בוג מכיל גם חדשות לאותם אזרחים ישראליים, שנדמה היה להם עד היום כי רמת-החיים, או לפחות התחבורה, יקרה בארץ. מסתבר שהיא זולה. כה זולה, טוענת אן צ׳מברלין, שאינך יכול פשוט להרשות לעצמך שלא לנסוע. מוניות-השי׳ רות הבינעירוניות זולות להדהים, האוטו-בוסים אפילו יותר, וארקיע עוד יותר. ישׂרל, מסתבר, היא גם ארץ נקיה. התענוג לנסוע לאורך רילומטרים ממושכים של כבישים, מבלי לראות שלטי-פירסומת לצדי הדרכים, הינו חתייה נדירה. ואינו הנאה היא זו לראות את הישראליים והישי׳ ראליות הצעירים והחסונים, אורחים וחיי לים, עומדים לאורך כל הכבישים ומבקשים טרמפים. ממש נהדר. וכמובן, השפה העברית. משהו לא נור׳ מלי. נכתבת הסוף, ומי שמשתלט עליה,

מה פירוש קרם לשיער Hairdressing Cream של קינגסמן? פירושו - שיער בריא. ברק טבעי. הרגשה נעימה. קל לזהות את מוצרי „קינגסמן“ שכולם באריזה כחולה מחהבת. נסה את סכין גילוח-Stainless Steel קינגסמן. קצף לגילוח Luxury Shave, מי פנים After Shave Lotion, ודיאודורנט גברי Cologne Stick, בקש את סדרת מוצרי קינגסמן שנועדה לגבר המעודכן.

תענוג לגבר עם קינגסמן - השם שכבש את הגבר האמריקני. מוצרי קינגסמן זכו בתואר המוצר המובחר 1969

תענוג לבגרותם

KINGS MEN

הצבעיות

כיצד הגיעו השלוש למקצוען זה? מספרת חיה: "לפני כן עבדנו בטיפול בילדים, בי נקיון, במה שבא. יום אחד, כשעבדנו, אני ולא, בניקוי דירה חדשה בקבלנות, פגשנו את דויד הקבלן. באותו זמן עזבו אותו

וא היית את צעירה הנאלצת לפרנס את עצמה — האם היית מוכנה לעבוד כצבעית? לא, נכון? ודאי שלא. הצעירות שלנו — ביחוד העירוניות — הן איסטניסיות מדי,

מבעד לחלון:

חיה, אחותה התאומה של לאה, מסיידת במקצוענות את הקיר מעל לחלון הפנימי במיטבה. מדוע עליה להשתרר בב מבעד לחלון לשם כך? לאלוהי הסיידים הפיתרונים. כנראה שהיא יודעת מה היא עושה.

כמה פועלים שלו, אז הוא הציע לי ולאחר תי שנעבוד אצלו. הוא הציע תנאים טובים, והסכמנו. צירפנו אלינו גם את כרמלה, החברה שלנו, ונהיינו קבוצה. "ביום הראשון שיצאנו לעבודה קנינו לנו בגדים מיוחדים, קרטון וסיגריות — שתינו מעשנות בשרשרת — והגענו לאוכל לא דאגנו, דויד מספק את האוכל מההתחלה. הוא קונה בשר וירקות, ואנחנו מבשלות בבית איפה שאנחנו עובדות.

"בהתחלה פחדנו בעיקר מהליכוכין, לא מהעבודה הקשה. אבל התרגלנו מהר. ראוי נו שלא מתים מזה. אחרי העבודה אנחנו מתרחצות — וזהו זה. סיד זה דבר שיוצא". "בהתחלה התביישנו קצת", מתערכת לאה, תאומתה של חיה. "אבל זה עבר מהר, בי חוד אחרי שראינו שכל מי שעבר וראה אותנו היה אומר: תיראו איזה בנות חרוצות, איזה יופי, ואף אחד לא צחק עלינו. "במשפחה לא יודעים עד היום שאנחנו צבעיות. אנחנו גרות בחדר שכור בקיראון, ב-130 ל"י לחודש. עכשיו, כשידעו מה סיפור בעיתון, דווקא יהיו מבסוטים. מה יש? המשכורת טובה, ואנחנו לא מבזבזות אותה. אנחנו רוצות לקנות לעצמנו דירה משלנו. הוצאות כמעט שאין לנו — אוכי לות אצל דויד, לא מבלות כמעט — אין זמן, בערב אנחנו ע"פנות למחת."

שלוש הצבעיות, מסתבר, אינן היחידות אשר נלהבות מהעסק. גם הצד השני מרוצה. דויד הקבלן רווה נחת מקבוצת הצבעיות שלו. "הכי אני מבסוט מהן", הוא טוען, "בגלל שהן לא מורידות את הרמה. עובדות — כאילו בשביל עצמן. שומרות משמעת נהדר, לא עושות חוכמות. מה עוד, שהן נחשבות מתלמדות עדיין, אז גם מבחינה כספית זה עסק טוב בשבילי. אני משלם להן 20 ל"י ליום, ומקבל מהן טיב והספק של עבודה לא פחות מגבר."

עוד כדי כך, שכבר החלו נשמעים דיבורים על שותפות, הקמת קואופריטיב, וי שאר רעיונות של התקשרות קבועה יותר. בין הקבלן לפועלות שלו. אולם הפעם, הן בנות הן אלו המהססות. ביחוד לאה: "לא יודעת", היא מודה. "עוד לא החלטתי. תי, זו עבודה טובה, אבל אני בכל זאת יש לי עוד את החלום שלי מתמיד — ללמוד להיות פעם מורה לספרות."

עדינות מדי, קפואות מדי: "להתלכלך כל היום בסיד? השתגעתי? ובכלל, הלא כולם יצחקו עלי. יותר טוב לי ללכת רעבה". אבל יש עדיין, פה ושם, בנות עם דם, המאמינות בפתגם האומר: "העבודה לעולם איננה בושה לאדם, גם אם האדם לפעמים הוא בושה לעבודה".

שלוש כאלו הן התאומות חיה ולאה גירי (22), וחברתן כרמלה (18 וחצי), העובדות כרגע בוילה בסביון — כצבעיות אצל הקבלן דויד ותיד.

על הגובה:

כגבר לכל דבר, עומדת לאה גירי על הסולם, מלוכלכת בגדים אולם מבסוטים לחלוטין, כשהיא מסיידת את התקרה בוילה שבסביון. לאה היא אשה מעשית, אינה מתרגשת מן הקשיים שבעבודות גבריים. ללאה יש שתי שותפות לעבודה — אחותה חיה וחברתן המשותפת כרמלה. הרעיון להיות צבעות בא להן בעזרתו של הקבלן שלהן — דויד ותיד, שלימד אותן את המיקצוע כולו.

החיך המסוים: חיה, כשאר הבנות, נהנית מן העבודה לא רק שעה שהיא לפני המצלמה. 20 ל"י ליום, ועוד כמתחילה, לא הולכות ברגל.

עבודת הצוות: כרמלה (מימין) וחיה התלבשו על אחד התריסים, ובעבודת צוות מ' הירה חיסלו אותו. בין צביעה ובין אס טיוד — הן מומחיות לכל.

Subluminal Look

איפור זוהר של אור פנימי

ILLUMINATION ACCENT נצנוצים של זהב, פלטינה או צדף להדגשת המצח, עצמות הל"חיים ואפילו העפעפיים. בעזרת האיפור הנוצץ החדש ILLUMINATION MAKE UP ACCENT בששה גונים מקסימים.

SUBLUMINAL LOOK האירי פניך לאור האופנה בתכשירי האיפור

ILLUMINATION
Helena Rubinstein

ILLUMINATION MAKE UP STICKS השתקפות עממוה של אור הנר מוסיפה יופי מחניף לעורך, באמצעות איפור קל וזוהר גם בשעות היום. תשעה גונים שקופים.

ILLUMINATION BLUSHER STICK מעניק ללחיך סומק ומזוהר שקיעת השמש. בשלושה גונים רכים.

ILLUMINATION POWDER הילה של אור עם אבקת האיפור ILLUMINATION FACE POWDER בשלושה גונים עדינים.

ההדרכה על האיפור החדש ניתנת במרכז ההדרכה של הלנה רובינשטיין, שדרות קרן קיימת לישראל 94, תל-אביב בימים ב'—ד' בשבוע בין 3.30 עד 6.00 אח"צ.

„אחות קטנה לנו — והיא מייצרת אופנה ביוקר“ אמרה ורושקה. הדוגמנית מס' 1 בעולם — והציגה את היצירות.

מ בין כל האופנות המשוגעות, הצעות ברחבי העולם — קרי, לונדון, פאריז וניו יורק — כל שני וחמישי, המשוגעת ביותר היא אופנת האחות האלמונית של האישיות המפורסמת. כל שחקנית, אופנאית, דוגמנית או מה לא, הזוכה לפירסום, שולפת לפתע מתוך תהום הנשייה את אחותה, מפרסמת אותה בזכות שמה שלה, מעלה אותה בדרך ל צמרת — לפעמים באותו תחום בו נחלה היא עצמה הצלחה לעיתים קרובות יותר בתחום שונה. אחות אחות, אבל מה ש בטוח בטוח. הכרת תודה איננה, כידוע, נפוצה ביותר בעולמנו.

לא נועד לעירום

ה אחרונה לנהות אחרי אופנה זו היא ורושקה הגדולה, שהנחילה השבוע ל אחותה קתרינה פירסום עולמי, עת דיגמנה את יצירותיה על גופה השמיימי. המילה „יצירות“ היא המדויקת ביותר — כי מעשייתיה של קתרינה הם בפירוש לא בגדים. מה הם כן — זאת צריך לר אית כדי להבין. לא משנה איך קוראים להם — הרוצה ללבוש יצירות אלו, העשויות עור ברובן, זקוקה לגיונה נהדרת, אומץ לב רב וארנק כבד כמיוחד. אה, כן — עוד משהו: היא צריכה גם להיות שטוחה כמו דיקטן: „אני יוצרת רק בשביל בעלות שריים קטנים“, מודה קתרינה. „זה פשוט בהשפעת

הינה כיום — לא, לא בישראל; באירופה ובארצות הברית — לא סתם הדוגמנית מס' 1 בעולם. היא הרבה יותר מכך: היא מוסד בזכות עצמה. קשה לנתח את גורמי הצלחתה הפנומי נאלית של בת משפחת אצילים זו. בימי הביניים, היתה ודאי נסיכה מפורסמת, משי את נפשו של כל אביר. במאה העשרים, היא מוצאת את פרנסתה כדוגמנית.

אולם היא הביאה איתה למיקצועה זה את הדם הכחול של משפחתה, וזוהי כנראה הסיבה להצלחתה. כי הבחורה הזו מצליחה — בכל תנועה, בכל בגד, בכל עירום — להקרין את התכונה העיקרית המבטיחה הצלחה בימינו: את הזוהר.

קו רומאי חגורת עור מצולבת בצורה מושכת עין, שבמרכזה מגן מתכת. אך ספק אם נוחה, שבמרכזה מגן מתכת.

בעור ברדלס ורושקה, הדוגמנית מס' 1 של אירופה ואמריקה, מדגימה אחת מיצירותיה של אחותה קתרינה. היצירה — (האומנט בגדיים?) עשויה עור ברדלס, עולה 700 מארק (כ-600 ל"י). היצירות נועדו רק לשטוחות חזה.

אופנה לשעויות

ורושקה אינה מדגמת בגדי אתא. שמה הוא שם נרדף לבגדים, אביזרים ותכשירי האיפור היקרים ביותר.

אך ורושקה אינה מוכרת את מוצר ש היא מדגמת, אלא את תכונתה זו היקרה מפז — את הזוהר. הלקוחה המשלמת הון תועפות בשביל איוה בגד או צעף שריג מנה ורושקה אינה מעוניינת בצעף. היא רוצה לקנות באמצעותה את הזוהר של ורושקה.

אלא שזוהר זה אינו ניתן למכירה. הוא בלעדי של ורושקה.

רוחה את יצירותיה על גופות חתיכות עיר רומות.

במאה העשרים אין נסיכות

ק תרינה זכתה בפירסום העולמי בחי נם. אולם במונחים קרים של פרנקים ודולרים, שוה הפירסום הון תועפות. כי דיגבון עלידי ורושקה מבטיח למוצר סי כוי הצלחה ודאיים כמעט. כי ורושקה

ורושקה. כל פעם שאני מתכננת משהו חי דש, יש לי את דמותה כמודל לנגד עיני.

קתרינה הצליחה לרתק את בנות חוגי הסילון באביזרים, שהם ספק אביזרים, ספק עדיים, עוד לפני הפירסום שהנחילה לה אחותה. היא מרתקת אותן, תרתי משמע. עד כדי כך, שבנות השעשועים של העולם המערבי צעדו צעד אחד לפנים — אף יותר ממה שתיכננה קתרינה עצמה: הן לובשות את יצירותיה על גופן החשוף. „הדברים שלי תוכננו להילבש מעל סוודרים ובגדי טריקו“, היא מתלוננת, בראותה למורת

כסף תלוי חגורה רחבה מעור ברדלס, ושרשראות כסף באזורים שונים, מהצוואר ועד מתחת למותניים, מוסיפות ללא ספק אפקט נהדר לשימלת מיני שחורה. המחיר — תלוי כמה כסף יש בשרשראות הכסף — ובארנק.

מראה הבריחה - לפני

במראה „הבריחה” — אופנת האיפור החדשה לפנים לסתיו/חורף 1970 — מעמידה לרשותך חברת „רבלון” סידרה שלמה של תכשיריאיפור, שנועדו לאפשר לך לבחור את דמותך בהתאם לנסיבות או למצבירוחך המשתנים. השנה כבר לא תדמינה כל הנשים לנרטה גרבו, בריג'יט בארדו או טוויגי. השנה יהיה הדגש על הבלטת האינדיבידואליות.

זה טוב — אבל גם קשה: במהפיכת אופנה זו תצטרכי לעמוד במבחן: האם תצליחי לבחור מתוך כל המינוון העשיר את המתאים ביותר למטרתך?

הסידרה החדשה העומדת לרשותך כוללת:

- בסיס לח לאיפור בארבעה גוונים, שכל אחד מהם נועד לסוג עור אחר.
- חמישה תכשיריאיפור פנים, שנועדו להסוות ליקויים, להבליט יתרונות.
- ארבעה תכשירים לאיפור העיניים — מכל צבע — וסביבתן.
- שורת שפתונים תואמת.

עמל כה רב, את אומרת לעצמך? נכון. אבל מה דעתך על התוצאה, כפי שהיא משתקפת בדוגמנית שבתמונה?

המיפלצות שלי

שיאה. הקטנה לא היתה מסוגלת לשבת בשקט על הכיסא בכיתה, וכל ההפסקות רק שרה ורקדה, וזה נמשך גם בבית. כל אותו יום היא שרה וצהלה: „מחר חוזר אבא שלי, אבא שלי חוזר מחר.”

על ילדה אחרת אני רוצה לספר היום. לא שלי. ילדה קטנה, בכיתה ב'. גם שמה לא חשוב, כי בעצם היא הילדה של כולנו. אביה יצא למלואים לפני חודש וחצי בי ערך. אב צעיר, ביחידה קרבית, ואצלם מילר

כל אותו יום היא שרה ורקדה...

והיא לא ידעה עדיין, כל אותו יום, ש מתוך שני אנשי מילואים שנהרגו בביקעה באותו בוקר היה אחד אבא שלה.

אם זה מילואים. 40 יום, עם שתיים-שלוש חופשות בקושי. והילדה הקטנה — כמו כולן, לא? — התפנקה והשתגנה בימים הראשונים בלי אבא בבית. ואמה, שהבינה אותה, לא לחצה יותר מדי, והירשתה לה להתפרע. לאחר שבוע בערך חלפה ההתפרעות והגיע העצב. עצב של ילדה שפשוט מתגעגעת ל' אביה. זה התבטא ביחוד בערב כשהיתה שוכבת לישון. „אמא, מתי כבר אבא יחזור?” „אמא, למה הוא לא בא עוד לחופש?” ואמא המבינה, שגם לה היה בעצם די עגום על הנשמה — לא שהיא חששה ש יקרה לו משהו, אבל בכל זאת יחידה קר' בית — התאזרה בסבלנות שלא היתה לה, וקישקשה עם הקטנה עד שזו היתה נרדמת. וכשאבא הגיע סוף סוף לחופשה הראשון נה, אני לא צריכה לספר מה הלך שם. הי קטנה נדבקה אליו ולא נפרדה ממנו, וזהו זה. וכשהיא התעוררה בבוקר כשהוא חזר ליחידה, ומצאה שהוא כבר איננו, שוב פעם ידועים הדברים.

אבל כל דבר מגיע לקיצו — אפילו ארבי עים ימים בלי אבא. ובשבוע שעבר נסתיימו ארבעים הימים. ושבוע שלם לפני כן כבר חזרה הקטנה למצבירוח טוב, כשהיא נזכרת עשרים פעם ביום: „עוד חמישה ימים אבא יחזור, עוד ארבעה ימים אבא יחזור.” ביום האחרון למילואים הגיעה השמחה ל'

ייעוץ מדעי
לפי כף היד
ניתוח אופי—
גילוי כשרונות—
ייעוץ לעתיד!

שלום שאול
SHALOM SHAUL

ת"א המלך גורג' 33.
נא לקבוע ראיון מראש.
טלפון 226342
(10—12.30 ; 4—6.30)

נזור ושמור — הטלפון אינו רשום במדריך!

החיצול האהבכני!

dura-gloss

AMERICA'S LEADING BRAND

הלכה האחידה שאינה שוקעת

Magic Pearl

Tanya

על הנשים

אם קסם לאשה, אינה זקוקה ליו-
תר מזה; אם חסרת-קסם היא —
אין זה חשוב מה יש לה.
(גיימס מאתיו בארי)

הגרבונים של „מרסי” הם מתנה שכל אשה
משתוקקת לה.

על כל הנשים
Merci
לרבי

שנת שלום בצדק
וביטחון בדרכים
והפירות

תר היא עלילה קלושה ושטוחה למדי, על רון המנסה לנצל מינהג עתיק, לפיו לו הזכות לשכב ראשון עם משרתת אשתו, כליל כלולותיה, עוד לפני שיעשה זאת בעלה החוקי. אך מאחר והבעל המיועד הוא פיגרו, מסתבר לרון עד מהרה כי המשימה אינה כה קלה כפי שדימה לעצמו, ובסוכו של דבר גופל הוא עצמו בפח שטומנת לו אשתו. **יוסף מילוא** בים מרקחת דלילה זו באיסיות ומבלי שישתמך על סיגנון כלשהו. כשחקן חסרים לו טמפרמנט ולהט, כדי לשכנע בדמותו של הרון רודף השמלות. **זאב רלוח** בתפקיד המרכזי, עושה את המוטל עליו בנאמנות אך תפקידו מקופח בקומדיה קטנה זו של טעויות, בה אינו מהווה ציר מרכזי, שסביבו משתחררת העלילה. מילוא לא הצליח לעבד את הקומדיה ולנחטה אל שיה, כי סופה, לכן קיימים בה מפלימתח לא מעטים. התפאורה של **אריה נכון** מצועצעת וחסרת תכליתיות. **יוסף פולק** בתפקיד מישני, מצליח ליצור דמות מגובשת ומשעשעת המאפילה על כל היתר.

אלפי (בימת השחקנים של התיאטרון הקאמרי) עלילותיו של גבר כריזמטי צעיר העובר מאשה לאשה בין אם היא רווקה או נשואה, ומוכן לשלפוק תאוותיו אין הוא מהסס להשתמש בנעוריהם של מכריו, ואשר השקפת חייו היא של זאב בודד שאינו מוכן לעמוד לביקורת, אינו שלא תהא. אך לא תמיד הוא מצליח בכך, על כל פנים הוא עושה מאמצים. זהו סיפורה של קומדיה קלילה מאת **בילי נוימן**, שכדי להינות ממנה לא צריך ליחפש בה מה שאין בה. היא איננה מגובשת ונידמה כי היא מגיעה לשיאה עוד לפני ההפסקה. מה שבורר הוא, שאין גיבורנו מסמל תופעה חברתית. **עידית קוטלר**, ניסה לשוות משקל כבד יותר, לבועת הסיכון של נוטון, עלידי בימוי, תפאורה

לא כראוי לראות
לא חשוב לראות
אפשר לראות
רצוי לראות
חובה לראות

תיאטרון

שש נפשות מחפשות מח (הבימה) יותר מדי שחקנים מיותרים מאכלסים את הבמה, בהצגה חיצונית בלתי מעמיקה, מסנוורת וחסרת פיוט, שביים **יוסי יזרעאלי**, על-פי יצירתו של האיטלקי **לואיג'י פירנדרלי**. עצם הטראגדיה של ששת הנפשות, הפורצות אליביתם תיאטרון, ומכריחות במאי ושחקנים, להעלות על הקרשים את סיפורן, מיושנת. בשל הדרגים הבלתי שוטף, לפיו נשמעת השפה מקוטעת, ככתוך סוגריים, והמזנציות הנינופות, כמעט ולא עובר אל האולם רעיון או הפילוסופי של פירנדרלי, לפיו כל החיים אבסורדיים, וכי דבר איננו ודאי מלבד, אולי, אהודאות. בין **מישא אשרוב** ל**שישנה דואר**, המופיעים כאן, קיימת דיספרופורציה בולטת. לא רק מבחינת נתון גיו הפיוטים, אין אשרוב מצליח ליצור דמות מיוסרת ומבוהלת, של אדם ששלח את אשיתו לחיות עם גבר אחר, אותו, לדעתו, תאהב יותר. הבמאי, המגולם על-ידי השחקן **יהודה אפרוני**, היה חייב להיות קצת יותר מעמיק ופחות שטחי, דבר שאולי היה סוחף עמו את כל ההקאה, ומעניק להצגה מימד-דיוק פנימיים.

חתונת פיגרו (תיאטרון עירוני, חיפה) עוקצה הסאטירי של הקומדיה של **בומארשה**, קהה וניתיישן. ההצלחה בציולה ומינהגיה דלילה וסאכרניות. מה שנוי

הצגה חדשה

כוח הכוח (בימות) — האיטלקי **ג'יברטו טופאנו** חיבר, צייר תפאורה ותלבושות ואף בים ואשתו, **כיתה פייר**, תירגמה ועזרה לו במלאכה. עם שמונה שחקנים צעירים הוא מעלה מחזה, המבוסס על חומר דוקומנטארי, קטעי-עיתונות ומחזות העוסקים במשפטם של בני הזוג היהודי **אתל ויליוס רונזברג**, שהוצאו להורג

הכוח

אחי האשה, הורשעו השניים בדיון. הוא מאשים כל מי שהיה קשור במשפט זה בעיות הדיון, כולל השופט.

למעשה הוא מזכה את הרונזברגים מכל אשמה, ואם אינו מצליח להחיותם, הרי כוונתו להתריע בהווה ובעתיד, על-מנת שיפרשה כשלהם לא חישנה. טופאנו אינו **ארתור מילר** ולא **פארי**

בארצות-הברית על הכסא החשמלי, בעונן מסירת חומר סודי על הפצצה האטומית לרוסיה.

יאמר מיד: טופאנו איננו מחזאי. יתכן ואף איננו מתיימר להיות כזה. אך אין ספק כי מה שמוצג על הבמה הוא פרי הנתון המקורי, בדרך ובצורה בלתי-שישית חזת לגבי התיאטרון בישראל.

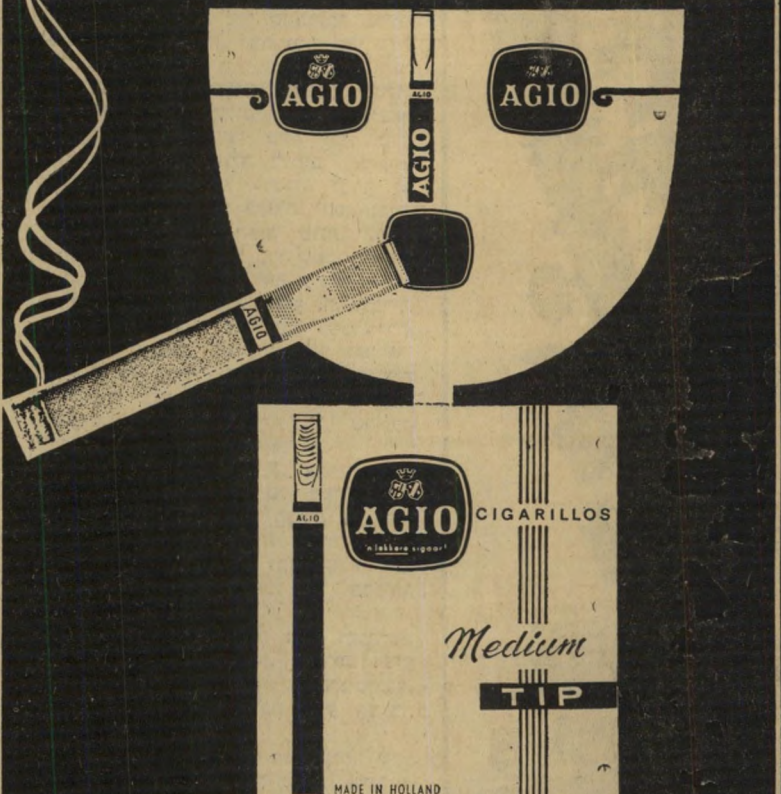
משתתפי "כוח הכוח"

גרמניה א.א. שורץ

להנאתך

סיגרים אגיו

סיגרים הולנדיים באיכות מעולה!

לבחירתך וטעמך
גדלים וסוגים שונים
עם ובלי פיה.

יבוא והכצה בלעדית בישראל: נ. ברגר
חיפה, כיכר-ביאט 2, ת.ד. 1967, טל: 68551

ברסום שמי חיפה

יש לי

SONY

רשמי קול-טלוויזיות-טרנזיסטורים
הערכות סטראו-פוניות

האגודה לפאראפסיכולוגיה בישראל, תל-אביב, מתכבדת להודיע על הרצאה של גב' **מרגוט קלאוזנר**.

הנושא: פגישות עם אי-שים מעולם המיסטורין. (רשמי מסע בחיול).

בהמשך: הדגמות רפוי ע"י **חנן אברהם**.

ההרצאה תתקיים ביום ד' 17 בספטמבר, בשעה 20.30, בבית סוקולוב.

הרשמת הברים תחל בשעה 19.30.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא-דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית-דפוס: משה שהם בע"מ, תל-אביב, רח' פין 6 • גלויות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המציא-לאור: העולם הזה בע"מ.

תדרין

בידור

★ ערב פיומוני אתרמן (בהפ' קת פשנל) פומונים לא כליכך חושים ר' חסרי אקטואליות ברובם, המאפיינים בדרך

ואביזורים חכמניים, אך אלה לא הצליחו להסתיר ולהסתות את רדידות החומר. אלכס אנסקי, בתפקיד המרכזי, עושה מאמצים להיות קוקטי, דבר שאינו מצליח במיוחד, ויחד עם חוסר הניואנסים בקולו, אינו יוצר רושם ברורה של טיפוס כה ברור כאלפי. איצקו רחמימוב וזהרירה

פסטיבל הציון בגני התערוכה

כלל חומר שלא נס ליחו, מבצעים ארבעה צעירים, מיוצאי להקות צבאיות, ועוד אחד, בומבה צור, שהופעתו נראית מודבקה, אף בעין בלתי מזוינת. עזרא דגן מוכיח בקלות כי למד שלוש שנים פנטומימה. מליה שפירא מעוררת לחיים את גברת צימרשק מלהקת השריון, כדי שתפסם לנו כבר מאוחר מדי. קשה לגלות בהופעתו של מנחם זילברמן אחד מכוכבי להקת הנח"ל, ואילו קולה הנוטה לצעקנות של רבקה זוהר היה נשמע הרבה יותר רביגוני, לוא רוסן ועובד יותר. המערכון מוסקה חבד טיפשי ומיותר. שני בונים שבים את המופע, חוזר כאן בדיוק על עבודתו בערב קודם של פומוני אתרמן — שוק המציאות.

★ ימים טובים (בהפקת ש. צמח) הבטיחו לנו את שייקה אופיר חדש כפי שלא היכרנוהו. האמת היא שזה בדיוק אותו השיקה. ושיקה יודע לשעשע. בי מילה ובתנועה. כפנטומימאי הוא חוטא ל- אמנות טהורה זו, בהגישו אותה במעטה מאד מאד עממי, משעשע ובלתי מחייב. ה- קטעים המילוליים חסרי כל מוסר-השכל. אף כי ידוע כי מטרתם לשעשע ולבדר, רמתם אינה שווה ושונים אינו על רמה. שייקה עדיין יודע למכור את סחורתו כי בדרך ממדרגה ראשונה. הרדקנית יונה לוי מצליחה ללא מאמץ מיוחד לרתק אליה את מלוא תשומת הלב.

★ להקת פיקוד דיונונה (תיאטרון דני ליטאי חוזר על הצלחתו האחרונה כמעמד פיומוני, ומעצב תכניות בלהקות הצבאיות, עם חבורה עליוה שפ- טה את מדיה. הצבעוניות והתנועה הכמעט בלתי-פוסקת מחפות במידה מרובה על חר- מר ועיבודים מוסיקאליים שיגדתיים ורד- דים למדי. יהודה ברקן מצליח להת- גבר על חומר אינפנטילי שהוצא ממחנך הגרוטאות. לופו העגלון שלו, היה משעשע יותר לוא הבדיחות מהן מורכב כמורה מערכון, בו הוא נקלע אל משרד הרישוי, היו קצת יותר רציניות.

תערוכות

★ בגלריה מבט מציג יהודה ניימן חלקי גוף בשיתוף הקולאז', הצעירים, הנוצרים מחלקי-זמנות והים, יוצרים קומפוזיציות מעניינות ומאוזנות היטב.

★ שרה אסף מציגה ציורים אירוטיים, בבית סוקולוב, התערוכה מרכי- בת מציורי אקריל סוריאליסטיים. הרושם הנוצר הוא של מישחק ציבועני פסיכודלי. החיסרון היחיד: מעט מדי ציורים, ביחס לגודל אולם התצוגה.

★ פסטיבל הציון בגני התערוכה. או- סף גדול של כל הזרמים בציור הישראלי בחמישים השנים האחרונות. חבל רק שה- כמות בולטת מעל האיות המוצנעת.

חריפאי, בעזרת כשרונם ונסיונם, משר- טטים אפיונות מהוקצעות מבלי להתחשב בסובב אותם. פאה נוכרת, קומבניון שחור וכוס משקה ביד, אינם עוזרים לעדנה שביט לשכנע כבעלת-מספרה, לעומת חלו- קה הלבן ומשקפה, בתפקידה האחר כרופאה.

יאיר רובין ורחל שור

נץ קפקה: לאפיון דראמטי פיוטי של ציד המכשפות והמשפט הוא לא ניסה כלל לחתור. הוא ניצב (באמצעות שחקניו) על הבמה, ומסיח ישירות את כתב-האישום. ניכר בהצגה כולה רצונו של גילברטו סופאנו, כל תנועה של השחקנים, כל מיונציה מדודה ומחושבת, הוא כמעט ואינו מאפשר להם מרחב מחיה.

כדי לשפוך אור על תופעות חברתיות שליליות בתקופתנו, ה- ברטולד ברכט מעביר אותנו באמצעות עלילותיו שנים רבות חזרה אל העבר, אצל סופאנו, הניכור ה- ברסטיני הוא הרבה יותר חיצוני וגאיבי. אין ספק שמבחינה כוריאוגרפית הוא עשה עבודה יסודית, המצטיינת פה ושם ברעיו- נות מקוריים. יוחנן זראי חיבר מוסיקה בימתית רבת-טעמה. אך כל אלה אינם מש- נים את העובדה כי זוהי יצירה מגמתית. בסוף ההצגה קושרים השחקנים חבלים אל בובת פח, שצריכה לסמל את מילצת ה- כוח, ומניחים אותה על שפת הבמה. סופאנו, המסביר בתוכניה כי תפקיד ה- תיאטרון הוא מיפגש עם הציבור לרב- שיח משותף, אבל קשה לראות כיצד יכול מיפגש כזה להתקיים, הלכה למעשה. נניח שבאמת מיהו מהקהל ימשוך בחבלים, או יעלה טיעונים נגדיים במהלך ההצגה, האם מיהו מהשחקנים ידע לענות לזו ההצגה ממילא אינה בנויה בצורה שתאפשר לקהל

נמשכת ההרשמה לקורס
★ קורספונדנציה אנגלית
והכנה לבחינות באנגלית
לאוניברסיטה

★ קורס חזרוז אנגלית
הפתיחה: 1.10.69

★ שפות:
אנגלית — צרפתית — גרמנית
ערבית — איטלקית — ספרדית

★ טזרה לתלמידים
אנגלית — צרפתית

לבתי"ס יסודיים מ-A, B, C ולתיכונים

בי"ס לשפות
ברליט
BERLITZ

תל-אביב, נחלת בנימין 2, טלפון 56347
שד' דוד המלך 1, טלפון 266443
ח' פ' ה, רחוב החלוץ 27, טלפון 69265
בתי"ס, רחוב רוטשילד 25

ועמה שנלול נוסף: תערוכת התראה אלקטרונית לשחירה על אריכות חיי המקלט

אמת
TRUTH IN ADVERTISING

בכל דגמי T.V. METZ החדשים מערכת אזהקה אלקטרונית לגילוי פגמים והפרעות במערכת הטלוויזיה או ברשת החשמל, עוד לפני שיפגעו בפעולתו התקינה של המקלט ובקליטת השידורים. צפצופה של מערכת האזהקה מתריע בעוד מועד על התקלה, ובכך מאפשר שמירה על תקינות המקלט ואריכות חייו.

זרוש הדגמה ותינוכח כי

באיכות, בשירות, בקליטה

ובקול טלויזיה Metz מעל לכל

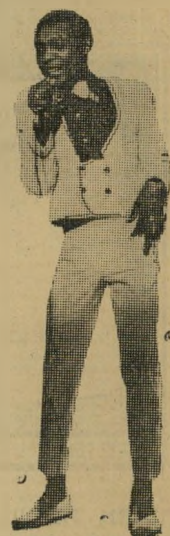
לולה ט וללה ט

חלוצי המחתרת

ההגיון של האדם הפשוט מתאר לעצמו, מבחינה ציורית, את המושג התקדמות — בקו אלכסוני של עליה. כך למדנו בדיאגרמות ובעקומות לציון התפתחות. אבל מרגע שגילינו עולמו של האדם הפשוט, שונים ממנו שגי עולם הפיזמונים. כאן, מסתבר, התקדמות היא ירידה כלפי מטה — אל מוסיקת המחתרת.

קהל חובביהקצב הישראלי מתקשה, עדיין, להבין מה היא, בדיוק, מוסיקת-המחתרת, שכבשה חלק נכבד בתעשיית הפזמונים הישראלית. ייתכן שהגורם העיקרי לכך הוא מחסום-השפה. המילים בפזמוני-המחתרת מהווים חלק בלתי מבוטל ממשקלו של הפזמון, לא פחות מאשר המנגינה עצמה. מי שאינו מבין את המילים, לא יצליח לרדת לעולם לעומקו של סיגנון המחתרת.

להקות-המחתרת היחידות שהצליחו, איכשהו, לכבוש את אוזניו של המאזין הישראלי, היו אלה שסיגנונם לא היה מתחרתי צורף — אלא מטובל בסממנים מסחריים.

דקר

אנחנו לא נשכח לכם לעולם על כך שלא הענקתם לדזמונד דקר את ההצלחה שהיתה מגיעה לו עם להיטו הקודם „בני ישראל”. אבל אנו סולחים לכם לפחות משום שגיליתם אהדה ללהיטו השני — „ידעתי שזה יקרה (איט מאק)”, שכבש את מיצעד הפיזמונים כאן ובאנגליה. מהו סוד הצלחת פיזמוניו של דזמונד דקר? מעיד הנחתום על עיסתו: „אני

כמו להקת סגול כהן (בלהיטה הס) או לאחרונה דם זיעה ודמעות, בלהיטה גלגל מסתובב.

השבוע עשה עולם הפיזמונים הישראלי צעד חשוב בהבאת סגנון המחתרת לחובבי הקצב בארץ. להקת הצ'רצ'ילים, נושאת דברה של מוסיקת-המחתרת בקרב הלהקות הישראליות, הוציאה תקליט מאריך ג'ון חדש, שנועד להיות שיעור-מבוא לתורת מוסיקת המחתרת.

„למעשה, זוהי לא מוסיקת מחתרת אמיתית”, אומר סולן הלהקה, סטן סולומון. „זוהי מוסיקה שעומקה הוא רק כמה סנטר

חושב שזה משום שהבאתי מיקצב חדש לעולם הפיזמונים המערבי: מיקצב הייגאיי. בג'מאיקה, מולדתי, זהו מיקצב מקובל. לעומת זאת, אם אנו שומעים משהו בנוסח „איזה יום מאושר” או איזה פיזמון פסיכודלי — זה חדש עבור

מה ההבדל?

רנו, ויש לו סיכויים רבים להיות להיט. „באנגליה משתגעים הצעירים אחרי מיקצבי הייגאיי, הסקא והרוק-סטדי. אולי לא רבים הבחינו בכך, אבל כמה אלמנטים של מיקצבים אלה נמצאים בפיזמונים של „חגיגות”, „אוב-לה-די אוב-לה-די”...

כל זה עוד לא מחכים אותנו בהרבה. משום שעדיין לא ברור לנו מה הם, בדיוק, מיקצבי הייגאיי, הרוק-סטדי והי סקא. אומר דזמונד: „עיקר ההבדל הוא בבס ובתופים. הסקא הוא מיקצב יותר מהיר. הרוק-סטדי הוא משהו בין הבלדה והג'אז ואילו הייגאיי הוא בין הסקא לג'אז, עם פה ושם צליל קליפטון”.

להקת ה„צ'רצ'ילים”

מטרים מתחת לפני הקרקע. חשבונו בכונה להתחיל במוסיקה קצת פחות מסובכת, יותר מסחרית, כדי להקל על חובבי הפיזמונים בארץ להכנס למחלולותיה המסועפות של מוסיקת-המחתרת...”

מי שמכיר את להקת הצ'רצ'ילים מימיה הראשונים, וזכר כי בתחילה היתה זו להקת קצב ישראלית טיפוסית, שהצמצמה בעיקר בביצוע חיקויים של להיטים זרים, להנאת באי הדיסקוטקים. לאחר מכן חלו חילופי גברים. מייסד הלהקה, צ'רצ'יל, גויס לצה"ל וזמן קצר אחריו גויס חבר אחר, סלווי. במקומם נכנסו להרכב שני חברים חדשים: סטן סולומון הקנדי ורוב האקסלי האנגלי, שפרש מלהקת הסטודנטים שביקרה בארץ. זמן קצר לאחר שניקבע הליהוק החדש, יצאו הצ'רצ'ילים לסיבוב הופעות בארצות הסקנדינביות. היה זה סבוב עטור הצלחה. אולם כאשר חזרה הלהקה ארצה — שוב לא היתה יכולה למצוא את מקומה בקרב קהל חובבי הפיזמונים הישראלי.

אומר סטן סולומון: „באירופה התוודענו אל סיגנון המחתרת, שהוא הסיגנון הפופולרי לארץ ביותר כיום בעולם הפזמונים המערבי. בי, אבל כשחזרנו ארצה — לא היה לנו קהל. בעלי הדיסקוטקים לא רצו לתת לנו עבודה — משום שלא היינו מוכנים לחזור ולבצע להיטים מסחריים, כפי שהקהל רגיל. כששרנו פיזמוני-מחתרת, קיבל אותנו הקהל בבוז וצעק חאטאריש”.

אבל סטן אופטימי. הוא סבור שלאחרונה החלו חובבי-הקצב בארץ לעלות — כלומר, לרדת — על הדרך הנכונה. התקליט החדש של הלהקה יסייע, לא במעט, לאלה ה„מעוניינים להבין את סגנון מוסיקת המחתרת, ולהתרגל אליה.

צידו האחד של התקליט מוקדש לפיזמורנים שהקליטה הלהקה עבור הסרט מיקרה אשה. צידו השני, לעומת זאת, מבטא יותר את סגנונה האישי של הלהקה. „אם זה תלוי בי”, אומר סטן, „הייתי נכנס לאלפן ומנגן, ללא הפסקה, משך 20 רגעי, קטע שלם אחד. אבל הקהל שלנו לא יהיה מסוגל, עדיין, להבין מוסיקה כזאת. לכן

חדשות

מעולם

להיטים

הזמר **לואיג'י** הפך, לאחרונה, לזמר אורח קבוע בארצנו. הוא יבוא אלינו שוב — בתיאורו של האמרגן **זאב קרם** — בתחילת החודש הבא, כדי להשתתף בחגיגות-היין • השבוע נערכה הקלטה רבתית של הגרסה העברית לפזמונה של להקת אנו הפלאסטית — תנו לי שלום סיכוי. בגרסה העברית משתתפים מיטב זמרי ישראל, בראשותו של **אריק אינשטיין** • 200 אלף איש נכחו בהופעתו של **בוב דילן**, בי

פיטרסון

לז בספק. • **אדביס פרסלי** קיבל תקליט-זהב עבור פיזמונו בגטו • **סמיי דיוויס** התרגש עד דמעות, כאשר הורדה לקהל על ההימנות בה קיבלו, בתום הופעתו היחידה בהיכל התרבות • סוף סוף מובטח לגשש החיזור להיט אמיתי. עם פיזמונים תלחץ את הבנה • להיטה הבא של **מרי הופ** קין יתה, קרוב לוודאי, גרסה מחודשת של להיטה הישן של **דוריס דיי** — מה שהיה היה • תקליט זהב גם לדזמונד דקר עבור הפיזמון ידעתי שזה יקרה (איט מאק) • שבועון הפיזמונים הבריטי ניו מיוזיקל אקספרס מוסר כי ביקור של להקת ה„מאמלאדה” בישראל, שתוכנן לחודש הבא, בוטל בגלל המתיחות באזורינו • פיזמונה הבא של להקת **כלב ה” משפחה** נקרא אריזונה.

חילקנו את הצד השני של התקליט לכמה פיזמונים, קצרים יחסית.”

בין השאר כולל צידו השני של התקליט קטע ראשון בעולם של מוסיקת-מחתרת-מזרחית. זהו עיבוד מחתרתי לנעימת דבקה דרונית של ג'ורג' שריף. פיזמון אחר מספר על האנשים-הישרים, החושבים במושגים מיושנים ומגנים את הנערים המגדלים שיער ארוך, רק משום שאין זה דבר מקובל.

הסמים הם נושא קבוע בפיזמוני המחתרת, והוא לא נפקד גם בתקליט של הצ'רצ'ילים. הפיזמון מספר על גרסומן המנסה להחליף מזרועותיו של הסם. הוא מבטיח לעצמו, בכל פעם, כי זו ההזדמנות האחרונה שהוא מזריק לעצמו — אך כוחו לא עומד בו להפסיק והוא משלם, לבסוף, בחייו.

ועכשיו – האושר

אז אם אתם רוצים לדעת, ואם אתם לא רוצים לדעת, **אתי ביטמן** מאשרת. במכתב שקיבלתי ממנה היא כותבת לי באלה המילים, לא פחות, אבל גם לא יותר:

"אני נורא מאושרת. הבטיק שפתחתי לשמלות ולנעליים הולך משהו לא נורמלי. כל ניירורק קונה אצלי, ואני גם עומדת להתחתן בספטמבר, הבחור שלי הוא שחקן יוצא מהכלל, וגם זמר מצויין, וגם איש עסקים נפלא, והוא בן עשרים ושש, וכל כך יפה, את לא יכולה לתאר לעצמך... הוא גם גברי באופן מיוחד, ובחור כל כך טוב, קשה להאמין, והוא מאוהב בי עד מעל לראש, ורק הורי מתנגדים לנשואין, כי הוא לא כל כך עשיר, אבל אני פניתי לכל מיני חברים שלי, שישכנעו אותם, ור אני מקווה שזה יהיה בסדר, כי הוא באמת בחור יוצא מהכלל, והוא כל כך יפה, לא

טוני יאטי

תאמיני כשתראי אותו, והוא זמר מצויין, ואיש עסקים יוצא מהכלל, וביקשתי מחבר רים שלי שיבררו לי כמה עולה חתונה למאתיים איש במלון אכדיה ושרתון ורמתי אביב, ואם זה לא הובה כסף אז אני אבוא להתחתן בארץ, אה, כן שכחתי לספר לך שיש לו שם כל כך מתוק, קוראים לו **טוני די**, ואני אומרת לך שאני כל כך מאושרת, אף פעם בחיים לא הייתי כל כך מאושרת. ואני מקווה להתראות בקרוב עם כל החברים שלי בארץ, ואני אביא את טוני ואת תראי אותו, הוא כל כך יפה באמת..."

במכתב המקורי זה עוד נמשך. אבל אני שמח כאן נקודה.

הוא הביא (בערך) את סמי

ליאון צ'רני הוא האיש שבעצם לו מגיעה התודה והברכה. כי הוא האיש שהביא לארץ את סמי דייזנס. זאת אומרת, בערך. כימעט. ככה ככה.

צ'רני

אולטימטום לזמרת

רצתה להחליט, ואז הם נפרדו. זה נגמר בינינו, היא אומרת, "מה ש" אני מחפשת עכשיו זה בחור שמבין באמ" נות, ויודע להעריך את זה, אני לא יודעת

על הצלחה צריך תמיד לשלם במשהו, ורבהקה זוהר, הומרת הצעירה המקסימה, בעלת הקול הנפלא, משלמת.

כשהיא היתה בלהקת חיל'הים, ושלומי נכונ, החבר שלה, הן הם הוא בצבא, דיברו הרבה על חיים משותפים, ועל יל" דים אול, ובית עם דשא ועצים. "זה היה ממש", היא מספרת, "חשבנו באמת לחיות יחד".

והנה, היום היא בת עשרים ואחת, וגם שלומי בן עשרים ואחת, ושניהם הגיעו ל" פרשת דרכים, והוא פונה שמאלה והיא ימינה, או ההיפך.

כשהיא הפכה כוכבת התחילו לסובב אור תה פתאום מעריצים, התאספו סביבה חברים, ושלומי לא היה מוכן. "הוא רצה שאני אהה רק שלו", היא מסבירה. "יום אחד, בזמן החזרות של ההצגה צץ וצצה, בר נים נתן לי נשיקה, והוא היה שם. הוא עזב את האולם בכעס, חרה לו שבונים נתן לי נשיקה. הוא שאל: מה פתאום, מה יש ביניכם?"

גם ההצלחה שלה לא נעמה לו. "יום אחד באתי אליו, היתה לנו פגישה, והראתי לו עיתונים ואמרתי לו: תראה מה כתבו עלי, והוא ענה לי בכעס: יש לי תרגיל במתמטיקה, זה לא מעניין אותי."

הוא העמיד לה תנאי, שתשחק קצת ב" הצלחה שלה, אבל בעוד שנה שנתיים תפסיק להופע, ואז הם יתחתנו, ויגדלו ילדים, בבית יפה, עם דשא ועצים. היא לא הסכימה, ואז הוא שאל אותה: "מה יותר חשוב לך? אני או הזמרה, תחליטי", והיא לא

מי זה יהיה, אבל אני יכולה להגיד בביטחון שהוא יהיה בלונדי עם עיניים כחולות. כל החברים שלי היו בלונדים עם עיניים כחור לות. אולי זה נשמע טיפשי אבל זה ככה. כל החברים שלי היו גם עירוניים, עם נשמה של קיבוצניקים, ובסך גם הבא יהיה כזה."

החבר הראשון שלה, כשהיא היתה בת 16, היה שר לה שירים, ומספר לה סיפורים על פרחים ועל שדות, והתייחס אליה כמו אל ילדה קטנה. אולי גם הבא יהיה כזה.

רבקה זוהר

חברה טובה

את רינה גנור רואים הרבה. פעם בוויה ונטו, פעם בוויה אחר ותמיד בחברה טובה. בזמן האחרון היא החליפה את חברת השחקנים בחברה של במאים. בשבוע שעבר ראו אותה בחברת במאי מערבוניים איטלקיים. שום דבר ממשי לא יצא מזה. לאחר מכן ראו אותה בחברת במאי קומדיות איטלקיות. גם מזה לא יצא שום דבר ממשי. השבוע רואים אותה, זו הפעם השלישית, בחברת במאי אנגלי. אולי מזה ייצא משהו.

הביקור

לפני שבוע הגיעה השחקנית איילנה ערן ארצה לביקור. היא לא באה לבדה. יחד איתה, יד ביד, או אצבע באצבע, הגיעה גם סבעת נשואין מוזהבת יפה. כן. רק לפני ארבעה חודשים היא התחתנה. בעלה הוא מוסיקאי, כותב מוסיקה ל" סרטים, והם יושבים יוזה בקליפורניה, והוא כותב ומנגן, והיא משהקת, כשיש לה עם מ". בשבוע הבא היא תחזור אליה, לאנגליה, ומאנגליה הם יחזרו לביתם. בתכנית שלה, חזק מחיי משפחה יש גם כמה סרטי סלווידה, אבל זה תלוי, כי לא ברור אם אלה הן גם התכניות של הסלווידה.

המדביק

מצפת

השבוע הראשון של חודש האמנות בצפת עמד בסימן של הזמרת מולי מור, שהופיעה במלון "ריו".

כל האמנות של צפת חיוזה אחריו בלהט.

המחזרים הזקנים הביאו לה שמפניה, והמחזרים הצעירים הביאו לה זרי פרחים.

הבוהימה לקחה אותה לטוילים מת" חת לירה של צפת, והבורגנות קבעה איתה פגישות בבתי הקפה. האמנים שרו לה סרנדות, והלא-אמנים סתם סיפרו לה סיפורים. עד שכולם ראו במו עיניהם את אותה מחזרת יוצאת של" בת-זרוע עם אחד האנשים הזקנים ביו" תר בצפת.

חשבו: אולי זה האבא שלה. אבל כשלמחרת היא הופיעה עם אותו שלוב" זרוע, וכן גם למחרתיים, התברר שיש דברים בגו.

ואכן, אם יש דברים בגו או אם אין דברים בגו, עוד באותו שבוע נראה אותו זקן מסתובב בחוצות צפת ומדביק על הקירות את הפלאקאטים של אותה זמרת.

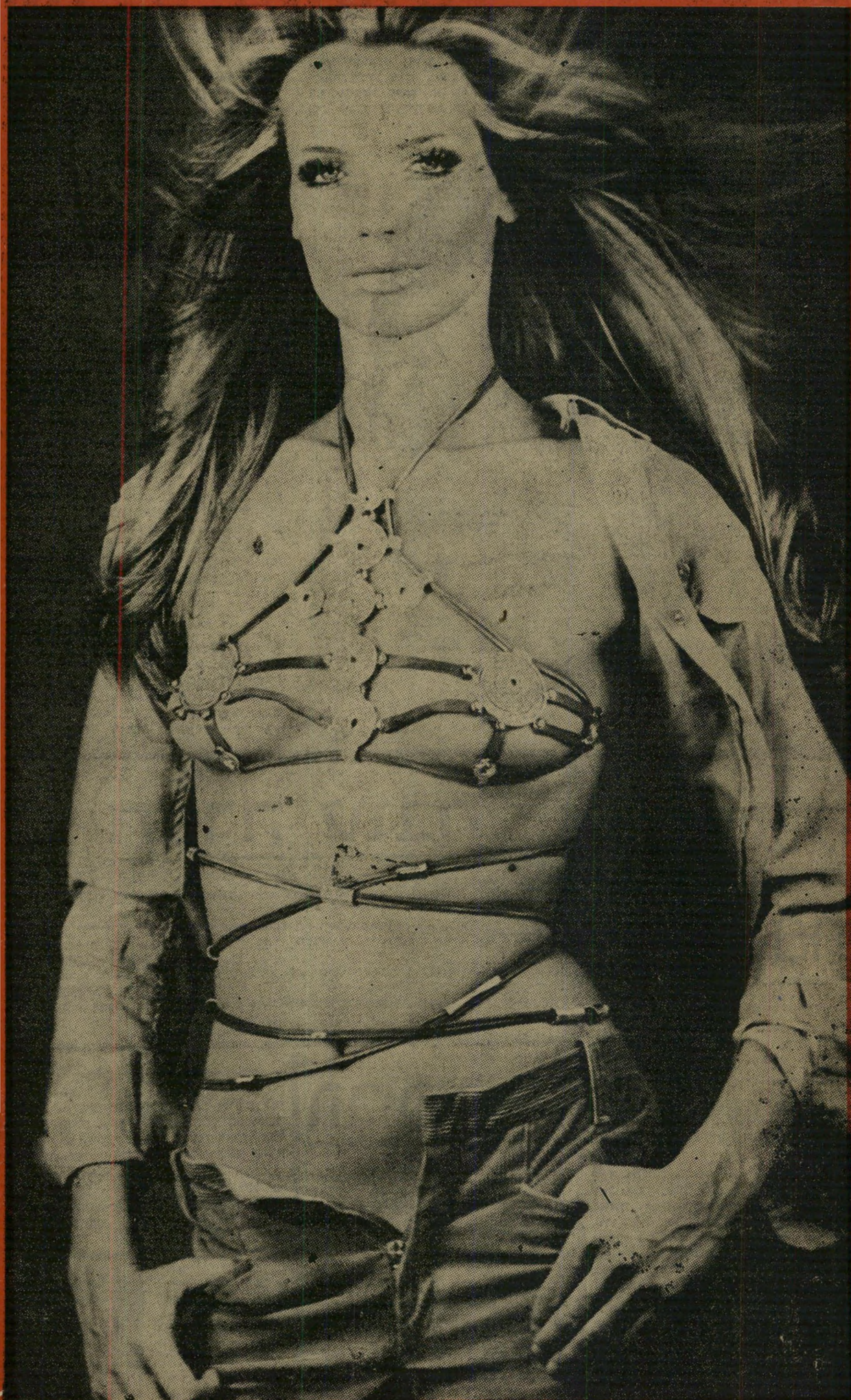
אודי אבנרי
מחווה דעתו
טל עמית
בנוסח

מי מפלג
את מחנה
השלום?

דו"ח מיוחד:
סמים
מישראל
לנוער
של
אירופה

ורושקה והאופנה המשוגעת